

VIII. Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes, i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assisteixen a

les reunions de la secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any per tal de tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades aquestes segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació: 1899*

JUNTA DIRECTIVA

Composició des del 17 de març de 2010 al 23 de maig de 2011

President: JOSEP M. NINOT I SUGRAÑES

Vicepresident: XAVIER ESCUTÉ I GASULLA

Secretari: MOISÈS GUARDIOLA I BUFÍ

Tresorer: JOAN PINO I VILALTA

Vocals: ÒSCAR ALOMAR I KURZ
ROSER CAMPENY I VALLS
EULÀLIA COMAS I LAMARCA
PERE LUQUE I PINO
MARC MARTÍN I PÉREZ
NÚRIA MORRAL NADAL
ORIOL OMS I LLOBET
DELFI SANUY I CASTELLS
FLORENCI VALLÈS I SALA

Des del 23 de maig de 2011

President: JOSEP M. NINOT I SUGRAÑES

Vicepresident: XAVIER ESCUTÉ I GASULLA

Secretari: MOISÈS GUARDIOLA I BUFÍ

Tresorer: JOAN PINO I VILALTA

Vocals: ÒSCAR ALOMAR I KURZ
ROSER CAMPENY I VALLS
EULÀLIA COMAS I LAMARCA
PERE LUQUE I PINO
MARC MARTÍN I PÉREZ
ORIOL OMS I LLOBET
DELFI SANUY I CASTELLS

Delegat de l'IEC: JOAQUIM GOSÁLBEZ I NOGUERA

Representants de les delegacions	
Delegació del Bages:	FLORENCI VALLÈS I SALA
Delegació del País Valencià:	MÀRIUS MARTÍNEZ I MARTÍ
Delegació d'Osona:	CARME CASAS I ARCARONS / GUILLEM BAGARIA
Delegació de la Franja de Ponent:	ÀNGEL ROMO DíEZ
Delegació de la Garrotxa:	XAVIER OLIVER I MARTÍNEZ-FORNÉS
Grups de treball:	Oxygastra Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura
Societats adherides:	Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà Grup Mineralògic Català Societat Catalana de Lepidopterologia Societat Catalana de Micologia Estació Biològica de l'Aiguabarreig Associació Ibèrica de Mirmecologia Associació Catalana de Malacologia Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona Museu de Ciències Naturals de Barcelona Societat Catalana d'Herpetologia
Nombre de socis:	1.049
Biblioteca:	El fons bibliogràfic de la Institució es troba dipositat i es pot consultar a la Biblioteca Montilivi de la Universitat de Girona.

* Aquesta Institució és filial de l'IEC des de 1915.

Assemblea

— 23 de maig de 2011. Assemblea general ordinària dels socis amb renovació de càrrecs directius. Tingué lloc a l'IEC.

Activitats

— 8 a 12 de novembre de 2010. Curs naturalista «Plans de conservació i de recuperació d'espècies de flora», a càrrec de Cèsar Blanché, Maria Bosch i M. Carmen Martinell, de la Facultat de Farmàcia de la UB; Llorenç Sáez, de la Facultat de Biociències de la UAB, i Jordi López-Pujol, de l'Institut Botànic de Barcelona. Tingué lloc a l'IEC.

— 16 de novembre de 2010. Sessió inaugural del curs 2010-2011: «Viatge d'un naturalista a Mongòlia, terra de llacs», a càrrec de Miquel Alonso, del Departament d'Ecologia de la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona (UB). Tingué lloc a l'IEC.

— 22, 24 i 30 de novembre de 2010. Curs naturalista «La radioactivitat i els minerals radioactius», a càrrec de Carles Díez, enginyer químic i membre del Grup Mineralògic Català. Tingué lloc a l'IEC.

— 23 de novembre de 2010. Conferència «Garder ou perdre ses branchies: écologie des alternatives de développement chez les amphibiens urodèles», a càrrec de Mathieu Denoël, investigador qualificat de FRS-FNRS, coeditor d'*Amphibia-Reptilia*, de la Unitat de Biologia del Comportament de la Universitat de Lieja. Tingué lloc a la Universitat de Lleida.

— 9 de desembre de 2010. Conferència «Interaccions arbre-arbust al límit superior del bosc», a càrrec d'Oriol Grau, del Departament de Biologia Vegetal de la UB. Tingué lloc a Manresa.

— 13 de gener de 2011. Conferència «La flora arvensis de conreu cerealístic de secà», a càrrec de Laura Arment, del Departament de Biologia Vegetal de la UB. Tingué lloc a Manresa.

— 29 i 30 de gener de 2011. Curs naturalista «La restauració d'aiguamolls litorals. El cas del baix Ter», a càrrec de Xavier Quintana, de la Càtedra d'Ecosistemes Litorals Mediterranis de la UdG. Tingué lloc a Torroella de Montgrí.

— 10 de febrer de 2011. Conferència «El subministrament global de petroli. Reptes i incerteses», a càrrec de Mariano Marzo, catedràtic d'estratigrafia de la UB. Tingué lloc a l'IEC.

— 17 i 18 de febrer de 2011. Curs naturalista «Introducció a la modelització espacial de la biodiversitat», a càrrec de Lluís Brotons, Miquel de Cáceres, Núria Roure, Dani Villero i Magda Pla, del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya (CTFC). Tingué lloc a Solsona.

— 26 i 27 de febrer de 2011. Curs naturalista «Eines moleculars per a l'estudi de la diversitat biològica», a càrrec de Miquel Arnedo, de l'Institut de Recerca de la Biodiversitat i del Departament de Biologia Animal de la UB, i Salvador Carranza, de l'Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF). Tingué lloc al Parc

Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, a Olot.

— 9 de març de 2011. Conferència «Libèl·lules i espiadimonis. Distribució i ecologia dels odonats d'Osona», a càrrec de Josep Garcia-Moreno, biòleg i membre d'Oxygastra. Tingué lloc a la Universitat de Vic.

— 16 de març de 2011. Conferència «Miquel Crusafont i Pairó (1910-1983). La història d'un món perdut», a càrrec de Josep M. Camarasa, biòleg, i David Serrat, geòleg. Tingué lloc a l'IEC.

— 2 i 3 d'abril de 2011. Curs naturalista «Iniciació a la fotografia digital de la natura: fauna, paisatge i macro», a càrrec d'Albert Masó, biòleg i fotògraf de natura. Tingué lloc a La Porta del Delta (Prat de Llobregat).

— 7 d'abril de 2011. Conferència «La contaminació dels rius i els seus efectes sobre la biodiversitat», a càrrec d'Helena Guasch, de l'Institut d'Ecologia Aquàtica i del Departament de Ciències Ambientals de la UdG. Tingué lloc a la Universitat de Girona.

— 14 d'abril de 2011. Conferència «Les plantes dels déus: plantes psicotròpiques i verins», a càrrec de Josep Antoni Rosselló, de la Fundació Carl Faust, el Jardí Botànic de Blanes i la Universitat de València. Tingué lloc a Castelló.

— 7 i 8 de maig de 2011. Curs naturalista «Fotografia de fauna amb control remot», a càrrec de Jordi Bas, fotògraf. Tingué lloc a Montsonís (Noguera).

— 12 de maig de 2011. Conferència «Estat d'invasió dels hàbitats costaners per plantes exòtiques: dades recents», a càrrec de Corina Basnou, biòloga del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). Tingué lloc a l'IEC.

— 14 de maig de 2011. Curs naturalista «Geologia del Paleozoic de la serra de Collserola», a càrrec de Gemma Alias López, de la Facultat de Geologia de la UB. Tingué lloc al Parc de Collserola.

— 21 i 22 de maig de 2011. Curs naturalista «Aproximació a la flora i la vegetació de la serra de Montsant», a càrrec de Roger Pascual, biòleg. Tingué lloc al Parc Natural de la Serra de Montsant.

— 23 de maig de 2011. Conferència «Estat del visó americà a Catalunya: dades recents», a càrrec de Jara Andreu, investigadora del CREAF. Tingué lloc a l'IEC.

— 2 de juny de 2011. Conferència «Reintroducció d'amfibis al delta del Llobregat», a càrrec de Gustau Llorente i d'Albert Montori, de la UB. Tingué lloc a La Porta del Delta (Prat de Llobregat).

— 15 de juny de 2011. Conferència «La migració dels ocells a través del Sàhara: respostes des d'un petit oasis del sud del Marroc», a càrrec de Gabriel Gargallo, de l'Institut Català d'Ornitologia. Tingué lloc a l'IEC.

— 18 i 19 de juny de 2011. Curs naturalista «Introducció al coneixement

dels odonats de Catalunya», a càrrec de Pere Luque, biòleg del Museu Comarcal del Montsià i membre d'Oxygastra. Tingué lloc al Museu Comarcal del Montsià, a Amposta.

— 2 i 3 de juliol de 2011. Curs naturalista «Muixirecs: ciència i mite. Importància quiropterològica del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici», a càrrec de Jordi Serra-Cobo, director del Centre de Recerca en Infeccions Víriques en Animals Salvatges, de la Conselleria de Salut i Consum de les Illes Balears. Tingué lloc al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Seminaris i jornades

— 4 de novembre de 2010. Sessió conjunta CREAM-SCB-ICHN: «Bosc i canvi global: de la recerca a la gestió adaptativa». Hi intervingueren Teodoro Marañón (IRNASECSIC); Miquel Ninyerola (BAVE-UAB); Jordi Vayreda (CREAF); Carles Gràcia (CREAF-UB); Maurizio Mencuccini (Universitat d'Edimburg); Jorge Heras (Servei de Medi Natural, DMAH); Pablo Navascués (OTPMIF, Diputació de Barcelona); Joan Rovira (Consorti Forestal de Catalunya); Marc Palahí (EFIMED Oficina Regional del Mediterrani de l'EFI), i Mariano Rojo (Servei de Medi Natural, DMAH). Tingué lloc a l'IEC.

Seminaris sobre gestió ambiental

— 11 i 12 de desembre de 2010. X Seminari de Gestió Ambiental de la ICHN: «El

Montsec: patrimoni natural i propostes per a una gestió sostenible». Coorganitzat amb el Consell Comarcal de la Noguera, el Parc Astronòmic del Montsec, el Consorci del Montsec, la Universitat de Lleida, l'Ajuntament d'Àger i el càmping La Vall, d'Àger. Hi intervingueren Joan Arjona, del Centre de Recursos Pedagògics de la Noguera; Àngel Bonada, del Grup d'Estudi i Protecció del Trencalòs, del Pla d'Actuacions per a la Conservació del Trencalòs a Andorra; Antoni Conesa, de la Universitat de Lleida; Ester Fanlo, gerent de Medi Ambient de l'Ajuntament de Lleida; Antoni Palau, d'Endesa i la Universitat de Lleida; Xavier Massot, de l'Àrea de Medi Natural a Lleida, DMAH; Ildelfons Mateu, de l'Oficina Comarcal de la Noguera del Departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural; Salvador Ribas, del Consorci del Montsec, del Parc Astronòmic del Montsec; Gonçal Rivas Casamajó, de l'Institut Geològic de Catalunya; Delfí Sanuy, de la Universitat de Lleida; Carles Solà, entomòleg, i Steve West, ecòleg i ornitòleg professional. Tingué lloc a Àger (Noguera).

— 18 i 19 de desembre de 2010. XI Seminari de Gestió Ambiental de la ICHN: «Patrimoni natural i propostes per a una gestió sostenible de les capçaleres del Ter i del Freser». Coorganitzat per la ICHN, el Consell Comarcal del Ripollès, el Centre per a la Sostenibilitat Territorial i CEDENA-Ripollès, amb el suport de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

Hi intervingueren Jaume Cambra, algòleg, de la UB; Jordi Camprodon, del Centre Tecnològic Forestal de Catalunya; Àngel Ferrer, conseller de l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal del Ripollès; Antonio Gómez, líquenòleg, de la UB; Enric Gràcia, micòleg, de la UB; Ferran González i Prat, de GEDENA-Ripollès, ICHN; Josep Maria Mallarach, de la ICHN; Raquel Molina, del Consorci Ripollès-Desenvolupament; Xavier Oliver, de la ICHN; Marc Garriga, del Parc Natural de l'Alt Pirineu, del Departament de Medi Ambient i Habitatge; Enric Pérez, president del Consell Comarcal del Ripollès; Pep Rossell, de l'Agropecuària de Vallfogona del Ripollès; David Serrat, de la UB; Francesc Vallhonrat, de la Societat Catalana de Lepidopterologia; Lluís Vilar, de la UdC, i Jordi Xifra, de la Reserva Nacional de Caça Freser-Setcases, del Departament de Medi Ambient i Habitatge. Tingué lloc a Ripoll.

Projectes

— «Els sistemes naturals del delta del Llobregat». Estudi pluridisciplinari sobre els sistemes naturals d'aquesta zona humida en el qual participen vint equips diferents de recerca.

— «Recull de noms catalans de plantes». Projecte endegat pel TERMCAT per tal de donar a conèixer els noms de les plantes.

— «Llibre vermell de la flora vascular de Catalunya». En aquest llibre es recullen les dades sobre l'estat de con-

servació de les espècies rares, endèmiques i amenaçades de Catalunya.

— «Estat del medi natural a Catalunya». Es va dur a terme el càlcul de setze indicadors i es va publicar l'*Informe sobre l'estat i les tendències del medi natural a Catalunya 2010*.

Recerca participativa

Durant el 2011 es van posar en marxa dos nous grups de recerca participativa: Orquídies del Ripollès i Orquídies del Solsonès. En aquests grups participen uns setanta naturalistes.

Premi per a estudiants

El jurat format per Òscar Alomar, Josep Maria Ninot i Joan Pino va declarar el premi desert.

Publicacions

Notícies de la Institució, números 91-96.

Els sistemes naturals de les planes de Son i la mata de València.

Llibre vermell de les plantes vasculares endèmiques i amenaçades de Catalunya.

Presentacions

— 25 de març de 2011: *Els mamífers carnívors d'Andorra*, al Centre Tecnològic Forestal de Catalunya, de Solsona.

— 9 i 10 d'abril de 2011: *Els sistemes naturals de les planes de Son i la mata de València*, al Centre Natura de Catalunya Caixa, a les planes de Son.

El web de les sortides naturalistes

Lloc web que ofereix diversos itineraris naturalistes pels espais d'interès natural dels Països Catalans. Durant l'any 2010 s'hi van incorporar els itineraris següents: Bac Grillera, Gallecs, serra de Miralles i Plans de Sió.

Col·laboracions i participació

— Es van impartir conferències en el marc d'activitats organitzades per altres entitats a l'Institut d'Estudis Catalans, a la Universitat de Girona, a la Universitat de Lleida, a la Universitat de Vic, etcètera.

— Es va participar en la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori.

— La ICHN forma part de la Xarxa Temàtica d'Estudi de la Biodiversitat i de la Xarxa Temàtica per a la Divulgació de la Biodiversitat.

— És membre del Comitè Tècnic de la Fundació Fòrum Ambiental.

— És membre del Consell Consultiu del Consorci per a la protecció i la gestió de l'espai d'interès natural de l'Alta Garrotxa.

— És membre del Consell Consultiu del Parc de Collserola.

— És membre del Consell Consultiu de l'Espai Rural de Gallecs.

— Manté un conveni de col·laboració amb la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC).

— És una organització signant del Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat - Agenda 21 de Barcelona.

— La Institució va ser convidada a participar al Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

— És membre de la Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre, en la qual participa com a representant del sector científicotècnic.

— Manté un conveni de col·laboració amb l'Ajuntament del Prat de Llobregat.

— Per encàrrec de l'IEC, coordina els representants en els diferents organismes relacionats amb la conservació de la natura a Catalunya.

Delegació del Bages***Sortides naturalistes***

— 8 d'octubre de 2010. Conferència «De què depèn el clima?», a càrrec de Florenci Vallès, biòleg. Tingué lloc a Manresa.

— 15 d'octubre de 2010. Conferència «Clima i vegetació, un recorregut pels diferents biomes terrestres del planeta», a càrrec de Florenci Vallès, biòleg. Tingué lloc a Manresa.

— 16 d'octubre de 2010. El puig Neulós i el castell de Requesens (Alt Empordà).

— 6 de novembre de 2010. La Terreta (Pallars Jussà).

— 11 de desembre de 2010. Tamarit i la punta de la Móra (Tarragonès).

— 22 de gener de 2011. L'estany de Sils i el puig de Cadiretes (Selva).

— 19 de febrer de 2011. Els aiguamolls de l'Empordà i Sant Pere de Rodes (Alt Empordà).

— 12 de març de 2011. La ruta Jubierre i la llacuna de Sariñena (Monegres, Osca).

— 20 de març de 2011. La riera de Rajadell i la torre Santa Caterina (Anella Verda de Manresa).

— 16 d'abril de 2011. El Montcau, els Cortins i les Teixoneres (Bages).

— 14 de maig del 2011. Sant Honorat (Alt Urgell).

— 11 de juny de 2011. El parc d'animals dels Angles (Capcir, Catalunya del Nord) i el bosc de Carcanet (Arieja, Occitània).

— 2 de juliol de 2011. De Núria a Querals per coma de Vaca (Ripollès).

Sortides guiades per l'Anella Verda de Manresa

— 3 d'octubre de 2010. Ruta del Llobregat.

— 24 d'octubre de 2010. Safari fotogràfic per l'itinerari de natura i modernisme a l'entorn de la riera de Rajadell.

— 14 de novembre de 2010. El regadiu de Viladordis i el Grau.

Web del medi natural a Catalunya

Es va treballar en el disseny i els continguts del web del medi natural a Catalunya.

Delegació d'Osona

Grup de Naturalistes d'Osona (GNO)

— 4 de febrer de 2011. V Congrés Internacional del Mussol Comú, celebrat a Vic.

Projectes de conservació

— Projecte Mussol. Projecte iniciat el 2004 i que va continuar en activitat durant el 2010, centrant-se en la millora del coneixement d'aquesta espècie i l'establiment d'accions de conservació.

— Projecte Basses. Durant el 2010 es va continuar treballant en la restauració de basses agrícoles per aconseguir que esdevinguin novament un hàbitat idoni per a la flora i la fauna autòctones.

— Projecte Gralla. Després de dos anys de treball continuat, el balanç va ser molt positiu ja que gairebé un 70 % de les gralles alliberades es van poder controlar en bon estat, eren autosuficients i es va poder comprovar la reproducció amb èxit d'exemplars alliberats el 2009.

— «Conservació i custòdia del territori». Es va continuar executant els acords de custòdia establerts amb les finques de castell de Vilagelans (Gurb), Diumeres (Manlleu) i Niubó (Manlleu), així com amb el refugi de caça menor del pla del Castell (Tavertet).

— Pla de gestió de la finca dels cingles de l'avenc de Tavertet. Es va elaborar l'informe del seguiment de les poblacions d'amfibis dels cingles de l'Avenc amb propostes de mesures de conservació. Publicació d'un article de formigues de la finca al *Boletín de la Sociedad Entomológica Aragonesa*.

— Grup de Treball d'Ornitologia. Durant el 2010 es van dur a terme programes de seguiment d'algunes espècies

d'ocells per tal de valorar alguns paràmetres, com la reproducció o la fenologia migratòria: ardeids, duc, picot garser petit, siboc, cigonya blanca, rapinyaires diürns, corb marí gros, rapinyaires necròfags, etc.

Divulgació

— Sessió científica en la conferència inaugural de la Setmana de la Ciència 2010: «Biodiversitat marina: per què hi ha tantes espècies i es coneixen tan poc?», a càrrec de Josep M. Gili, investigador de l'Institut de Ciències del Mar (CSIC).

— Exposicions de bolets. Durant la Setmana de la Ciència, el GNO col·laborà amb la Universitat de Vic en l'organització de l'exposició de bolets que es fa al vestíbul de l'edifici de la Torre dels Frares. Al novembre de 2010 s'hi van exposar unes dues-centes deu espècies.

— Inauguració de l'exposició «La riquesa del patrimoni natural a Osona». Es tracta d'una exposició sobre els valors naturals de la comarca d'Osona, on es destaca la biodiversitat d'espècies, d'hàbitats i de paisatge de la comarca. 16 de novembre de 2010.

Sortides

— 15 de novembre de 2010. *Els bolets*. Bosc de Can Talaia - Gasala (Taradell), a càrrec de Jordi Baucells i de Carme Casas.

— 14 de maig de 2011. Sortida matinal dedicada a l'observació d'orquídi- dies, a Comajoan (Rupit, Osona).

Publicacions

Els rapinyaires nocturns de Catalunya.

Delegació de la Garrotxa

— V Seminari sobre Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa. Olot, 26 de febrer de 2010.

Grups de treball

— Grup d'*Orchis*

29 d'abril de 2011. Olot. Balanç 2010 i presentació 2011.

30 d'abril de 2011. Sortida de camp. Cogolls - Puig Alder (les Planes d'Hostoles).

14 de maig de 2011. Sortida de camp. El Bertran (Albanyà).

21 de maig de 2011. Sortida de camp. Mieres. Dia Internacional dels Museus (MVO).

12 de juny de 2011. Sortida de camp. Pla Traver (la Vall d'en Bas).

25 de juny de 2011. Sortida de camp. Espinau (Albanyà/Beuda).

9 de juliol de 2011. Sortida de camp. Hostalets. El Solà (la Vall d'en Bas).

30 de juliol de 2011. Sortida de camp. Comanegra (Montagut i Oix).

— Grup de papallones

11 de març de 2011. FES. Recull de fotografies i base de dades 2010. Objectius 2011.

15 d'abril de 2011. FES. Sessió d'aula.

16 d'abril de 2011. Sortida de camp.

20 de maig de 2011. FES. Sessió d'aula.

21 de maig de 2011. Sortida de camp.

17 de juny de 2011. FES. Sessió d'aula.

18 de juny de 2011. Sortida de camp.

16 de juliol de 2011. Sortida de camp al Pirineu.

— Grup d'ortòpters

4 de juny de 2011. Sortida de camp. La Barroca.

3 de setembre de 2011. Sortida de camp. Puigsacalm.

1 d'octubre de 2011. Sortida de camp. Rocabruna.

— Grup de flora

7 de maig de 2011. Sortida de camp. Sant Aniol de Finestres.

28 de maig de 2011. Sortida de camp. Sant Julià del Mont.

18 de juny de 2011. Sortida de camp. Serra de Santa Magdalena.

— Grup d'ocells

22 de maig de 2011. Sortida de camp.

4 de setembre de 2011. Sortida per veure rapinyaires en migració.

Publicacions

Lithodora: Novetats Botàniques de la Garrotxa, 2008.

Quera: Revista de Geologia de la Garrotxa, 2009.

Plantes de la Garrotxa, primer llibre del projecte «Coneixem el que trepitgem?».

Projecte «Papallones diürnes de la Garrotxa»

Els objectius d'aquest projecte són millorar els coneixements actuals que tenim sobre les papallones diürnes de la comarca de la Garrotxa, formar totes les persones interessades en les papallones i a participar en el projecte, realitzar activitats de divulgació (sortides de camp a diversos llocs de la Garrotxa), publicar una monografia sobre papallones dins de la col·lecció «Monografies de Patrimoni Natural de la Delegació de la Garrotxa de la ICHN».

El projecte té una durada de tres anys (2009-2010-2011) i a partir de diferents metodologies s'intenta prospectar tot el territori comarcal, posant una atenció especial en les zones històricament poc visitades.

Delegació de la Franja de Ponent

— 26 i 27 de març de 2011. Conferència «Ungulats de Catalunya», a càrrec de Guillem Chacón, de l'Estació Biològica de l'Aiguabarreig i l'Institut de Biodiversitat Tropical. Tingué lloc a l'Aiguabarreig de Segre, Ebre i Cinca (Baix Cinca).

— 9 i 10 d'abril de 2011. Conferència «Com es pot interpretar i conservar la fitodiversitat d'ambients semiàrids? El cas dels savinars de la depressió de l'Ebre», a càrrec d'Àngel Romo, de l'Institut Botànic de Barcelona, CSIC-ICUB i ICHN. Tingué lloc a la Serreta Negra (Baix Cinca).

— 14 i 15 de maig de 2011. II Jornada Patrimoni Biològic, Identitat i Desenvolupament, que tingué lloc a Benasc (Ribagorça).

— Jornada «Gestió de fauna i espais naturals», que es dugué a terme en dos caps de setmana: al delta de l'Ebre (2 i 3 de juliol) i a l'Aiguabarreig (9 i 10 de juliol de 2011).

Activitats del grup de treball

Oxygastra (Atles d'odonats de Catalunya)

Es van fer diverses reunions de seguiment per a la revisió i confecció de la base de dades de l'Atles d'odonats de Catalunya. Es va dur a terme treball de camp a la conca de Trep, Isona i Conca Dellà; al Vallès Occidental i l'Oriental: la Tordera, la riera de Gualba, el Congost, el molí de l'Antic, el riu Tort, Gallecs, etc.; en basses de la Selva i el baix Tordera, en basses de la plana de Lleida prop de Seròs i Alfés; a la serra de Montsant; al riu Segre a la Noguera; a l'Aiguabarreig del Segre i del Cinca, Alcoletge, la Granja d'Escarp; a la Vall d'Aran i en punts adjacents del Pallars Sobirà; al Mont-

seny; al Vidrerès; al Berguedà; al Solsonès, i a l'Alt Urgell.

Seguiments

— L'estany de Banyoles (Pla de l'Estany), a càrrec de Mike Lockwood.

— Delta de l'Ebre i Ports de Be-seit (Montsià), a càrrec de Pere Luque.

— Menorca, a càrrec d'Esther Soler i Monzó, sobre la composició de la comunitat d'odonats i les variables ambientals de dotze basses temporals en una col·laboració amb un projecte LIFE Basses.

— Parc Natural de la Serra de Montsant, a càrrec de Josep Palet, que va mostrejar diversos punts dels cursos fluvials dins el marc d'un projecte finançat pel PN de Montsant.

— La Garrotxa, a càrrec de Xavier Oliver, que fa el seguiment de la moixina des de fa cinc anys.

Revisió de col·leccions

Revisió de la col·lecció d'odonats al Museu de Zoologia de Barcelona.

Conservació dels invertebrats del Montseny

Participació en els treballs del projecte de protecció i conservació d'invertebrats al Parc Natural del Montseny.

La base de dades

Es va continuar el procés de confirmar totes les citacions antigues de la base de

dades per a incorporar-les-hi de manera definitiva. La base de dades comptava amb més de trenta mil registres.

Campanya «Viu el parc en família», al Parc Natural de la Serra de Montsant

El 21 d'agost de 2010, Oxygastra participà a la campanya «Viu el parc en família». Una fira d'activitats per part dels diferents ens que actuen dins de l'àmbit del PN Serra de Montsant. Oxygastra muntà una parada on xiquets i pares podien veure una presentació sobre odonats, consultar llibres i guies de referència, observar multitud d'exúvies i participar en l'elaboració d'una maqueta de diversos tipus de libèl·lula bo i pintant i retallant, segons les seves habilitats.

Altres activitats

Col·laboració amb grups i associacions naturalistes i en el projecte «Odonats bioindicadors (Ob)».

Activitats del grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura

— Conferència «Ukhupacha: l'aventura de la ciència», a càrrec de Valentí Zapater. IEC, 8 d'octubre de 2010.

— Jornada de Fotografia de Paisatge. Sala Prat de la Riba de l'IEC, 15 de gener de 2011, de 10 a 18 hores. Hi intervingueren: Albert Buendía, Jordi Busqué, Jep Flaqué, Joan Guillamat, Albert Masó, Francesc Muntada, José Joaquín Moreno, Manel Soria i Maria Rosa Vila.

— Sessió audiovisual «El riu és viu: el Llobregat des d'Abrera fins al Delta», a càrrec de Joan Guillamat. IEC, 31 de maig de 2011.

— Presentació de *Quadern de precaucions i bona pràctica fotogràfica a la natura*, a càrrec de Jordi Bas, Helios Dalmau, Roger Eritja, Albert Masó i Francesc Muntada. IEC, 22 de juny de 2011.

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació: 1912

Junta Directiva

President:	JAUME REVENTÓS I PUICJANER
Vicepresident primer:	FERRAN AZORÍN I MARÍN
Vicepresident segon:	LLUÍS TORT I BARDOLET
Secretari general:	JOSEP CLOTET I ERRA
Vicesecretari:	ARCADI NAVARRO I CUARTIELLAS
Tresorera:	CARME SEGARRA I ROBERT
Vocal d'Acció Territorial:	JORDI BERMÚDEZ I MAR
Vocal de Comunicació:	HÉCTOR RUÍZ MARTÍN
Vocal d'Ensenyament:	ROSA PÉREZ I ROURA
Vocal primer, Lexicografia:	RICARD ROCA I PASCUAL
Vocal tercera, Seccions:	ÀUREA NAVARRO I SABATÉ
Vocal cinquè, Publicacions:	FRANCESC PIFERRER I CIRCUNS
Vocal sisè, Estudiants:	JOAN DURAN I FERRER
Delegat de l'IEC:	RICARD GUERRERO I MORENO

Coordinadors de les seccions especialitzades

Aqüicultura	Lluís Tort (UAB)
Biofísica	Pere Garriga (UPC)
Biologia del Desenvolupament	Jordi Garcia-Fernández (UB)
Biologia Evolutiva	Montserrat Papaceit (UB)
Biologia i Indústria	Ramon Roca (Almirall Prodesfarma)
Biologia Molecular	Maribel Geli (CSIC)
Biologia Molecular del Càncer	Gabriel Capellà (Institut Català d'Oncologia, ICO)
Biologia de la Reproducció	Francesca Vidal (UAB)
Biologia i Societat	Cristina Junyent (Fundació Ciència en Societat)
Ecologia Marina	Ramon Masana (Institut de Ciències del Mar, ICM)
Ecologia Terrestre	Josep Maria Espelta (Centre de Recerca Ecològica i d'Aplicacions Forestals, CREAF)
Ensenyament	Rosa Pérez (Escoles Betlem de Premià de Dalt)

Genòmica i Proteòmica	Francesc Xavier Avilés (UAB)
Senyalització Cel·lular i Metabolisme	Francesc Viñals (UB)
Fisiologia Vegetal	Josep M. Torné (CSIC)
Microbiologia	Mercè Berlanga (UB)
Neurobiologia Experimental	Josep Saura (UB)
Virologia	Miguel À. Martínez (Fundació IrsiCaixa) i Ana Angulo (Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer, IDIBAPS)
Estudiants	Joan Duran (UB)
SCB a Alacant	Ivan Quesada (Universitat Miguel Hernández d'Elx, UMH)
SCB a Balears	Balbina Nogales (UIB)
SCB a Lleida	M. Ángeles de la Torre (UdL)
SCB al Pallars	Xavier Castells (Associació Lo Pi Negre)
SCB a València	Helena Mira (UV)
SCB a Vic	Jordi Planas (UVic)
Total de socis a la SCB:	1.422

Activitats de les seccions

Aqüicultura

— Jornada «Aplicación de las NGS (New Generation Sequencing) a la acuicultura y a otros sistemas de producción biológica».

Biofísica

— Seminari «Structural basis of substrate-induced permeation by an amino acid antiporter».

— Seminari «How cells sense force».

Biologia de la Reproducció

— XII Jornada de Biologia de la Reproducció.

Biologia de Sistemes

— Congrés «Systems Biology: Bridging the gaps between disciplines».

— *Workshop* «Systems Biology».

Biologia del Desenvolupament

— Reunió anual «BCN Developmental Biology Join Retreat 2010».

Biologia Evolutiva

— Congrés «GDRE Comparative genomics».

— Simposi «Frontiers in biodiversity».

Biologia i Indústria

— Curs pràctic d'anàlisi i interpretació estadística de les dades experimentals en la indústria.

— Conferència «L'accident de Fukushima».

Biologia i Societat

— Conferència deliberativa.

Biologia Molecular

— XIX Jornades de Biologia Molecular.

— II Jornada de Cromatina i Epigenètica.

— Congrés «Functional integration of membrane trafficking, intracellular signaling and cytoskeleton dynamics».

Ecologia Aquàtica

— Conferència «Pautes generals en l'alimentació dels copèpodes marins».

— Conferència «Hacia la IDE CMIMA: ¿Cómo compartir los datos?».

— Conferència «La inundació de la conca Mediterrània: la fi de la Crisi de Salinitat Messiniana».

— Conferència «Conservation biology of the red coral, *Corallium rubrum* (Linnaeus, 1758): Evolution of the shallow populations facing the global change in the North-Western Mediterranean Sea».

— Conferència «The flood of 1996 in the Saguenay Fjord, Quebec, Canada: Performance and natural catastrophic layer to retain contaminants; geotechnical and geophysical aspects».

— Conferència «Uns mars que se'ns tornen més àcids. Petits canvis poderosos?».

— Conferència «Multicellular genes in unicellular lineages. How comparative genomics is changing our view on animal origins».

— Conferència «El subsuelo de los márgenes continentales submarinos: una síntesis geológica que posiblemente interese a biólogos y oceanógrafos».

— Conferència «Local adaptation and genetic divergence in Antarctic protists (Dinophyceae)».

— Conferència «Polar geodesy sketches on bygone continental ice, fast-flowing glacier ice and drifting sea ice».

— Conferència «Oregon Coast Ecosystem. Review of important findings and modeling activities».

— Conferència «From climate to fish to fishers: an integrated approach to small pelagic fisheries».

— Conferència «Linking microbial activity to carbon and iron cycling in the ocean».

— Conferència «Clay flocculation of *Microcystis aeruginosa* in the Chesapeake: preliminary laboratory and socioeconomic assessment results».

— Conferència «Programa científic de l'Estació d'Investigació Jaume Ferrer de la Mola de Maó (Menorca)».

— Conferència «La importancia de la aproximación demográfica en la conservación: el ejemplo del coral rojo mediterráneo».

— Conferència «Redefining microbial genomics: sequencing individual cells».

— Conferència «VII Jornada d'Avencos en Ecologia».

— Conferència «Barreres al mar: tortugues, corrents i fronts».

Ecologia Terrestre

— Jornada «Quant carboni tenim sota els peus? Carboni subterrani i funcionament dels boscos».

— Jornada CREA-SCB-ICHN «Boscos i canvi global: de la recerca a la gestió adaptativa».

Ensenyament

— IV Jornada de Bioquímica del Benestar (3a part).

— Curs d'actualització en coneixements de biologia per al professorat d'ensenyament secundari.

Genòmica i Proteòmica

— Reunió anual «7th Workshop on Biomedical Genomics and Proteomics».

Microbiologia

— Conferència «Pautes generals en l'alimentació dels copèpodes marins».

— Conferència «Hacia la IDE CMIMA: ¿Cómo compartir los datos?».

— Reunió anual RECAM 2010: VII Reunió Científica Anual de la Secció de Microbiologia.

— IX *Workshop* sobre Mètodes Ràpids i Automatització en Microbiologia Alimentària.

Neurobiologia Experimental

— VIII Simposi «Neurobiologia experimental».

SCB a Alacant

— Seminari «Effect of estrogens and antiestrogens on oxidative stress».

— Seminari «Signalling molecules in diabetes: search for potential targets in intrinsic pathways for prediction and intervention in diabetes».

— Seminari «Noves claus per a entendre la participació del receptor de ryanodina en la taquicàrdia ventricular polimòrfica induïda per catecolamines».

— Exposició «I Concurs de fotografia científica».

— Exposició «Premis Nobel 2009».

— Visites guiades «Visites guiades a laboratoris d'investigació: investiga la diabetis».

— Conferència «Adipose tissue expandability and the metabolic syndrome».

— Conferència «Mecanisme de la secreció i acció de la insulina en models de desnutrició».

SCB a Balears

— Seminari «Caracterización genómica de *Citricella* sp. 357».

— Seminari «Aplicación de métodos moleculares en el análisis de alimentos: GMO's, alérgenos y patógenos».

— Seminari «Diversidad de aislados clínicos y ambientales de *Pseudomonas aeruginosa*».

— Seminari «Anaerobic hydrocarbon degradation by marine sulfate-reducing bacterial strains».

— Seminari «MLS in the analysis of the distribution of genomovars in *P. stutzeri*».

— Seminari «Efecte de la cadena O del LPS de *Yersinia* sobre la funció del sistema de secreció tipus III codificat en el plasmidi de virulència».

— Seminari «Patrons de diversitat en poblacions bacterianes d'ambients marins contaminats».

— Seminari «Análisis metagenómico de muestras de sedimentos hipersalinos».

— Seminari «Evaluación de dianas frente a la resistencia a antibióticos beta-lactámicos en *Pseudomonas aeruginosa*».

— Seminari «Pathogen-host interactions in *Pseudomonas aeruginosa* respiratory infections».

— Conferència «Degradación de hidrocarburos aromáticos por *Citricella* sp. cepa 357».

— Conferència «Isolation and identification of bacteria with anti-mycobacterial activity: partial characterization of the bioactive metabolites and the study

of its activities against *Micobacterium smegmatis* hosted by macrophages».

— Conferència «Diversidad intraespecífica, comparación genómica y evolución de la bacteria halófila extrema *Salinibacter ruber*».

— Conferència «Papel de la fosforilcolina en las infecciones por *Pseudomonas aeruginosa*».

— Conferència «Modulation of interferon signalling by *Klebsiella pneumoniae*».

— Conferència «Fijadores de nitrógeno en el Atlántico Norte: papel de las cianobacterias unicelulares».

— Conferència «Factores de *Klebsiella pneumoniae* implicados en bloquear la activación del factor de transcripción NF-kB».

— Conferència «Estudios del ecosistema ruminal».

— Conferència «Regulación de interacciones DNA-proteína por metilación de adenina».

— Conferència «Infection, inflammation and resistance to *Pseudomonas aeruginosa*».

SCB a Lleida

— XII International Congress on Molecular Systems Biology.

SCB a València

— Jornada «IX Matinal de l'evolució».

— Conferències del Dia Darwin: «Què ens diuen els genomes d'espècies

humanes extingides?» i «Vida extraterrestre?».

— Conferència del VI Memorial Peregrí Casanova de Biodiversitat i Biologia Evolutiva.

— Conferència de la VIII Matinal de l'Evolució Humana: «Els nostres cosins neandertals».

SCB a Vic

— Conferència «Quan s'erosiona la biodiversitat, tots hi sortim perdent».

— Xerrada debat «Les noves tèrapiques biomèdiques del segle XXI: segurament cèhules mare i envelliment».

— Conferència «La transversalitat en els estudis de ciències biomèdiques i mediambientals».

SCB al Pallars

— Exposició «Allò que l'ull no veu» i conferència «Mirar l'invisible».

— Conferència «Què ens poden dir els arbres sobre les allaus de neu?».

Senyalització Cel·lular i Metabolisme

— Second Annual IMPPC Conference.

Virologia

— Seminari «Emerging Arboviruses».

— X Jornada de Virologia.

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació: 1923

JUNTA DIRECTIVA

President: IGNASI ROVIRÓ I ALEMANY

Secretari: XAVIER GARCIA-DURAN BAYONA

Tresorer: ALBERT MOYA RUIZ

Delegats de les seccions: ANTONI BOSCH I VECIANA (vicepresident)

ANDREU GRAU I ARAU

CARME MERCHÁN CANTOS

FRANCESC PEREÑA BLASI

FÈLIX RABAL QUEIXALÓS

Vocals:

RAMON ALCOBERRO

ÀNGELS BALDÓ

POMPEU CASANOVAS

JOAN GONZÀLEZ

VÍCTOR GÓMEZ

ANDREU GRAU

CARME MERCHÁN

JOSEP M. PORTA

MIQUEL SEGURÓ

JORDI SALES

XAVIER SERRA

CONRAD VILANOU

Responsable de publicacions: JOSEP MONSERRAT MOLAS (vicepresident)

Delegat de l'IEC: PERE LLUÍS FONT

Nombre de socis: 194

Activitats

Les diverses seccions que integren la Societat Catalana de Filosofia han realitzat les activitats següents. Aquest recull és una mostra, i no té la pretensió de ser exhaustiu.

SECCIÓ DE FILOSOFIA ANTIGA

En el curs 2010-2011, la Secció de Filosofia Antiga de la Societat Catalana de Filosofia continuà treballant en l'estudi del *Corpus Platonicum*, tant en els seus aspectes exegètics com hermenèutics.

Durant el curs, es presentaren, en sessions pertinents, els textos del segon volum del llibre *Philosophy and Dialogue: Studies on Plato's Dialogues*, del qual són editors els doctors Antoni Bosch i Veciana i Josep Monserrat Molas.

Com cada curs, el treball de la Secció mantingué contactes permanents amb altres estudiosos i grups de treball i de recerca d'institucions dedicades a l'estudi de la filosofia antiga o, més directament, als estudis platònics d'arreu del món (Grup de Recerca - EIDOS. Hermenèutica, platonisme i modernitat, la Sociedad Ibérica de Filosofía Griega, la International Plato Society, etc.). Igualment, seguirem treballant amb estudiosos d'altres universitats europees i nord-americanes. Alguns membres de la nostra secció participaren en la preparació i realització de congressos i jornades de treball de gran prestigi.

Al llarg del curs es van realitzar les activitats següents:

— Seminari internacional «IncurSIONS en el *Fileb* II: Aristòtil lector del *Fileb*». 21 i 22 d'octubre de 2010.

— Seminari sobre el *Parmènides* a càrrec de Samuel Scolnicov (Universitat Hebrea de Jerusalem). 14 i 15 de juny de 2011.

SECCIÓ DE FILOSOFIA MEDIEVAL

— Curs «Savis i sabers a l'edat mitjana», de quinze hores de durada, realitzat els dies 4, 5 i 6 de maig de 2011, de 16 a 21 hores, a l'edifici històric de l'Institut d'Estudis Catalans (carrer Carme, 47, Barcelona). Les classes es van centrar en els aspectes següents: els savis i les tradicions platòniques i aristotèliques, la saviesa i l'espiritualitat i els tractats i les enciclopèdies a la baixa edat mitjana.

SECCIÓ DE FILOSOFIA CONTEMPORÀNIA

Grup d'Estudis Fenomenològics

El Grup d'Estudis Fenomenològics, fundat a final dels noranta, reuneix professors i investigadors catalans que treballen en el camp de la fenomenologia. El seu objectiu és fomentar la recerca i l'estudi del moviment fenomenològic i mantenir viu el contacte amb la recerca que es desenvolupa a escala internacional. Té una activitat regular (seminari un divendres de cada tres) i activitats extraordinàries, bàsicament conferències i cursos a càrrec de destacats membres de la comunitat fenomenològica internacional.

És un dels membres de l'Organization of Phenomenological Organizations (OPO) des de la seva fundació l'any 2002, a Praga. L'activitat regular d'aquest curs va consistir en la discussió de textos originals de membres del grup a l'entorn dels temes de l'espai i del temps. Durant el curs 2010-2011 es va dur a terme la presentació del llibre *Heidegger y la genealogía de la pregunta por el ser. Una articulación temática y metodológica de su obra temprana*, del doctor Jesús Adrián Escudero, el 21 de gener de 2011.

Grup d'Estudis Sartreans

Enguany es va centrar en l'estudi de l'obra *Huis-clos*, en especial pel que fa a la figura de l'Altre (Le Pour-Autruí).

Grup de Filosofia Analítica

Durant el curs 2010-2011 es va dur a terme el seminari «Tenen raó els filòsofs?», que va incloure les sessions següents:

— 12 de gener de 2011. Conferència «Té raó Hume? La teoria de les idees com a hipòtesi empírica sobre la ment», a càrrec de Víctor Verdejo, de la Universitat Autònoma de Madrid.

— 26 de gener de 2011. Conferència «Té raó Moore? Crítica al seu argument de la fal·làcia naturalista», a càrrec de Víctor Méndez, de la Universitat de Barcelona.

— 9 de febrer de 2011. Conferència «Té raó Simone de Beauvoir? Són les

dones l'Altre?», a càrrec d'Adèle Mercier, de la Universitat Kingston de Queen (Canadà).

— 23 de febrer de 2011. Conferència «Té raó McTaggart? L'argument que el temps no existeix», a càrrec de Gabriel Uzquiano, de la Universitat d'Oxford.

— 2 de març de 2011. Conferència «Té raó Russell? Significat i coneixement», a càrrec de Josep Macià, de la Universitat de Barcelona.

— 30 de març de 2011. Conferència «Té raó James? Sobre el corrent de pensament», a càrrec de Marta Jorba, de la Universitat de Barcelona.

— 6 d'abril de 2011. Conferència «Té raó Zenó d'Elea? El concepte d'infinnit i les paradoxes contra el moviment», a càrrec de Sergi Oms, de la Universitat de Barcelona.

— 27 d'abril de 2011. Conferència «Té raó Locke? Són els colors propietats secundàries?», a càrrec de Mario Gómez Torrente, de la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic (UNAM).

— 18 de maig de 2011. Conferència «Té raó Aristòtil? El cas dels objectes materials», a càrrec de Marta Campdelacreu, de la Universitat de Barcelona.

— 25 de maig de 2011. Conferència «Té raó McDowell? És el contingut de les experiències perceptives conceptual?», a càrrec de Josefa Toribio, de la Institució Catalana de Recerca i Estudis

Avançats (ICREA) i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Grup de Filosofia Personalista

El Grup de Filosofia Personalista es va dedicar durant aquest curs 2010-2011 a l'anàlisi de l'obra cabdal del filòsof alemany Franz Rosenzweig: *L'estrella de la redempció* (*Der Stern der Erlösung*).

A més, va dur a terme la Tercera Jornada de Filosofia Personalista, el dia 2 d'abril de 2010, de les 10 a les 13.30 hores, en què va intervenir el doctor Carles Llinàs, professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya, de la URL, amb la conferència «Ontologia d'hipòstasi, teologia del misteri i hermenèutica bíblica: aproximacions».

Grup de Filosofia Pràctica

El treball d'enguany es va centrar en la figura de Joseph Badiou.

SECCIÓ DE FILOSOFIA CATALANA

— V Jornada Científica: «La sòlida fragilitat de la filosofia catalana: continuïtat i persistència». Organitzada per la Societat Catalana de Filosofia (Secció de Filosofia Catalana) i l'Institut de Dret i Tecnologia (IDT-UAB). Amb la col·laboració del Grup de Recerca EIDOS (UB). 2 de desembre de 2010.

Després de tractar en les anteriors jornades científiques sobre l'establiment d'un àmbit propi de recerca (2004), de filosofia i història intel·lectual catalana

(2005), de qüestions d'arxiu, qüestions de mètode (2006) i de Miquel Carreras i Costajussà (2008), en aquesta V Jornada Científica es va dedicar l'atenció a diferents figures del pensament català del segle xx, mostrant la *continuïtat* difícil d'aquestes. Tractàrem de Miquel Batllori (1909-2003), Jaume Bofill (1910-1965), Octavi Fullat (1928) i Josep Ferrater Mora (1912-1991). La Jornada va servir per presentar la projecció d'aquest àmbit d'estudi en l'àmbit audiovisual (cinema) i la posada en marxa definitiva del *Journal of Catalan Intellectual History*. La sessió va acabar amb l'Assemblea ordinària de socis i la conferència de cloenda i la lliçó inaugural del curs del doctor Salvador Giner (president de l'IEC), «El meu Josep Ferrater Mora».

SECCIÓ DE FILOSOFIA LLATINOAMERICANA

— III Jornada Científica del Seminari de Filosofia Llatinoamericana de la Societat Catalana de Filosofia: «La filosofia dels exiliats i la consolidació del pensament hispanoamericà». Sessió «Jaume Balmes, en el segon centenari del seu naixement», 24 de gener de 2011. Coordinació: Ignasi Roviró, Marta Nogueroles, Andreu Grau i Yodenis Guirola.

Altres activitats

— Sortida d'estudi «Walter Benjamin». En la commemoració del setantè aniversari de la mort del filòsof, literat, crític i assagista Walter Benjamin, la Societat

Catalana de Filosofia va organitzar una sortida d'estudi a la localitat de Portbou, on va viure i morir l'any 1940. La sortida va constar de les visites següents: la ruta local Walter Benjamin (panells informatius); l'exposició al Centre Cívic Ca l'Hertero de les còpies dels documents que es guarden a l'Ajuntament de Portbou sobre Walter Benjamin; el memorial *Passatges*, de Dani Karavan, i el cementiri. El regidor de Cultura i del Projecte Walter, Joan Gubert, també va participar en la sortida.

— Es van dur a terme els Col·loquis de Vic els dies 7 i 8 d'octubre de 2010, amb el tema central «Europa». La sessió següent es va realitzar el 6 i 7 d'octubre de 2011, amb el tema «La imatge».

— El Segon Congrés Català de Filosofia va ser una tasca que la Societat

va organitzar durant aquest curs i que tindria lloc a Sueca els dies 9, 10 i 11 de novembre de 2011. Aquesta organització es va fer amb la Societat de Filosofia del País Valencià i amb l'Associació Filosòfica de les Illes Balears.

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 21.

CASANOVAS, P.; MONSERRAT, J.; SERRA, X. (ed.). *JOCIH: Journal of Catalan Intellectual History*.

GRAU, A.; ROVIRÓ, I. (coord.). *Actes del I Congrés Català de Filosofia*. [Edició a cura de Josep Monserrat]

MONSERRAT, J.; ROVIRÓ, I. (cur.). *La bellesa*. (Col·loquis de Vic; 14)

— *Europa*. (Col·loquis de Vic; 15)

Societat Catalana de Física

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP ENRIC LLEBOT RABAGLIATI

Vicepresidenta: NÚRIA FERRER ANGLADA

Secretari: AGUSTÍ POCH PARÉS

Tresorer: JOAN GARIN CASANOVAS

Vocals: ALBERT BRAMON PLANAS

CARLOS CASTEL SUBIAS

JOAN CUXART RODAMILANS

EMILI ELIZALDE RIUS

SALVADOR ESTRADÉ SOBREPÈRE

M. ÀNGELS GARCIA BACH

XAVIER GRANADOS GARCIA

ALBERT GRAS MARTÍ

ORIOI GUASCH FORTUNY

XAVIER JAEN HERBERA

IGNASI JUVELLS PRADES

IGNASI LABASTIDA JUAN

JOSEP LLOSA CARRASCO

XAVIER MAGRANS FONTRDONA

JORDI MIRALDA ESCUDÉ

JORDI MUR PETIT

JOAN ÀNGEL PADRÓ CÀRDENAS

JOSEP MARIA PONS RÀFOLS

LLORENÇ PORQUER SEGUÍ

ANTONI ROCA ROSELL

RAMON SALA GASSET

ANNA SANAHUJA MOTA

SANTIAGO VALLMITJANA RICO

Delegat: DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis: 412

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

*XXVI Trobades Científiques
de la Mediterrània: «Correlacions
en gasos quàntics»*

Maó, del 30 de setembre al 2 d'octubre de 2010. Les Trobades Científiques de la Mediterrània, que organitzen cada any la Societat Catalana de Física i la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis amb el suport de diverses institucions acadèmiques del seu àmbit lingüístic, tenen per objectiu principal proveir un marc adequat a l'intercanvi d'experiències i de coneixements sobre un tema actual de recerca. A més de constituir un fòrum científic, contribueixen a facilitar la relació i la comunicació entre els científics i els tecnòlegs de l'entorn més proper.

El Comitè Organitzador estava format per: Jordi Boronat (UPC), Artur Polls (UB), Anna Sanpera (UAB), Ferran Mazzanti (UPC) i Gregory Astrakharchik (UPC). Hi va haver un total de quaranta participants i es van fer vint-i-sis presentacions:

— «Strongly interacting fermions: Itinerant ferromagnetism in 3D and BCS- BEC crossover in 2D», Stefano Giorgini (Universitat de Trento, Itàlia).

— «Path Integral Monte Carlo studies of interacting Bose gases in the presence of correlated disorder», Sebastiano Pilati (ETH Zurich, Suïssa).

— «Marvin Girardeau at the occasion of his 80th birthday», Gregory Astrakharchik (UPC).

— «Duality Mapping Methods for Strongly Correlated 1D Quantum Gases», Marvin Girardeau (Universitat d'Arizona, EUA).

— «Invariants of motion as a toolbox for ultracold atoms», Adolfo del Campo (Universitat d'Ulm, Alemanya).

— «Quantum Monte Carlo study of one-dimensional Coulomb gases at zero temperature», Gregory Astrakharchik (UPC).

— «Quantum transport of cold atoms», Fernando Sols (Universitat Complutense de Madrid).

— «Disorder in spin 1 Bose-Hubbard model», Simone Paganelli (UAB).

— «Dressing many-body lattice systems of ultracold atoms by shaking», André Eckardt (Institut de Ciències Fotòniques, ICFO).

— «Non demolition detection of quantum phases in strongly correlated systems», Gabriele de Chiara (UAB).

— «Ultracold gases: from quantum simulation to information processing», Juan J. García Ripoll (CSIC).

— «Quantum simulations of relativistic quantum physics in trapped ions», Enrique Solano (Universitat del País Basc).

— «2D and 3D Topological Insulators in Condensed Matter and High Energy Physics». M. A. Martín-Delgado (Universitat Complutense de Madrid).

— «Integrable pairing models in

cold atom physics», Jorge Dukelsky (CSIC, Madrid).

— «Topological properties of fermionic superfluids in optical lattices», Pietro Massignan (UAB).

— «Composite Fermion Approach to the Ultracold Dilute Fermi Gas», Miguel A. Cazalilla (Donostia International Physics Center).

— «Exploring the two-dimensional world with cold gases», Jean Dalibard (ENS Paris).

— «Atomic soliton lasers and interferometers», Humberto Michinel (Universitat de Vigo).

— «A bird's eye view of 35 years of many-body physics», Eckhard Krotscheck (Universitat de Linz, Àustria).

— «Strongly correlated states of bosonic atoms under effective artificial potentials», Núria Barberán (UB).

— «Microscopic description of low density quantum dipoles in 2D», Ferran Mazzanti (UPC).

— «Devil's staircase and quasi-supersolids in long-range interaction systems: a quantum simulation with trapped ions», Fernando Cucchietti (ICFO).

— «Dipolar condensates in toroidal traps», Muntsa Guilleumas (UB).

— «Single component and binary mixtures of BECs in double-well potentials», Bruno Julià (UB).

— «Molecule formation and quantum correlations in optical lattices», Jordi Mur (CSIC).

Participació a la Universitat Catalana d'Estiu

La Societat Catalana de Física organitza la programació de l'àrea de ciència i tecnologia de la Universitat Catalana d'Estiu. Enguany el tema escollit fou l'Any Internacional de la Química. La coordinació va ser a càrrec de Núria Ferrer (UPC, vicepresidenta de la Societat Catalana de Física). Prada de Conflent, del 17 al 22 d'agost de 2011.

L'objectiu era mostrar com la química té un paper central en la ciència i que, per força, ha de formar part de les solucions als principals desafiaments que ha d'afrontar la humanitat. Així, doncs, es tractaren aspectes interdisciplinaris com ara el medi ambient, el canvi climàtic, l'energia, la medicina i els nous materials, fent especial èmfasi en la contribució de la química en aquests camps.

— «Medi ambient i sostenibilitat», a càrrec d'Èric Jover, de la UB i la Societat Andorrana de Ciències.

— «La petjada de carboni com a indicador ambiental en el cicle de vida d'un producte o d'un servei», a càrrec de Francesc Castells, del grup de recerca AGA de la Universitat Rovira i Virgili (URV).

— «És l'hora de la ciència!», a càrrec de Mònica Portero, de la URV.

— «L'univers elemental i el codi universal de la química», a càrrec de Roger Bofill i Arasa, de la UAB.

— «El paper dels metalls en la

medicina», a càrrec de Roger Bofill i Arasa, de la UAB.

— «Dones químiques excepcionals», a càrrec de Pilar González i Duarte, de la UAB.

— «El món dels elements i els elements del món», a càrrec de Pilar González i Duarte, de la UAB.

— «La química que ha canviat el món», a càrrec d'Adela Mauri Aucejo, de la UV.

Olimpiada de Física

Des de l'any 1997, la Societat Catalana de Física organitza la fase catalana de l'Olimpiada Internacional de Física. L'objectiu és realitzar un procés de selecció entre els estudiants d'ensenyament secundari (segon de batxillerat) amb bones actituds per a la comprensió de la física per tal de determinar un grup màxim de vint-i-un estudiants que representin el conjunt de districtes universitaris catalans en la fase estatal de l'Olimpiada Internacional de Física.

Aquest any es van inscriure a la fase catalana vuitanta-sis estudiants, un 20 % menys que el curs anterior, pràcticament tots de segon de batxillerat procedents de trenta-dos centres d'ensenyament secundari de tot Catalunya; l'any anterior hi van participar quaranta-quatre centres.

Les proves de selecció de la fase catalana es van celebrar el divendres dia 4 de febrer de 2011, simultàniament a la

Facultat de Física de la UB, a l'Escola Politècnica Superior de la UdL, a l'Escola Politècnica Superior de la UdG i enguany també a la Facultat de Química de la URV ja que va haver-hi inscrits d'aquest districte universitari. El nombre d'estudiants presentats va ser de vuitanta-tres.

Després d'una acurada revisió de les proves realitzades pels estudiants presentats, la comissió va escollir els vint seleccionats per a la fase final. La nota més alta va ser de 50,5 sobre 60, i la corresponent al darrer seleccionat, de 33,5. Com que la nota següent era de 32,0 i hi havia dos estudiants amb aquesta puntuació, es va decidir deixar-los tots dos fora de la selecció perquè només n'hi podia anar un, ja que el nombre màxim a presentar és de vint-i-un estudiants.

El lliurament de premis es va celebrar el dia 18 de març de 2011 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en un acte públic amb nombrosa assistència de familiars i professors tutors dels estudiants. Com és tradicional, l'acte va coincidir amb el lliurament dels premis per als millors treballs de recerca que s'elaboraren en l'ensenyament secundari el curs 2009-2010.

Com a preparació adicional per a la fase final espanyola, els vint alumnes seleccionats van realitzar, el divendres 1 d'abril de 2011, de tres a set de la tarda, una sessió preparatòria de caràcter experimental al Laboratori de Física Moderna de la Facultat de Física de la UB.

Les proves de la fase estatal de l'Olimpíada de Física es van fer a la Universitat de Múrcia del 7 al 10 d'abril. L'actuació dels estudiants catalans va ser molt bona: tots els estudiants presentats van aconseguir algun tipus de premi, una proporció clarament per sobre la mitjana. Els premis varen ser dues medalles de plata, nou de bronze i nou mencions d'honor. La millor puntuació va correspondre a Alex Serés, a 3,25 punts per sota de les medalles d'or, que són les que permeten la participació en les fases internacionals.

La Fase Internacional de l'Olimpíada de Física d'enguany es va celebrar a Bangkok (Tailàndia) del 10 al 18 de juliol i a la Olimpíada Iberoamericana a Guayaquil (Equador) el mes de setembre.

VII Jornada de Física i Química a l'IEC

La Societat Catalana de Física, conjuntament amb la Societat Catalana de Química i l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya, ja fa set anys que organitzen una jornada temàtica adreçada als professors de física i química de secundària que se celebra a la tardor a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

Aquestes Jornades de Física i Química a l'IEC pretenen generar un ambient de trobada entre el professorat d'aquestes matèries d'universitat i d'educació secundària per tal que hi hagi un intercanvi de punts de vista enriquidor

per a ambdós col·lectius. Els temes tractats en les sis primeres edicions foren:

- 2004: «La física i la química en la transició entre la secundària i els estudis superiors»
- 2005: «Els avenços en física i química i l'actualització dels continguts a l'educació secundària»
- 2006: «Competències bàsiques i científics competents»
- 2007: «Noves propostes per a la física i la química de secundària. Aportacions de l'àmbit universitari»
- 2008: «La nova matèria de batxillerat "Ciències per al món contemporani"»
- 2009: «L'astronomia, ciència fronterera, 2009 AIA».

El tema de la VII Jornada, que es va celebrar el dimecres 27 d'octubre de 2010 a la Sala Pere i Joan Coromines (matí) i a la Sala Prat de la Riba (tarda) de la seu de l'IEC, fou «El làser, cinquanta anys d'aplicacions científiques i tècniques».

L'objectiu d'aquesta Jornada era tractar aspectes relacionats amb el làser per tal d'oferir al professorat de física i de química una actualització científica sobre temàtiques com el seu descobriment i les seves aplicacions, en especial les quotidianes i les biomèdiques. També es va parlar d'una temàtica tan actual com la generació de la llum de sincrotró i les seves aplicacions en la recerca científica. Es van presentar les ponències següents:

— «Cinquanta anys del làser, aplicacions quotidianes i científiques», de Ramon Vilaseca Alavedra, del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la UPC.

— «Aplicacions biomèdiques del làser», de David Artigas Garcia, de l'Institut de Ciències Fotòniques.

— «El làser: Com es va descobrir? Com ens afecta?», de Santiago Vallmitjana Rico, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la UB.

— «El sincrotró Alba i les seves aplicacions», de Jordi Benach, de CELLS - ALBA Synchrotron Light Source.

— «L'ensenyament de la química i les proves d'accés a la universitat als Països Baixos», del doctor Huib van Drooge, de Lid Commissie Onderwijs.

— «Les proves PAU de física i de química. Reflexions sobre les seves característiques actuals i perspectives de futur», de Mercè Izquierdo i Aymerich, del Departament de Didàctica de les Ciències i la Matemàtica de la UAB i coordinadora de l'àrea de ciències de les PAU, i Martí Pi i Pericay, del Departament d'ECM de la Facultat de Física de la UB i coordinador de física de les PAU.

Premis

Premi Jordi Porta i Jué per a estudiants
El Premi Jordi Porta i Jué, instituït l'any 1962, s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre física fet per estudiants; enguany s'hi van presentar dos

treballs. El Jurat, constituït per Núria Ferrer Anglada (UPC), Ignasi Juvells Prades (UB) i Joaquim Puigdollers González (UPC), va acordar concedir el premi al treball *Capes col·loïdals autoensamblades de nanopartícules mitjançant la tècnica de Langmuir-Blodgett*, presentat per Edgar Julián Cabrera Magaña.

El premi es va lliurar durant l'acte de lliurament de premis de l'IEC a la Sala Prat de la Riba el dia 28 d'abril de 2011.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

La Societat Catalana de Física va convocar per novena vegada aquests premis amb l'objectiu d'estimular la redacció de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. Aquests premis van adreçats als estudiants de batxillerat. Enguany s'hi van presentar seixanta-tres treballs molt ben elaborats. El veredict del jurat de la novena edició atorgà els dos premis als treballs següents:

— *Experiments amb globus en la didàctica de la ciència*, de l'estudiant Martí Català Sabaté, de l'Institut Lluís de Requesens de Molins de Rei, sota la direcció del professor tutor Lluís Nadal Balandras.

— *Investigant les petjades astronòmiques de l'antiguitat*, de l'estudiant Diana Gabriela Cosovanu, de l'Institut d'Almenar, sota la direcció del professor tutor Fèlix Pueyo Guiu.

D'altra banda, el jurat va donar dos accèssits als treballs següents:

— *Experimentant amb l'energia del futur: Dye Solar Cells*, de l'estudiant Albert Aparicio García, de l'Institut Frederic Martí i Carreras de Palafrugell, sota la direcció del professor tutor Vicenç Gabriel Cara Fernández.

— *Anàlisi del funcionament del Motor d'Stirling*, de l'estudiant Francesc Polls Agell, de l'Escola Mestral de Sant Feliu de Llobregat, sota la direcció del professor tutor Daniel Urbano Polo.

A l'hora de fer l'avaluació, el jurat va valorar la creativitat i l'originalitat del projecte presentat, així com la metodologia utilitzada i l'estructuració i presentació del treball.

Activitats científiques

XIX Cicle de conferències «Física oberta»

El dimecres 13 d'octubre de 2010, a la Sala Nicolau d'Olwer de la seu de l'IEC, es va fer la conferència inaugural del curs 2010-2011, amb el títol: «Quan la llum és més densa que la matèria. 50è aniversari del descobriment del làser i a més a més 25è aniversari dels làsers CPA», a càrrec de Luis Roso, director del Centro de Láseres Pulsados (CLPU) de Salamanca. Les altres conferències del cicle foren les següents:

— 29 de març de 2011, a la Sala Nicolau d'Olwer (IEC), «El Sincrotró Alba: una instal·lació singular», a càrrec de Xavier Queralt Compte, cap del Servei de Protecció Radiològica del Sincrotró Alba.

— 5 d'abril de 2011, a la Sala Nicolau d'Olwer (IEC), «Nanociència, nanotecnologia i societat», a càrrec de Jordi Pascual Gainza, director de l'Institut Català de Nanotecnologia (ICN).

Cicle de conferències «Els premis Nobel de l'any 2010»

El premi Nobel de Física de l'any 2010 fou concedit a André Geim i a Konstantin Novoselov pels seus «experimentos innovadors en relació amb el grafè bidimensional». Amb motiu d'aquest premi, el dimarts 21 de desembre de 2010, a la sala Pi i Sunyer de la seu de l'IEC, es va pronunciar la conferència «Premi Nobel de Física 2010: el grafè, un nou material per a l'electrònica del segle XXI», a càrrec de M. Àngels Garcia Bach, del Departament de Física Fonamental de la UB.

Col·laboracions

Durant aquest curs la SCF va col·laborar en les activitats següents:

— Exposició «50 anys de làser. Una eina que ens ha canviat la vida», organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la UB.

— «Encontres amb el tercer cicle», activitats organitzades per un col·lectiu d'estudiants de tercer cicle de la Facultat de Física de la UB.

Revista digital Recursos de Física

El mes d'octubre de 2007 va sortir el número 0 de la revista digital *Recursos de*

Física (<http://www.rrfísica.cat>). Aquesta revista és una publicació digital periòdica que la Societat Catalana de Física en col·laboració amb la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya (XTEC) ha posat a l'abast dels professors de física de secundària i primers cursos universitaris perquè puguin compartir els seus recursos. Durant el curs 2010-2011 es van editar els números 6 (tardor 2010) i 7 (primavera 2011).

Publicacions

La Societat Catalana de Física publica dos números cada any de la *Revista de Física*. Aquesta revista d'alta divulgació en física, que es va començar a publicar el mes de

setembre de l'any 1991, té un alt grau d'acceptació entre tots els físics de llengua catalana i ha permès una connexió més gran entre la comunitat científica, així com un coneixement acurat del que fan companys escampats per tot arreu.

Un altre aspecte que cal assenyalar és que la continuïtat i la seriositat de la publicació han servit per a donar a conèixer la Societat Catalana de Física a llocs i persones als quals no hauria estat fàcil arribar per uns altres camins.

Per raons diverses, es va endarrerir l'edició de la revista i durant el curs 2010-2011 només se'n va publicar el volum 4, número 7, corresponent al segon semestre del 2009.

Societat Catalana de Química

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 19 de juliol de 2011

President: ROMÀ TAULER I FERRÉ
Secretari: ERIC JOVER I COMAS
Tresorera: CRISTINA PALET I BALLÚS
Vocals: PERE ALEMANY I CAHNER
CARLES BO I JANÉ
JOSEP BONJOCH SESÉ
JOAN CABRÉ CASTELLVÍ
AURELI CAAMAÑO ROS
JOSEFINA GUTART I MAS
MANUELA HIDALGO MUÑOZ
JORDI LLORCA PIQUÉ
JAUME PUY LLORENS
CONCEPCIÓ ROVIRA I ANGULO
PILAR SALAGRE CAMERO
PAU SERRA PRAT
XAVIER TOMÀS MORER

A partir del 20 de juliol de 2011

President: ROMÀ TAULER I FERRÉ
Secretari: XAVIER TOMÀS MORER
Tresorera: PILAR SALAGRE CAMERO
Vocals: CARLES BO I JANÉ
JOSEP BONJOCH SESÉ
AURELI CAAMAÑO ROS
JOAN CABRÉ CASTELLVÍ
RAMON ERITJA CASADELLA
JORDI GARCIA GÓMEZ
JOSEFINA GUTART I MAS
JORDI LLORCA PIQUÉ
JOAN CARLES REY

ANNA ROGLANS I RIBAS
RAMON SAYÓS I ORTEGA
PAU SERRA I PRAT

Delegada de l'IEC: PILAR GONZÁLEZ DUARTE

Nombre actual de socis: 726

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Assemblees

Assemblea General

El 21 de desembre de 2010, la Societat Catalana de Química celebrà la seva Assemblea General de socis, i el 19 de juliol de 2011 celebrà les eleccions a la nova Junta de Govern.

European Association for Chemical and Molecular Sciences (EuCheMS)

La Societat Catalana de Química és societat membre de l'EuCheMS des del gener de 2008. Durant el curs 2010-2011 l'activitat duta a terme en relació amb aquesta associació va ser la següent:

— El 15 d'octubre de 2010, Romà Tauler, president de la SCQ, va assistir a l'Assemblea General de l'EuCheMS celebrada a Bled (Eslovènia).

— El 9 d'abril de 2011, Eric Jover, secretari de la Junta de la SCQ i especialista en química ambiental, va assistir a la reunió dels membres de la Divisió de Química Ambiental de l'EuCheMS celebrada a Venècia (Itàlia).

— L'1 de setembre de 2011, Josefina Guitart, vocal de la Junta de la SCQ i especialista en educació, va assistir a la reunió dels membres de la Divisió d'Educació de l'EuCheMS celebrada a Bremen (Alemanya).

Any Internacional de la Química (AIQ 2011)

Comissió Catalana de Coordinació de l'AIQ2011

A fi de treballar de manera conjunta en l'organització dels actes de commemoració d'aquesta efemèride, es va crear la Comissió Catalana de Coordinació de l'AIQ2011, integrada per representants d'institucions, centres de recerca, universitats, associacions empresarials i d'altres entitats dins l'àmbit de la química a Catalunya.

En formaren part Romà Tauler i Ferré, Pau Serra Prat, Joan Cabré Castellví i Josefina Guitart Mas, de la SCQ; Salvador Alegret i Sanromà i Pilar González Duarte, de la Secció de Ciències i Tecno-

logia de l'IEC; Gemma Pujol Vallès, de l'IEC; Joan Bertran i Rusca i Josep Font i Cierco, de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona; Rafael Beaus Codes, de la Reial Acadèmia de Farmàcia; Ramón Alibés Arqués i Gregori Ujaque Pérez, de la UAB; Pere Lluís Cabot Julià, Santiago Álvarez Reverter i Claudi Mans i Teixidó, de la UB; Miquel Solà i Puig, de la UdG; Jaume Puy Llorens, de la UdL; Jordi Llorca i Piqué, de la UPC; David Andreu Martínez, de la UPF; Lluís Comellas Riera i Rosa Nomen Ribé, de la URL; Jaume Árboles Muntadas i Remei Areny Joval, de l'Associació de Químics i d'Enginyers de l'IQS - URL; Joan Igual Ripollès, de la URV; Èric Jover Comas, de la Universitat Catalana d'Estiu; Immaculada Ros Clavell, del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya; José Costa López, del Col·legi Oficial de Químics de Catalunya; Àngel Messeguer i Peypoch i M. Rosa Infante Martínez-Pardo, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya - CSIC; Joan Grimalt i Obrador, de l'Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua - CSIC; Concepció Rovira Angulo, de l'Institut de Ciències de Materials de Barcelona - CSIC; Ernest Giralt i Lledó, de l'Institut de Recerca Biomèdica, Parc Científic de Barcelona, UB; Miquel A. Pericàs Brondo i Ariadna Goenaga Silvestre, de l'Institut Català d'Investigació Química; Damià Barceló i Cullerés, de l'Institut Català de Recerca de l'Aigua, Parc Cien-

tífic i Tecnològic de Girona, UdG; Conxita Mayós Servet, de la Direcció General de l'Educació Bàsica i el Batxillerat de la Generalitat de Catalunya; Onno Seroo, del Centre UNESCO de Catalunya; Rosa M. Melià Avià, de l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya; Juan José Meca Saavedra, de FEDEQUIM; Carles Jové, d'AFAQUIM; Ramon Fontboté Tomàs, de l'Associació Empresarial Química de Tarragona; Pilar Navarro Muñoz, de Fira de Barcelona (Expoquímia - Equiplast - Eurosurfas), i Concepció Roca, de Foro Química y Sociedad.

Acte inaugural a l'Institut d'Estudis Catalans

L'acte inaugural es va dur a terme el dia 14 de desembre de 2010, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC. Amb aquest acte, organitzat conjuntament per la Societat Catalana de Química i la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans, es donà el tret de sortida a les diverses activitats que s'anirien desenvolupant en el context de l'Any Internacional de la Química al llarg del 2011 a Catalunya.

El programa de la sessió comprenia:

— Presentació del calendari «Quins elements!», a càrrec de Pilar González Duarte, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— Conferència inaugural: «Vull ser químic... per fer què?», a càrrec d'Agustí Lledós, catedràtic de química física de la UAB.

— Actuació musical del Cor Argentum de la Facultat de Química de la UB, sota la direcció de Víctor Frigola.

Cerimònia d'obertura d'àmbit internacional

La cerimònia d'obertura d'àmbit internacional es dugué a terme els dies 27 i 28 de gener de 2011, a la seu de la UNESCO a París. En nom de la Societat Catalana de Química, participaren en la inauguració la delegada de l'IEC a la Societat, Pilar González Duarte, i una representació de membres de la Junta, Aureli Caamaño, Josefina Guitart, Èric Jover i Cristina Palet.

Jornada de celebració a la seu del Parlament de Catalunya

La jornada es va celebrar el 30 de maig de 2011. La Societat Catalana de Química, conjuntament amb la Comissió Catalana de Coordinació de l'Any Internacional de la Química 2011, organitzaren la jornada de celebració de l'Any Internacional de la Química: «Química: la nostra vida, el nostre futur», a la seu del Parlament.

La presidenta del Parlament, Núria de Gispert i Català, obrí l'acte, i el director del Centre UNESCO de Catalunya fou l'encarregat de contextualitzar l'AIQ en el marc de la UNESCO. S'hi pronunciaren tres ponències i l'acte tancà amb l'actuació musical del Cor Argentum de la Facultat de Química de la UB, que estrenà l'obra *Pols d'estels*, commemora-

tiva de l'AIQ2011. Les ponències que es van pronunciar van ser les següents:

— «La ciència de la química», a càrrec d'Ernest Giralt, catedràtic de química orgànica de la UB i coordinador del Programa de Recerca de Química i Farmacologia Molecular de l'Institut de Recerca Biomèdica del Parc Científic de Barcelona.

— «Química, una imatge natural», a càrrec de Xavier Duran, periodista, químic i doctor en ciències de la comunicació per la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «El valor formatiu de la química. Química, una ciència que es manté jove», a càrrec de Mercè Izquierdo, catedràtica de didàctica de les matemàtiques i de les ciències experimentals de la UAB, i Rosa Melià, presidenta de l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya i catedràtica de l'Institut Infanta Isabel d'Aragó.

Bloc de l'Any Internacional de la Química

La Societat Catalana de Química, amb el suport de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans, va posar a disposició de la comunitat científica l'espai web <http://blocs.iec.cat/aiq2011> per a difondre i coordinar les activitats que, amb motiu de l'Any Internacional de la Química, tindrien lloc a les terres de llengua i cultura catalanes.

Debats de química

Vint-i-tresè debat

L'11 de maig de 2011 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans el debat «Acostem els joves a la recerca en química del nostre país». El programa constà d'una ponència, de la presentació del Global Experiment de l'Any Internacional de la Química (AIQ2011) i d'un debat final.

— «Hi haurà química entre nosaltres?», a càrrec d'Àngel Messeguer Peypoch, del Grup de Química Bioorgànica i director de l'ICAQ-CSIC.

— «El Global Experiment de l'AIQ: experiments de química per a l'alumnat de tot el món», a càrrec de Cristina Palet Ballús, de la UAB i la SCQ, i Josefina Guitart Mas, del CESIRE-CDEC del Departament d'Ensenyament i la SCQ.

— Debat «Què poden fer els joves en una estada científica als centres d'investigació», moderat per Aureli Caamaño (SCQ).

En el transcurs de l'acte també es lliuraren els premis i les mencions de la cinquena edició dels premis als treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química.

Jornades científiques

En aquest tipus de jornades, diferents ponents exposen el seu punt de vista respecte a un tema ampli i, sovint, polèmic. En aquest any es van organitzar les següents:

Jornada de Física i Química a l'IEC:

«El làser, cinquanta anys d'aplicacions tècniques i científiques»

La Jornada es va celebrar el 27 d'octubre de 2010, a la Sala Prat de la Riba i la Sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans. Fou organitzada conjuntament amb la Societat Catalana de Física i l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya. El programa va incloure les conferències i el debat següents:

— «Cinquanta anys del làser, aplicacions quotidianes i científiques», a càrrec de Ramon Vilaseca Alavedra, del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la UPC.

— «Aplicacions biomèdiques del làser», a càrrec de David Artigas Garcia, de l'Institut de Ciències Fotòniques (ICFO).

— «El làser: Com es va descobrir? Com ens afecta?», a càrrec de Santiago Vallmitjana Rico, del Departament de Física Aplicada i Òptica de la UB.

— «El sincrotró Alba i les seves aplicacions», a càrrec de Jordi Benach Andreu, de CELLS - Laboratori de Llum de Sincrotró Alba.

— «L'ensenyament de la química i les proves d'accés a la universitat dels Països Baixos: «Building Chemistry in the Netherlands», a càrrec de Huib van Drooge, de la Comissió Nacional d'Educació d'Holanda, Zaanlands Lyceum.

— «Les proves PAU de física i de química. Reflexions sobre les seves característiques actuals i perspectives de futur»,

a càrrec de Mercè Izquierdo i Aymerich, del Departament de Didàctica de les Ciències i la Matemàtica de la UAB i coordinadora de l'àrea de ciències de les PAU, i Martí Pi i Pericay, del Departament d'Estructura i Constituents de la Matèria de la UB.

Jornada de Química de Catalunya i del gran sud-oest francès

La Jornada es va dur a terme el dia 26 de novembre de 2010 a Montpeller, a la Delegació Regional del Centre Nacional de la Recerca Científica. Fou organitzada per la Société Chimique de France, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química. Aquesta trobada pretén reunir els químics joves de Catalunya amb els del gran sud-oest de França (des de Bordeus a Montpeller, tot passant per Tolosa, Pau i Perpinyà).

El programa comprenia una conferència plenària inaugural i setanta comunicacions orals distribuïdes en tres sessions paral·leles i la presentació de pòsters. La conferència plenària, titulada «Chemical modulation of cellular signaling routes: generation of lead compounds», fou a càrrec d'Àngel Messeguer, de l'Institut de Química Avançada de Catalunya - CSIC, de Barcelona.

16a Conferència Fèlix Serratosa

Aquesta setzena edició de la Conferència Fèlix Serratosa rebé la col·laboració de la Real Sociedad Española de Química i el suport de la Universitat de Barcelona, la

Universitat Autònoma de Barcelona, el Consell Superior d'Investigacions Científiques, els Laboratoris del Dr. Esteve SA i la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans.

A l'Aula Enric Casassas de la Facultat de Química de la UB, el 24 de gener de 2011, tingueren lloc les conferències següents:

— «Ligandos basados en hidrazonas y carbenos N-heterocíclicos: aplicaciones en catálisis asimétrica», a càrrec de José M. Lassaletta, de l'Institut d'Investigacions Químiques de Sevilla (CSIC-US).

— «Toward the ideal synthesis: step economy and function oriented synthesis in first-in-class approaches to the treatment of Alzheimer's disease and to the eradication of HIV/AIDS», a càrrec de Paul A. Wender, de l'Escola de Medicina de Stanford i de la Universitat de Stanford, a Palo Alto (Califòrnia).

A la Sala de Graus de les facultats de Ciències i Biociències de la UAB, el 25 de gener de 2011, tingué lloc la conferència «The transformative impact of new reactions: studies on new catalysts, scaffolds for drug discovery and materials for drug delivery», a càrrec de Paul A. Wender, de l'Escola de Medicina de Stanford i de la Universitat de Stanford, a Palo Alto (Califòrnia).

X Memorial Enric Casassas

La Societat Catalana de Química va participar en la celebració del X Memorial Enric Casassas, sota el lema «La seguretat

alimentària i la química analítica». L'acte tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans el 2 de desembre de 2010. El programa constà de les conferències següents:

— «La seguretat alimentària al nou marc de la Unió Europea», a càrrec de Glòria Cugat, cap de l'Àrea de Planificació i Auditoria de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària.

— «La química analítica i la seguretat alimentària. La perspectiva d'un laboratori de salut pública», a càrrec Francesc Centrich, cap de l'Àrea de Química del Laboratori de l'Agència de Salut Pública de Barcelona.

— «The evolution of liquid chromatography coupled to mass spectrometry from single analyte detection towards non-target screening», a càrrec d'Anton Kaufmann, de l'Autoritat Oficial de Control Alimentari del Cantó de Zuric (Suïssa).

— Taula rodona «És segur el que mengem?», a càrrec de Sagrario Pérez Castellanos, secretària general de la Conselleria de Sanitat de la Xunta de Galícia; Mireia Medina, directora del Laboratori Agroalimentari de la Generalitat de Catalunya; Albert Ballester, gerent del Laboratori Interprofessional Lleter de Catalunya, i Francesc Xavier Tarrés, cap de la Unitat Central de Consum de la Direcció General de la Policia de la Generalitat de Catalunya. El moderador va ser Ramon Companyó, director del Departament de Química Analítica de la UB.

IV Jornades sobre l'Ensenyament de la Física i la Química i l Trobada d'Educació Química

Aquestes activitats van tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el 24 de març de 2011, i a CosmoCaixa Barcelona, els dies 25 i 26 de març de 2011. Foren organitzades conjuntament amb l'Obra Social de la Fundació La Caixa, el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya, l'Institut Químic de Sarrià, l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya i el CESIRE-CDEC del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Amb el títol «L'Any Internacional de la Química: reptes actuals de l'educació química», la jornada inclogué tres conferències, quinze tallers, l'opinió d'experts europeus sobre experiències didàctiques de la química i la representació d'un espectacle sobre química.

— Conferència inaugural: «Retos actuales de la educación química», a càrrec de Rosària Justí, de la Universitat de Belo Horizonte del Brasil.

— Conferència «La química en la industria y en la sociedad como motivación para el aprendizaje», a càrrec de Leo Gros, de la Hochschule Fresenius d'Idstein (Alemanya).

— Conferència «Experiencias curiosas para enseñar química en el aula», a càrrec de Manuel Fernández i Carlos Durán, del Centro de Ciencia Principia, de Màlaga.

— «Espectacle de química: màgia i química», a càrrec de Miquel Duran, Josep Duran i Josep Anton Vieta, de la Càtedra de Cultura Científica i Comunicació Digital de la UdG.

Jornades sobre Química Verda

Les Jornades van tenir lloc a la Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili (URV), a Tarragona, del 27 al 29 d'abril de 2011. Van ser organitzades per la Facultat de Química de la URV, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química, entre altres. Durant la jornada es feren els actes següents:

— Conferència «La contaminació acumulada a l'embassament de Flix. Diagnosi del problema i solució», a càrrec de Joan O. Grimalt, director de l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua del CSIC.

— Taula rodona sobre l'evolució dels processos en la indústria, amb la participació de Judit Bonet, responsable de Medi Ambient de Basf; Tomás Briñas, gerent de Repsol; Joaquín Flores, director global de Tecnologia i Projectes en Polietilè de Baixa Densitat de Dow; Josep Flores, director del Projecte Sostaqua, CETaqua, i Ferran Rufí, responsable de Seguretat, Medi Ambient i Qualitat de Grecat. L'acte fou moderat per Ramon Casals, professor associat de la URV.

— Documental *La fàbrica* i debat sobre les implicacions ambientals i socials a l'entorn de l'empresa química, presentat

per Francesc Xavier Rius i Òscar Saladié, professors de química i de geografia de la URV, respectivament.

Jornada «Medi ambient i societat: pautes per a la gestió ambiental»

La jornada tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans el 4 de juliol de 2011. Fou organitzada conjuntament amb Dones d'Avui.Cat, l'Institut Català de la Dona, el Ministeri d'Educació, Ciència i Innovació i l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua. La segona edició de la jornada versà també sobre l'aigua, i s'estructurà en dues sessions de quatre ponències cadascuna.

Sessió 1. Qualitat química i ecològica de les aigües i eines de gestió.

— «Gestió de la qualitat de les aigües: plantejaments de la Unió Europea i aplicació a les aigües litorals de Catalunya», a càrrec de Mariona de Torres, de la Unitat de Caracterització i Control d'Aigües Costaneres de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— «Les xarxes de control automàtic: una visió dinàmica de la qualitat de l'aigua», a càrrec de Montserrat Batlle, del Departament d'Innovació de Producte d'Adasa Sistemas.

— «Ús d'índex de risc de substàncies i punts de mostreig per a l'assegurament de la qualitat de les aigües de riu, basat en el procediment COMMPS», a càrrec d'Elisabeth Teixidó, de la Unitat

de Química Orgànica de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— «Estat ecològic dels rius mediterranis: de la diagnosi a la gestió participativa», a càrrec de Maria Rieradevall, del grup de recerca Freshwater Ecology and Management (FEM) del Departament d'Ecologia de la UB.

Sessió 2. Tecnologies aplicades al tractament i control de les aigües.

— «Evolució dels sistemes de tractament d'aigües potables», a càrrec de Raquel Román, d'Aigües de Barcelona.

— «Recollida i tractament de les aigües residuals del sistema de sanejament de Girona», a càrrec de Gabriela Poch, de Trargisa.

— «Noves tecnologies aplicades al tractament d'aigües: les membranes», a càrrec de Verònica Gómez, d'Application Development de Dow Water & Process Solutions.

— «Eliminació de contaminants emergents a les plantes de tractament d'aigua», a càrrec d'Eva Pocurull, del Departament de Química Analítica i Química Orgànica de la URV.

Conferències

Dins les activitats científiques dutes a terme per la Societat Catalana de Química al llarg del curs 2010-2011, destaquen les conferències següents:

— «50 anys de làser. Aplicacions actuals i futures en ciència i tecnologia», a càrrec de Ramon Vilaseca, de la UPC.

Conferència inaugural de l'exposició «50 anys de làser, una eina», organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la UB, amb la col·laboració, entre d'altres, de la Societat Catalana de Química. Aula Magna Enric Casassas de les facultats de Física i Química de la UB, 20 d'octubre de 2010.

— «El món dels elements i els elements del món», a càrrec de Pilar González Duarte, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans i catedràtica de química de la UAB. A continuació, tingué lloc la presentació del llibre *Els elements*, de Theodore Gray. Acte conjunt de la Societat Catalana de Química amb la Societat Andorrana de Ciències i la Comissió Nacional Andorrana per a la UNESCO. Sala d'actes del comú d'Escaldes-Engordany, Andorra, 9 de maig de 2011.

Premis

Premis per a estudiants

El premi per a estudiants de la Societat Catalana de Química fou instituit l'any 1962 i és ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre química. Aquest curs es convocà per quarantavuitena vegada i fou atorgat a Cristina García Simón pel treball *Nanocàpsules metalporfiríniques per a química host-guest*, realitzat al Departament de Química de la UdG. També fou concedit un accèssit a Juana Maria Zambrana Seguí pel treball *Reaccions aldòliques estereo-*

selectives amb enolats de titani de β -benziloxi cetones quirals, de la UB.

Premis als treballs de recerca de batxillerat dins l'àmbit de la química

Premi ofert als alumnes de batxillerat per treballs de recerca lliurats i qualificats al llarg del curs acadèmic 2010-2011. En la seva cinquena edició, fou atorgat el primer premi a l'estudiant Martí Garçon Padilla, de l'Escola Pia de Calella, pel seu treball *Química d'un món fluid*; i sengles accés-sits, a l'estudiant Elisenda Ferraté Domingo, de l'Institut Montserrat, de Barcelona, pel treball *Generació d'energia elèctrica basada en la fotosíntesi*, i als estudiants Mar Eroles Navarro, Pere González Poveda i Laia Pintó Espí, de l'Institut Castellar, de Castellar del Vallès, pel treball *Química verda contra les emulsions. Separació del petroli en l'aigua de mar mitjançant el mètode de microones*. Així mateix s'acordà concedir una menció honorífica als treballs finalistes *Obtenció d'olis essencials per hidrodestil·lació*, de l'alumne Jaume Puy i Llovera, de l'Institut Manuel de Montsuar, de Lleida; *Passat i present de la neteja de la roba*, de l'alumna Ana Vicente González, de l'Escola Pia Sant Antoni, de Barcelona, i *Síntesi i estudi d'un anàleg estructural del resveratrol i determinació de la quantitat de resveratrol de dos vins coneguts*, de l'alumne Pau Rosés Gibert, de l'Escola Pia Nostra Senyora, de Barcelona.

Amb motiu de l'AIQ2011, els autors dels quinze treballs finalistes reberen una estada científica en un grup d'investigació dins el camp de la química a Catalunya.

Col·laboracions

— Col·laboració de la revista *Educació Química* en les VI Jornades de la Enseñanza de la Física y la Química «Investigar y argumentar en el aula» (Cosmocaixa, Alcobendas, 29 i 30 d'octubre de 2010).

— Suport en l'organització del programa de la Secció de Ciència i Tecnologia de la XLIII Universitat Catalana d'Estiu (Prada de Conflent, del 17 al 20 d'agost de 2011), dedicat a l'Any Internacional de la Química.

— Suport en l'edició del llibre *La Química a la Universitat de Barcelona*, de Joaquim Sales. Publicacions de la Universitat de Barcelona (2010).

Publicacions

Educació Química: EduQ, núm. 7 (2010).

FRANKLAND, Edward. *Sobre una nova sèrie de compostos orgànics que contenen metalls*. Traducció, introducció i comentaris de Joaquim Sales. 2010. (Clàssics de la Química; 5)

Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 9 (2010).

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

President: CARLES PERELLÓ I VALLS
Vicepresident: JOSEP LLUÍS SOLÉ I CLIVILLÉS
Secretària: MARIANNA BOSCH I CASABÒ
Tresorera: MARIA-TERESA MARTÍNEZ-SEARA I ALONSO

Vocals: RAMON EIXARCH I FERRER
JOSEP GRANÉ I MANLLEU
JOSEP M. MONDELO I GONZÁLEZ
IGNASI MUNDET I RIERA
CARLES ROMERO I CHESA
ORIOL SERRA I ALBÓ
ENRIC VENTURA I CAPELL
MANEL UDINA I ABELLÓ

A partir del 24 de novembre de 2010

JUNTA DIRECTIVA

President: JOAN DE SOLÀ-MORALES
Vicepresident: JOAQUIM ORTEGA CERDÀ
Secretària: MERCÈ FARRÉ CERVELLÓ
Tresorera: MARIONA PETIT VILÀ

Vocals: JOSEP GRANÉ I MANLLEU
JOSEP M. MONDELO I GONZÁLEZ
IGNASI MUNDET I RIERA
CARLES ROMERO I CHESA
ALBERT RUIZ CIRERA
ORIOL SERRA I ALBÓ
ESTHER SILBERSTEIN
ENRIC VENTURA I CAPELL
MANEL UDINA I ABELLÓ

Comitè Científic:	LLUÍS ALSEDÀ I SOLER (UAB) JOAQUIM BRUNA I FLORIS (UAB) ÀNGEL CALSINA I BALLESTA (UAB) CARLES CASACUBERTA I VERGÉS (UB) ROSA MARIA MIRÓ I ROIG (UB) JORDI QUER I BOSOR (UPC) MARTA SANZ I SOLÉ (UB) ORIOI SERRA I ALBÓ (UPC) CARLES SIMÓ I TORRES (UB)
Comitè de Publicacions:	JAUME AMORÓS I TORRENT (UPC) JULIÀ CUFÍ I SOBREGRAU (UAB) JOSEP M. FONT I LLOVET (UB) JOSEP PLA I CARRERA (UB) ENRIC VENTURA I CAPELL (UPC) PELEGRÍ VIADER I CANALS (UPF)
Delegat de l'IEC:	JOAN GIRBAU I BADÓ
Nombre de socis:	866

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

Assemblea General Extraordinària

El 24 de novembre de 2010 se celebrà una Assemblea General Extraordinària de socis de la Societat Catalana de Matemàtiques (SCM), en què es procedí a la votació per a la renovació de càrrecs. Resultà elegida l'única candidatura presentada i la Junta Directiva restà constituïda de la manera indicada més amunt.

Trobades

El 16 d'octubre de 2010 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans la Setena Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques. El programa va constar d'una taula rodona i dues sessions paral·leles:

— «Com canvia l'ensenyament i l'aprenentatge amb la utilització dels ordinadors a l'aula? Quines possibilitats té? Quines dificultats/obstacles cal aprendre a superar? Quin valor afegit aporta l'ús dels

ordinadors? Cal preservar algunes característiques fonamentals de l'ensenyament/aprenentatge de les matemàtiques que poden quedar en segon terme amb l'ús dels ordinadors?». El moderador va ser Ferran Ruiz, del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, i els ponents, Elisabet Saguer, de l'INS J. Vicens Vives de Girona; Rosa Estela, de la UPC; Consol Anguila, del CEIP Puig d'Arques de Cassà de la Selva, i Rafel Cortès, de la Conselleria d'Educació i Cultura de les Illes Balears.

— «Matemàtiques a cicle superior de primària amb GeoGebra en entorns 1x1», a càrrec de Sebastià Mora, del CEIP Enric Grau Fontseré de Flix.

— «Experiències del curs 2009-2010 en el projecte 1x1», a càrrec de Bernat Ancochea, de l'INS Serra de Marina de Premià de Mar.

— «(Es)TIC competint», a càrrec de Jaume Monreal, de l'INS Baltasar Porcel d'Andratx.

— «L'ús de les eines telemàtiques a l'educació (matemàtica) superior: de la necessitat, virtut», a càrrec de Teresa Sancho, de la UOC.

El 20 de maig de 2011 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans la Catorzena Trobada Matemàtica anual. El programa va constar de quatre conferències:

— «Formes automorfes i grups de Galois lineals: un camí d'anada i tornada», a càrrec de Luis Dieulefait, de la UB.

— «Enumeració de grafs en superfícies», a càrrec de Marc Noy, de la UPC.

— «Grans matrius aleatòries i probabilitats lliures», a càrrec de Frederic Utzet, de la UAB.

— «Algunes qüestions relatives al transport de matèria al sistema solar», a càrrec de Gerard Gómez, de la UB.

Conferències

— Conferència inaugural: «L'equació d'Einstein del camp gravitatori», a càrrec de Joan Girbau i Badó (UAB). Sala Pere Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans, 24 de novembre de 2010.

— Conjuntament amb el Centre de Recerca Matemàtica: «La química de la vida, l'energia i la sostenibilitat (explicada a un professor de matemàtiques)», a càrrec d'Agustí Lledós (UAB). Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, 7 d'abril de 2011.

— Conjuntament amb el Centre de Recerca Matemàtica: «Does the football really matter?», a càrrec de Tim Myers (CRM). Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, 14 d'abril de 2011.

Jornada de recerca

El 5 de novembre de 2010 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans la Primera Jornada SCM de Joves Investigadors en Matemàtiques. El programa va constar de quatre línies: «Anàlisi i equacions en derivades parcials», «Probabilitat, processos estocàstics i estadística», «Mètodes algebraics» i «Geometria i topologia».

Cursos

En el marc de les celebracions del centenari del naixement del professor Lluís Santaló, el 7 i 9 de juny de 2011 se celebrà a l'Institut d'Estudis Catalans el curs Geometria integral: de les probabilitats geomètriques a les valoracions, a càrrec d'Eduard Gallego (UAB).

Concursos

El 17 i 18 de desembre de 2010 se celebraren les proves de la fase catalana de la LXVI Olimpíada Matemàtica. Els premiats van ser: Eduard Vázquez Espín, Ferran Alet Puig, Darío Nieuwenhuis Nivelá, Marc Felipe Alsina, Eric Milesi Vidal, Marc Sánchez Alfonso, Júlia Alsina Oriol, Joan Estévez Estudis i Jordi Barceló Mercader.

Com cada any, es van oferir sessions periòdiques de formació a la Universitat de Barcelona, al Departament de Matemàtiques de la UAB, a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC, a la Universitat de Girona i a l'Institut Màrius Torres de Lleida.

El 17 de març de 2011 se celebrà la prova Cangur 2011 de la SCM, corresponent a centres de Catalunya i Andorra i les illes Balears, i el 24 de març de 2011, la prova Cangur de la SCM per a centres del País Valencià. Globalment la participació va ser de 764 centres i 26.759 alumnes.

Pel que fa a la prova de Catalunya i Andorra, que gestiona directament la

Comissió Cangur de la SCM, la participació va ser de 509 centres i 18.464 alumnes i el 19 de maig de 2011 se celebrà el lliurament de premis Cangur al Paranimf de la Universitat de Barcelona. Els guanyadors absoluts dels quatre nivells van ser: Josep Maria Gallegos Saliner (Institut Ramon Muntaner, Figueres), Matt Hoogsteder Riera (Institut Pere Alsius, Banyoles), Darío Nieuwenhuis Nivelá (Aula Escola Europea, Barcelona) i Eduard Vázquez Espín (Institut de Pal·lejà). Es van atorgar els pins de plata a Adrià Balcázar Castell (Catalunya), Rafael López Martínez (Balears) i Eduard Vázquez Espín (Catalunya).

Com cada any, es van oferir sessions d'aprofundiment en matemàtiques per a alumnes del segon cicle d'ESO al Departament de Matemàtiques de la UAB, a la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC i a l'Institut La Sedeta de Barcelona.

El dia 6 de maig de 2011 a la sala d'actes de l'edifici Son Lledó, al Campus de la Universitat de les Illes Balears, i el dia 23 de maig de 2011 al Paranimf de la Universitat Politècnica de València van tenir lloc els repartiments de premis de les altres zones, amb presència institucional destacada de la SCM.

També es van dur a terme els Problemes a l'Esprint, activitat telemàtica de resolució de problemes dirigida als centres d'ensenyament i adreçada a equips d'alumnes. Les dades relatives a les dife-

rents convocatòries són les següents: 26 de gener de 2011, per a batxillerat (40 centres de Catalunya i el País Valencià, 779 alumnes); 9 de febrer, per a tercer i quart d'ESO (65 equips de Catalunya, Balears i el País Valencià, 1.321 alumnes); 23 de març, per a primer i segon d'ESO (76 centres d'Andorra, Catalunya, el País Valencià i Balears, amb un total de 1.734 alumnes), i 6 d'abril, per a sisè de primària (22 equips de Catalunya i les Illes Balears, 441 alumnes). Aquest concurs és convocat conjuntament per la SCM, el CREAMAT i la FEEMCAT.

En el marc de les proves Cangur 2011, se celebrà el VII Concurs de Relats de Contingut Matemàtic. El guanyador va ser Marc Felipe Alsina amb el seu relat «L'avi que estimava les matemàtiques».

Projecte per a l'Estímul del Talent Matemàtic a Catalunya

— El 2 d'octubre de 2010 se celebrà l'acte oficial d'inauguració del curs a l'Auditori de la Pedrera, de l'Obra Social de Caixa Catalunya, Tarragona i Manresa, amb la conferència «La història del calendari», a càrrec d'Anton Aubanell.

— El 21 de maig de 2011 se celebrà la clausura de curs de la promoció 2009-2011, a l'Auditori de la Pedrera.

— El 4 de juny de 2011 se celebrà el test d'aptitud per a la promoció 2011-2013, simultàniament a les poblacions de Barcelona (Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UB), Lleida (IES Màrius

Torres), Girona (ICE UdG) i Reus (IES Gabriel Ferrater).

Exposicions

Es van organitzar exposicions al Museu de les Matemàtiques de Catalunya (MMA-CA) i a la Universitat de Barcelona, durant la tardor del 2010, i a Berga, pel mes de març de 2011.

Concessió de Fons de Promoció d'Activitats

— Exposició «Les matemàtiques i la vida», al Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya. Terrassa, octubre del 2010.

— Workshop RTNS2011. Vilanova i la Geltrú, gener del 2011.

— CoDaWork 2011, Compositional Data Analysis. Girona, maig del 2011.

— Spanish Meeting on Computational Geometry. Alcalà d'Henares, juny del 2011.

— IX Jornades d'Interacció entre Sistemes Dinàmics i EDP. Barcelona, juny del 2011.

— International Workshop on Qualitative Reasoning 2011. Barcelona, juliol del 2011.

— Geometric and Asymptotic Group Theory with Applications GAGTA-5. Manresa, juliol del 2011.

Premis

Premi Évariste Galois

Es tracta d'un premi per a estudiants. El jurat, format per José Antonio Carrillo,

Joaquim Ortega i Joan Porti, reunit el 15 de març de 2011, va decidir atorgar el premi a Joaquim Serra Montolí pel seu treball *Dos problemes de simetria en equacions de reacció-difusió*.

Premi Albert Dou

Es tracta de la primera convocatòria del premi. El jurat, format per Pilar Bayer, Yves Chevallard, Albert Florensa, Joan Girbau, Jesús Hernández i Xavier Mora, reunit el 3 de novembre de 2010, va decidir atorgar el premi a Rosario Delgado pel seu treball *Matemàtiques i Internet: 101 anys de teoria de cues*.

Relacions institucionals

— Assistència del president a la reunió del Centre International de Mathématiques Pures et Appliquées (CIMPA), celebrada a París, el 15 de gener de 2011.

— Presentació de Marta Sanz-Solé, catedràtica de la Facultat de Matemàtiques de la UB i sòcia de la SCM, com a presidenta de l'EMS per al període 2011-2014, celebrada els dies 14 i 15 de gener de 2011. L'elecció va tenir lloc en el Consell General de l'EMS celebrat a Sofia (Bulgària) el 10 i 11 de juliol de 2010.

— Assistència del president al lliurament del Premi Albert Dou, celebrat a Madrid, el 10 de desembre de 2010.

— Assistència del president, de Josep Grané i de Joaquim Ortega al centenari de la RSME, celebrat a Madrid el 20 de gener de 2011.

— Assistència de Marta Berini a la reunió de la comissió Kangourou sans frontières, celebrada a Bucarest el 20 de març de 2011.

— Assistència del president a la Reunió de Presidents de Societats Matemàtiques Europees, celebrada a Bilbao el 6 de maig de 2011.

— Assistència del president i de Marta Sanz a la reunió del CEMAT, celebrada a Madrid el 26 de desembre de 2011.

D'altra banda, durant aquest curs es van mantenir els convenis de reciprocitat existents amb altres societats matemàtiques: American Mathematical Society, European Mathematical Society, Société Mathématique de France, Real Sociedad Matemática Española, Sociedad Española de Matemática Aplicada, Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, Societat Balear de Matemàtiques, Sociedad Española de Estadística e Investigación Operativa, Unió de Físics i Matemàtics de Txèquia, Australian Mathematical Society, Sociedad Matemática Mexicana, i s'hi va afegir també el conveni amb la Societat Matemàtica Txeca.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, volum 25, núm. 2, i volum 26, núm. 1. Els articles són accessibles electrònicament en el web de la Societat i també per mitjà del portal de publicacions de l'IEC.

SCM/Notícies, núm. 29 i 30.
Reedició del llibre *Lluís Santaló*.
Cangur 2011 i altres activitats de la SCM.

Col·laboració amb *La Vanguardia* en la
secció de problemes «El cervell mate-
màtic».

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació: 1935

JUNTA DIRECTIVA

President: FRANCESC NADAL I PIQUÉ
 Vicepresident: ENRIC MENDIZÁBAL I RIERA
 Tresorera: MONTSERRAT CUXART I TREMP
 Secretari: ENRIC BERTRAN I GONZÁLEZ
 Vocal primer: ANTONI LUNA I GARCIA
 Vocal segona: MIRELA BAYLINA I FERRÉ
 Vocal tercer: JESÚS BURGUEÑO I RIVERO
 Vocal quart: VICENÇ BIETE I FARRÉ
 Vocal cinquè: XAVIER ÚBEDA I CARTAÑA
 Vocal sisena: CARMEN MONTANER I GARCIA

A partir del 15 de juny de 2011:

President: FRANCESC NADAL I PIQUÉ
 Vicepresident: JESÚS BURGUEÑO I RIVERO
 Tresorer: ALBERT PÈLACHS MAÑOSA
 Secretari: RAFAEL GIMÉNEZ CAPDEVILA
 Vocal primer: ANTONI LUNA I GARCIA
 Vocal segona: MIRELA BAYLINA I FERRÉ
 Vocal tercer: vacant
 Vocal quarta: ROSER SERRA COMA
 Vocal cinquè: XAVIER ÚBEDA I CARTAÑA
 Vocal sisena: CARMEN MONTANER I GARCIA

Delegat de l'IEC: JOAN VILÀ-VALENTÍ

Nombre de socis: 416

Assemblea General Ordinària

El 15 de juny de 2011, se celebrà l'Assemblea General Ordinària de socis i sòcies de

la Societat Catalana de Geografia (SCG), filial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Obrí l'acte el president, Francesc Nadal i

Piqué, que donà la benvinguda als presents i agrai als membres de la Junta de Govern i als socis i sòcies que hi col·laboren la tasca feta al llarg del curs, del qual posà en relleu el nombre d'actes celebrats, fet que palesa la vitalitat de la Societat. Entre les conferències pronunciades, destacà la de la professora Rita Gardner, directora de la Royal Geographical Society, que serví de cloenda del setanta-cinquè aniversari de la fundació de la SCG.

El president expressà el seu reconeixement envers el secretari Enric Bertran, que no es presentava a la reelecció per imperatiu estatutari. Fou una glossa afectuosa, amb la qual agrai la generosa dedicació i l'eficaç tasca del secretari cessant en els vint-i-cinc anys d'exercici del càrrec.

L'Assemblea de socis i sòcies, a proposta del president i de la Junta de Govern de la SCG, ratificà per unanimitat la creació de la Comissió de Secretaria i de l'Obrador Obert, de la qual formaran part inicialment el nou secretari, el secretari cessant i l'editor del web.

Es procedí a la renovació dels càrrecs de la Junta de Govern que cessaven reglamentàriament. Un cop feta la votació i comptabilitzats els vots per correu, resultà elegida l'única candidatura presentada.

Activitats científiques

Conferències

— El 13 d'octubre de 2010, se celebrà la sessió inaugural del curs 2010-2011, amb

una conferència a càrrec de Jordi Ausàs i Coll, conseller de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat de Catalunya, titulada «Vers una nova organització territorial de Catalunya. Les lleis de vegueries i de l'àrea metropolitana de Barcelona».

— El 21 d'octubre de 2010, Eugenio Ruiz de Urrestarazu, catedràtic d'anàlisi geogràfica regional de la Universitat del País Basc, pronuncià la conferència «Euskal Herria. Un país virtual?».

— El 25 de novembre de 2010, David Pavon, professor del Departament de Geografia de la Universitat de Girona, pronuncià la conferència «Gran obra hidràulica i territori a les conques de la Muga i del Fluvià: dels projectes a les realitzacions (1850-1980)».

— El 14 de desembre de 2010, Rita Gardner, directora de la Royal Geographical Society (Institute of British Geographers), pronuncià la conferència «Geography in the 21st century - challenges, opportunities and the role of learned societies».

— El 18 de gener de 2011, Sergi Saladié, professor del Departament de Geografia de la Universitat Rovira i Virgili, pronuncià la conferència «Els conflictes territorials del sistema elèctric a Catalunya».

— El 17 de febrer de 2011, Francisca Segura, professora de geografia de la Universitat de València, pronuncià la

conferència «La pantanada de Tous 25 anys després. Lliçons d'un desastre».

— El 23 de març de 2011, Ansii Paasi, professor del Departament de Geografia de la Universitat d'Oulu, pronuncià la conferència «Region in theory and practice».

— El 12 d'abril de 2011, Gilles Palsky, professor de la Universitat de París, pronuncià la conferència «Jacques Bertin et la réflexion théorique en cartographie. Mythologie et mystères de la semiologie graphique».

— El 26 de maig de 2011, María José Prados, professora del Departament de Geografia Humana de la Universitat de Sevilla, pronuncià la conferència «Naturbanización. Algunos ejemplos en áreas de montaña y periurbanas».

— El 15 juny de 2011, Javier Martín Vide, catedràtic de geografia física de la Universitat de Barcelona, pronuncià la lliçó de cloenda del curs, titulada «Los límites del planeta y el cambio climático».

Cursets i taules rodones

— El 9 de novembre de 2010, se celebrà una taula rodona sobre el lema «L'ensenyament de la cartografia en els estudis de geografia a Catalunya», que serví de presentació de les publicacions del Segon Congrés Català de Geografia. Hi intervingueren Jesús Burgueño i Pau Alegre, professors de les universitats de Lleida i Autònoma de Barcelona, que presentaren els dos llibres titulats *El mapa com a*

llenguatge geogràfic, juntament amb Josep M. Rabella i Jaume Feliu, professors de les universitats de Barcelona i Girona, respectivament. L'acte es féu al Centre Cultural la Mercè, de Girona. Amb anterioritat s'efectuà una visita guiada a la Cartoteca de la Universitat de Girona i als Serveis Científicotècnics del Departament de Geografia.

— El mes de març de 2011, es realitzà el curset titulat Manifestacions del canvi global a Catalunya, dirigit per Martí Boada, del Departament de Geografia i l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la UAB. Dijous 10, Iago Otero presentà la ponència «El canvi global. Introducció i cas d'estudi»; dijous 17, Sònia Sánchez pronuncià la conferència «Canvi global a la vall de Santa Fe (Montseny). Evolució dels usos i les cobertes del sòl des de la perspectiva socioecològica», i dijous 31, Roser Maneja i Diego Varga van dur a terme la ponència «Seguiment dels efectes del canvi global a través d'indicadors. L'exemple de la conca de la Tordera, el cas de l'Observatori de la Tordera». El curset es va cloure, el dissabte 2 d'abril, amb una sortida de camp a la vall d'Olzinelles (Montnegre), guiada per Martí Boada.

— El mes de maig de 2011, es realitzà el seminari titulat «La variabilitat climàtica a la península Ibèrica», coordinat per Xavier Úbeda, de la UB. Dijous 12, intervingueren Joan Albert López Bustins, de la UB, amb «L'oscil·lació de la

Mediterrània occidental i la precipitació als Països Catalans», i Paulo Pereira da Silva, de la Universitat Mykolas Romeris (Lituània), amb «Extrems climàtics a la península Ibèrica». Dijous 19, Isabel Cacho, de la UB, pronuncià la conferència titulada «Variabilitat climàtica passada a la península Ibèrica, un relat d'arxius marins i terrestres», i Marc J. Prohom i Duran, del Servei Meteorològic de Catalunya, «Incidència del vulcanisme en el clima. El cas de la península Ibèrica».

Presentacions de llibres i fundacions

— El 9 de novembre de 2010, en el decurs de la taula rodona celebrada a Girona «L'ensenyament de la cartografia en els estudis de geografia a Catalunya», es presentaren els llibres *El mapa com a llenguatge geogràfic. Recull de textos històrics (s. XIII-XV)* i *El mapa com a llenguatge geogràfic. Recull de reflexions contemporànies (segle XX)*, editats a cura de Jesús Burgueño i Pau Alegre, professors de les universitats de Lleida i Autònoma de Barcelona, respectivament.

— El 22 de febrer de 2011, es presentà el llibre *Eduard W. Soja. La perspectiva postmoderna de un geógrafo radical*, a cura de Núria Benach i Abel Albet, docents de les universitats de Barcelona i Autònoma de Barcelona, respectivament. Van intervenir en l'acte Maria Dolors Garcia Ramon, catedràtica de geografia de la UAB i membre de l'IEC, i els autors citats.

— El 5 de maig de 2011, es presentà l'obra *El món rural a Catalunya*, de Joan Vilà-Valentí, reeditada per la Societat Catalana de Geografia. L'acte, presidit per Salvador Giner, president de l'IEC, comptà amb les intervencions de Francesc Nadal, catedràtic de geografia humana de la UB i president de la SCC; Maria Dolors Garcia Ramon, catedràtica de geografia de la UAB i membre de l'IEC; Maria de Bolòs i Capdevila, catedràtica emèrita de geografia física i regional de la UB, i el mateix autor, catedràtic emèrit de la UB i membre emèrit de l'IEC.

— El dia 1 de juny de 2011, es va fer la presentació de la Fundació d'Ecologia del Foc i Gestió d'Incendis Pau Costa Alcubierre, a càrrec del seu president, Marc Castellnou, i amb la participació dels patrons de la Fundació. L'acte inclogué la conferència «Buenas prácticas de uso del fuego en Europa», dictada per la doctora Cristina Montiel Molina, catedràtica de geografia de la Universitat Complutense de Madrid i patrona de la Fundació.

Tots els actes ressenyats fins ara se celebraren a la seu de Barcelona de l'IEC, excepte quan s'indica expressament.

Sortides d'estudi i visites a exposicions

— El 18 de setembre de 2010, tingué lloc una visita a l'exposició «Cerdà i Barcelona. La primera metròpoli, 1853-1897», al Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, sota el guiatge de Marina López Guàllar, comissària de l'exposició.

— El 23 d'octubre de 2010, es realitzà una sortida d'estudi al Segre Mitjà, dins el cicle «Les altres comarques», dirigida per Jesús Burgueño, professor de la Universitat de Lleida.

— El 9 d'abril de 2011, tingué lloc la sortida d'estudi titulada «Geografia i literatura. Ruta verdagueriana per la plana de Vic», dirigida per Carme Montaner. Per acabar la jornada, se celebrà una taula rodona, introduïda per la geògrafa Carme Montaner, en representació de la SCG, amb la participació de Carles Baronet, alcalde de Folgueroles; Carme Torrents, directora de la Casa-Museu Verdaguer, i Joan Pujolar, etnolingüista de la UOC i estudiós de les relacions literàries entre territori nacional i paisatge.

— El 4 de juny de 2011, es realitzà una travessa per la via romana del Capsacosta, des de Sant Salvador de Bianya a Sant Pau de Segúries, dirigida pel professor Francesc Nadal. Aquesta sortida substituï la que estava programada al Matarranya, on les pluges havien fet impracticable el camí del Parrissal.

— El 16 de juny de 2011, s'efectuà una visita al túnel ferroviari en construcció entre la Sagrera i Sants, a Barcelona, guiada per Jordi Prat, delegat del Ministeri de Foment per a les actuacions ferroviàries a Catalunya, i Jorge Laguna, enginyer d'INECO (Ingeniería y Economía del Transporte) adscrit a la direcció de les obres.

Altres actuacions

— La Junta de Govern publicà al web de la SCG el document *Pel dret a decidir la nostra organització territorial*, arran de la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'autonomia de Catalunya, ensems que s'adherí al manifest difós a l'efecte per l'IEC.

— Francesc Nadal, com a president de la SCG, participà regularment en les reunions de la Secció de Filosofia i Ciències Socials i en el plenari de l'IEC. També representà l'àrea d'humanitats en la Comissió de Publicacions de l'Institut.

— La SCG és membre del Comitè Assessor del Congrés Internacional 2011 organitzat per l'Associació de Societats de Geografia (EUGEO), associacions de geògrafs i altres organitzacions representatives dels geògrafs i de la ciència geogràfica als països de la Unió Europea. Antoni Luna fou el representant institucional de la SCG al Comitè Espanyol de la Unió Geogràfica Internacional i a la reunió de Roma de l'EUGEO. En la trobada anterior, feta a Londres, hi assistí Mireia Baylina.

— Per Setmana Santa, es féu un viatge a Albània, organitzat per ARAC (A la Recerca d'Altres Cultures), Cultural Travel Association, sota els auspicis de la SCG, guiat pel consoci Pere Andreu.

— La SCG va ser impulsora de la II Conferència Econòmica de la Mediterrània Nord-Occidental, que va tenir lloc a Barcelona els dies 6 i 7 de juny de 2011.

— La SCG es va adherir al Con-

grés Internacional d'Onomàstica, que se celebrà el setembre del 2011 a Barcelona.

Publicacions

Aquest curs es van editar el volum 67-68 (monogràfic sobre organització territorial en ocasió del setanta-cinquè aniversari de la SCG), el volum 69 i el volum 70 de *Treballs de la SCG*, corresponents al 2009 i 2010, i el llibre *El món rural a Catalunya*, de Joan Vilà-Valentí, amb pròleg de Maria Dolors Garcia Ramon.

Jesús Burgueño Rivero és a partir del volum 70 de *Treballs de la SCG* el nou editor de la revista, en substitució d'Enric Mendizàbal. Així mateix, es van actualitzar la pàgina de crèdits i les normes de presentació d'articles.

Premis

El VII Premi Joan Palau Vera per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat fou atorgat a Martí Burcet Rodríguez, de l'Escola Pia de Vilanova i la Geltrú, pel treball *Els camins de Vilanova a Montserrat a peu*. El jurat era format per Roser Serra Coma, Enric Mendizàbal Riera i Anna Serra Salvi.

El XVI Premi Lluís Casassas i Simó fou declarat desert. El jurat era format per Albert Pèlachs Mañosa, Roser Serra Coma i Valerià Pauil Carril.

El web de la Societat (*scg.iec.cat*)

L'Obrador obert, editat per Pau Alegre, va continuar informant mitjançant anuncis, convocatòries, notícies, cròniques i

resenyes de tots els actes celebrats a la SCG, així com d'activitats d'altres institucions d'interès geogràfic, com ara conferències, congressos, col·loquis, premis, llibres i revistes. Conté ja més de quatre-centes resenyes de llibres escrits per membres de la SCG i la totalitat de la revista en versió digital. A més, s'ofereixen els índexs d'audiència que fan inventari de les consultes efectuades.

Obituari

Durant aquest curs van traspasar la consòcia Núria Coll Roig i els consocis Francesc Beato Vicens, Joan Tomàs Bonell i Oriol Riba Arderiu. També es van lamentar les pèrdues de Manuel Riu Riu, antic soci, i d'Emmanuelle Bonerandi, professora participant en el col·loqui internacional «Les transformacions territorials a banda i banda dels Pirineus».

Notes diverses

El consoci Joan Nogué fou guardonat amb el Premi Joan Fuster d'Assaig 2010, la consòcia Anna Cabré fou nomenada col·legiada d'honor del Col·legi d'Economistes de Catalunya i la consòcia i presidenta de la SCG Maria Dolors Garcia Ramon va ser distingida amb el Premio Internacional Geocrítica 2011. Martí Boada va ser nomenat comissari a Catalunya de l'Any Internacional dels Boscos 2011. Javier Martín Vide va ser escollit membre numerari de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona.

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació: 1946

JUNTA DIRECTIVA

President: JAUME SOBREQÜÉS I CALLICÓ
 Vicepresident: No ha estat nomenat
 Secretari i tresorer: ALFRED PÉREZ-BASTARDAS
 Vocal del butlletí: MARTA PREVOSTI I MONCLÚS
 Vocals: ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA
 MERCÈ MORALES I MONTOYA

COMISSIÓ CIENTÍFICA

Coordinador: JOSEP MARIA FIGUERES I ARTIGUES
 Vocals: MONTSERRAT SANMARTÍ I ROSET
 ANTONI DALMAU
 SANTIAGO IZQUIERDO
 TÜNDE MIKES JANI
 ANTONI IGLESIAS
 ARMAND DE FLUVIÀ I ESCORSA
 MERCÈ MORALES I MONTOYA

Delegat de l'IEC: ALBERT BALCELLS I GONZÁLEZ

Nombre de socis: 201

Activitats

Curs Poblaments i des poblaments

a Catalunya: de l'antiguitat al segle XX

El curs es va dur a terme de l'1 al 31 de març de 2010, a les 19 hores, a la Sala Ramon Fuster del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya (rambla de Catalunya, 8, pral., Barcelona). L'organització

fou a càrrec de la Societat Catalana d'Estudis Històrics i el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya.

La Societat Catalana d'Estudis Històrics (SCEH) va contribuir amb aquest curs al coneixement d'un aspecte tan fonamental de la història del nostre país com són els processos de poblament

i despoblament que en gran manera han creat la societat actual. Des de l'antiguitat fins al segle XXI, Catalunya ha esdevingut el resultat de conjuntures que, a més d'atreure població forana o foragitar-ne d'autòctona, van «redistribuir» persones dins el mateix territori. Hom pot veure, per exemple, els moviments de població a què va donar lloc la conquesta dels territoris andalusins en el segle XII, els processos de despoblament i repoblament que va originar la pesta negra i la recuperació posterior, entre els segles XIV i XV, o els efectes de la fil·loxera a final del segle XIX. Els encarregats de dur a terme aquest curs van ser historiadors que coneixien a fons la matèria exposada, ja que tots i cadascun d'ells eren especialistes en el seu àmbit d'investigació, de manera que ens fou plaent oferir aquest curs a tots els membres de la SCEH, en particular, i a totes les persones interessades en la història i la societat catalanes, en general.

Cicle «Historiadors»

El cicle «Historiadors» se celebrà del 5 d'octubre de 2010 a l'1 de febrer de 2011, a les 19 hores, al Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya (rambla de Catalunya, 8, pral., de Barcelona). Aquesta activitat fou promoguda conjuntament per la SCEH (IEC) i el CDLCAT.

Aquest cicle de conferències va projectar l'obra historiogràfica d'alguns dels historiadors catalans contemporanis més rellevants i a retrobar-ne els fonaments ideològics. Les sessions monogràfiques pretenien, doncs, ser una mirada sòlida vers els aspectes historiogràfics i posar en relleu l'obra publicada d'aquests historiadors, amb referències a llur vida i personalitat, i amb la voluntat de presentar-ne una síntesi d'alta divulgació.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, volum XXII (2011).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació: 1995*

JUNTA DIRECTIVA

President:	JOSEP CRUANYES I TOR
Vicepresident primer:	FRANCESC XAVIER GENOVER I HUGUET
Vicepresident segon:	JORDI FIGA LÓPEZ-PALOP
Tresorer:	ORIOL SAGARRA I TRIAS
Secretari:	JOSEP SERRANO I DAURA
Vocals:	JORDI PUJOL I MOIX MARC VALLÈS I FONTANALS

Delegat de l'IEC: JORDI COTS I MONER

Nombre de socis: 77

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

Al llarg d'aquest curs 2010-2011 es va continuar treballant en l'elaboració del *Diccionari jurídic català*, el projecte més rellevant de la nostra Societat i al qual es van destinar la major part dels esforços i recursos, amb el recull de més de vuit mil veus que finalment s'han de publicar en línia.

El 23 de maig de 2011 tingué lloc la presentació del *Diccionari jurídic català* en la seva edició en línia. Aquest projecte ha estat possible gràcies a la col·laboració de la Fundació Catalunya Caixa Obra Social.

D'altra banda, la Societat va fer un recull sobre la jurisprudència del Tribunal Suprem dels anys 1911-1920 relativa al dret civil català, el qual serà escanejat i publicat en línia per a la seva consulta directa i lliure.

Col·laboracions

— Col·laboració amb la XIII Jornada d'Estudis Locals «Dret i economia. Autonomia i progrés. La promoció d'una economia rural», celebrada a Bot (Terra Alta) l'11 de desembre de 2010 i coorganitzada per la Universitat Internacional de Catalunya i l'Ajuntament de Bot.

— Col·laboració amb la IX Jornada de la Societat Catalana de Terminologia «Terminologia i llenguatge jurídic», que tingué lloc a Barcelona el 18 de maig de 2011.

Publicacions

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 10 (2010).

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 11 (2011).

Revista de Dret Històric Català, núm. 9 (2011).

Josep M. Puig Salellas: en homenatge.
Barcelona: IEC, 2011. (Miscel·lània; 1)

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació: 1977*

JUNTA DIRECTIVA

President: PERE PUIG I BASTARD
(fins al 2.12.2010)
EDUARD ARRUGA I VALERI
(des del 2.12.2010)

Secretari: XAVIER CUADRAS I MORATÓ

Tresorer: HUMBERT SANZ I GARCÍA

Vocals: JOSEP M. CARRAU I RAMON
GUILLEM LÓPEZ CASASNOVAS
ÀNGELS ROQUETA I RODRÍGUEZ
ERNEST SENA I CALABUIG
JOSEP MARIA SURÍS I JORDÀ

Delegat a Brussel·les: VÍCTOR POU I SERRADELL

Delegat a Madrid: JOSEP M. NÚS I BADIA

Delegat de l'IEC: JOAQUIM MUNS I ALBUIXECH

Nombre de socis: 246

* La Societat Catalana d'Economia fou fundada l'any 1951 com a Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, integrada com a filial de l'IEC l'any 1977 i reestructurada com a Societat Catalana d'Economia l'any 1986.

Activitats

— Conferència d'inauguració del curs 2010-2011 de la Societat Catalana d'Economia: «Els estralls de la crisi econòmica global (2007-2010): Lliçons i conseqüències», a càrrec de Francesc Xavier Mena. Barcelona, 9 de novembre de 2010.

— Assemblea General de socis i sòcies. Barcelona, 2 de desembre de 2010.

— Conferència del cicle «Els premis Nobel 2010» sobre el Premi Nobel d'Economia: «Els reptes de l'atur: contribucions des de l'anàlisi econòmica», a càrrec de Joan Tugores Ques. Barcelona,

22 de desembre de 2010, i València, 12 de gener del 2011.

Cicle de conferències «Les reformes per a sortir de la crisi»

— Conferència inaugural: «La crisi del deute a Europa», a càrrec de Jordi Galí. Barcelona, 27 de gener de 2011.

— «La reforma de la sanitat. La bossa i la vida. Aportacions de l'economia de la salut a l'abordatge dels problemes sanitaris», a càrrec de Vicente Ortún. Barcelona, 23 de febrer de 2011.

— «La reforma de les pensions», a càrrec de Sergi Jiménez Martín. Barcelona, 31 de març de 2011.

— «La reforma del sistema bancari español», a càrrec de Vicente Salas Fumás. Barcelona, 11 de maig de 2011.

— Conferència de cloenda del cicle «Les reformes per a sortir de la crisi» amb «Los retos de la gran recesión en España», a càrrec de José Luis Malo de Molina. Barcelona, 15 de juny de 2011.

Premis

El Jurat del VIII Premi Societat Catalana d'Economia 2010, format per Pere Puig i Bastard, Joan Elias Boada, Joan M. Esteban Marquillas, Francesc Granell Trías, Guillem López Casanovas, Vicente Salas Fumás, Narcís Serra Serra i Josep M. Carrau i Ramon (secretari), atorgà el guardó a l'obra *El desenvolupament de l'arc mediterrani espanyol; trajectòria i perspectives*, realitzada per un equip d'investigadors dirigits per Francisco Pérez, de l'Institut Valencià de Recerca Econòmica. L'acte de lliurament del premi tingué lloc a València el 24 de novembre de 2010.

Es van convocar durant aquest curs el X Premi Ferran Armengol i Tubau 2011 i el XIII Premi Catalunya d'Economia 2011, que foren atorgats en el curs 2011-2012.

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació: 1979*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP MARIA ROTGER I CERDÀ

Vicepresident: MÀRIUS DOMÍNGUEZ I AMORÓS

Tresorer: ORIOL HOMS I FERRET

Secretària: TERESA SORDÉ I MARTÍ

Vocals: JORDI BUSQUETS I DURAN

JOAN JIMÉNEZ I GÓMEZ

ENCARNA HERRERA I MARTÍNEZ

CRISTINA LÓPEZ I VILLANUEVA

VANESSA MAXÉ I NAVARRO

DOLORS MAYORAL I ARQUÉ

SÒNIA PARELLA I RUBIO

ENRIC RENAU I PERMANYER

EULÀLIA SOLÉ I ROMERO

MARTA SOLER I GALLART

Delegada de l'IEC: CARLOTA SOLÉ I PUIG

Nombre de socis: 280

*Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

— Lliurament dels Premis Catalunya Social 2010 el 9 de setembre del 2010 al pavelló Mies van der Rohe.

— Presentació del llibre de Joaquim Sempere Carreras *Mejor con menos: Necesidades, explosión consumista y crisis ecológica* el 28 d'octubre de 2010, a les 19 hores, a la Sala Pi i Sunyer de l'Institut d'Estudis Catalans.

— Presentació del llibre *Musyca. Música, sociedad y creatividad artística*, de Javier Noya, el 26 de gener del 2011 a l'Institut d'Estudis Catalans.

— Homenatge a Josep R. Llobera el 17 de febrer de 2011, a les 19 hores, a l'Institut d'Estudis Catalans.

— Seminari «Multiculturalism and social inequalities: the blind spot of multiculturalism», a càrrec del professor

Thomas Faist, el 24 de març del 2011 a l'Institut d'Estudis Catalans.

— Presentació del llibre *La ciudad en llamas. La vigencia del republicanismo comercial de Adam Smith* el dia 14 d'abril del 2011.

— Seminari de Teoria Sociològica Crítica Raimon Bonal, en què es van llegir i tractar els llibres següents: *Teoría de la acción comunicativa* (1987), de Jürgen Habermas; *Libertad o capitalismo* (2009), i *Alquimias de la mente* (2002), de Jon Elster.

Premis

Premi Catalunya de Sociologia

Lliurament del premi a la doctora Marina Subirats el dia 9 de juny de 2011 a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans.

XII Concurs de Joves Sociòlegs

Enguany es va lliurar el premi a Lúdia Arroyo Prieto pel seu treball *Joven para plegar y mayor para buscar trabajo. Una anàlisi de l'atur de llarga durada de les dones majors de 45 anys*, i un accèssit a Sebastià Riutort Isern pel seu treball *Es-*

país de transformació social i innovació cap a una societat sostenible. El cas de les organitzacions de consum ecològic de Barcelona.

Publicacions

Butlletí de l'Associació Catalana de Sociologia

És una eina de comunicació interna per als socis, en què la informació sobre la societat es complementa amb articles o comentaris, així com amb un apartat per a les novetats bibliogràfiques vinculades a la nostra especialitat i també notícies de l'Associació. Aquest curs se'n van publicar cinc números, amb un tiratge de tres-cents exemplars. Es distribueix en paper i en format electrònic als socis i també està disponible al web de l'ACS. Aquests són els números publicats:

— *Butlletí*, núm. 105 (setembre 2010)

— *Butlletí*, núm. 106 (novembre 2010)

— *Butlletí*, núm. 107 (gener 2011)

— *Butlletí*, núm. 108 (març 2011)

— *Butlletí*, núm. 109 (maig 2011).

Revista Catalana de Sociologia, núm. 25 i 26.

Societat Catalana 2010.

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació: 1970

JUNTA DIRECTIVA

President d'honor: ALEXANDRE OLIVAR I DAYDÍ

President i responsable de publicacions: MIQUEL DELS SANTS GROS I PUJOL

Secretària: ISABEL JUNCOSA I GINESTÀ

Vocal: SEBASTIÀ JANERAS I VILARÓ

Delegat de l'IEC: MARC MAYER I OLIVÉ

Nombre de socis: 30

El curs 2010-2011 s'inaugurà amb la primera reunió plenària de tots els membres de la Societat, que se celebrà el dia 21 d'octubre de 2010 i va ser la sessió número 82. L'acte tingué lloc a la Sala Fontserè de la seu de l'Institut, a les 18 hores. En iniciar-la, es presentà el currículum del doctor Gerard Boto Varela, especialista en arquitectura religiosa medieval i la influència que hi tingueren els ritus litúrgics. El presentador va ser el doctor Marc Sureda i Jubany, membre de la Societat. La conferència habitual de les nostres reunions fou a càrrec del senyor Miquel dels Sants Gros i Pujol, que exposà el tema «Una celebració de la Vetlla Pasqual a Hipona presidida pel bisbe Sant Agustí». El conferenciant mostrà com, reconstruint els antics *libelli* dels sermons del sant, es pot seguir pas a pas una Vet-

lla Pasqual nord-africana d'entorn de l'any 420. Després es va fer la presentació del volum *Troparium prosarium ecclesiae cathedralis vicensis* (Barcelona: IEC, 2010). És el proper proser més antic conservat de les esglésies catalanes. Fou escrit al primer quart del segle XII per a ús de la catedral de Vic. L'objectiu de l'edició és posar el seu contingut a mans dels musicòlegs. Al final de la reunió també es parlà del contingut de la *Miscel·lània Litúrgica Catalana* núm. 19, que seria publicada l'any següent.

La segona reunió tingué lloc el dia 11 de maig de 2011 i va ser la sessió número 83 de la Societat. La reunió s'obrí amb la presentació, a càrrec del doctor Gabriel Seguí, de la candidatura del doctor Sergi Zauner i Espinosa, especialista en qüestions litúrgicomusicals, especialment del segle XVI. Després es votà l'en-

trada com a membre de la Societat del doctor Gerard Boto i Varela, que va ser elegit per majoria absoluta. La conferència fou pronunciada per la doctora Lily Arad, professora de la Universitat Hebrea de Jerusalem i membre de la Societat. El tema fou «Aspectes litúrgics i socials de les pintures romàniques de Santa Maria de Barberà del Vallès». La doctora Arad va dedicar la seva tesi doctoral a l'estudi d'aquestes pintures, tesi escrita en hebreu, traduïda al català i publicada per l'Ajuntament de Barberà del Vallès. És la primera vegada que aquestes pintures han estat estudiades en profunditat, especial-

ment la seva temàtica iconogràfica i el missatge social que l'Església per mitjà seu donà als feligresos de la parròquia.

Finalment es va fer la presentació de la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, 19 (2010), dedicada al pare Alexandre Olivari, en commemoració del setanta-cinquè aniversari de la seva professió monàstica. Al final es parlà de la possible publicació facsimilar de l'ordinari de Tarragona de l'any 1530. L'edició seria feta pel pare Francesc Xavier Altés, monjo de Montserrat. Aquest ordinari és el més antic ordinari imprès que s'ha conservat de la nostra seu metropolitana.

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació:	1973
JUNTA DIRECTIVA	
President:	JOAQUIM GARRIGOSA I MASSANA
Vicepresident:	XOSÉ AVIÑO A PÉREZ
Secretari:	JORDI RIFÉ I SANTALÓ
Tresorer:	JORDI BALLESTER I GIBERT
Vocals:	JOSEP MARIA ALMACELLAS I DíEZ XAVIER DAUFÍ I RODERGAS JOSEP DOLCET I RODRÍGUEZ EMILI ROS-FÀBREGAS
Delegat de l'IEC:	ROMÀ ESCALAS I LLIMONA
Nombre de socis:	76

Activitats

Congrés «La iconografia musical a la mediterrània i el seu impacte sobre la cultura europea al llarg de la història»
Tingué lloc a Barcelona del 4 al 6 d'octubre de 2010 a l'Institut d'Estudis Catalans, sota la coordinació de Jordi Ballester. Les institucions organitzadores van ser la Societat Catalana de Musicologia (filial de l'Institut d'Estudis Catalans), el Departament d'Art i de Musicologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i el Museu de la Música, en col·laboració amb l'Study Group on Musical Iconography de la Societat Internacional de Musicologia (IMS), institució que, durant el seu congrés quinquennal celebrat a Zuric el 2007,

va proposar Barcelona com a ciutat amfitriona per a la trobada del 2010.

Les cultures mediterrànies han mostrat tradicionalment un gran interès per la iconografia i, especialment, per les representacions artístiques relacionades amb la música. És per això que aquest congrés es va centrar en les imatges artístiques amb continguts musicals i es va debatre no solament sobre el seu significat iconogràfic, artístic i musical, sinó també sobre el seu rerefons social, cívic i religiós.

El congrés va rebre cent vuit inscripcions procedents de nou països (Àustria, Colòmbia, Espanya, Estats Units, França, Grècia, Itàlia, Malta i Portugal).

La sessió d'obertura va ser presidida pel doctor Romà Escalas, secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans; el doctor Bonaventura Bassegoda, vicedirector de Transferència Social i Cultural de la Universitat Autònoma de Barcelona; el doctor Tilman Seebass, president de la Societat Internacional de Musicologia; la doctora Nicoletta Guidobaldi, presidenta de l'Study Group on Musical Iconography; el doctor Joaquim Garrigosa, president de la Societat Catalana de Musicologia, i el doctor Jordi Ballester, director del Departament d'Art i de Musicologia de la UAB i coordinador del congrés.

El congrés es va dividir en cinc sessions, amb un total de vint-i-un oradors que van abordar diversos aspectes relacionats amb el tema principal. Les sessions científiques es van complementar amb visites guiades al Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i al Museu de la Música de Barcelona. A més de les ponències, l'Study Group on Musical Iconography va celebrar la seva assemblea anual, en la qual es van exposar les activitats realitzades durant l'any 2010 i es van fixar les pròximes trobades del grup d'estudi.

Congrés Internacional de Música de l'Edat Mitjana i el Renaixement / Medieval and Renaissance International Music Conference (Med & Ren 2011)

El Congrés va tenir lloc a Barcelona del 5 al 8 de juliol de 2011 a l'Institut d'Estudis Catalans. Els coordinadors van ser el

doctor Emili Ros-Fàbregas i la doctora Tess Knighton. Les institucions encarregades de l'organització foren l'Institut d'Estudis Catalans i la Institució Milà i Fontanals (CSIC) i hi van participar la Universitat de Barcelona, la Royal Musical Association, la Biblioteca de Catalunya, el Museu d'Història de Barcelona i la Residència d'Investigadors CSIC - Generalitat de Catalunya.

Amb més de dos-cents participants de vint països (més de cent trenta ponències, presentades en quatre sessions simultànies, i set sessions de pòsters), aquest va ser el congrés de musicologia amb més participació internacional que mai s'havia celebrat a Barcelona. La major part de les sessions van tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, però, atès el nombre de participants (que no cabien a la Sala Prat de la Riba de l'IEC), va ser necessari programar l'acte inaugural i les dues *keynote lectures* a l'Aula Magna de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona. Aquest Congrés va assolir un gran èxit des del punt de vista científic i organitzatiu, la qual cosa va ser públicament posada de manifest pels congressistes en la sessió de clausura a la Sala Prat de la Riba; fins i tot, es va dir públicament que aquest havia estat el millor congrés Med & Ren que s'havia organitzat des de la seva creació en els anys setanta del segle XX.

Amb motiu d'aquest Congrés també es va organitzar un concert de

música del Renaixement amb obres de Victoria a la Capella de Santa Àgata (a càrrec del grup Música Reservata de Barcelona, dirigit per Peter Phillips) i una exposició de reproduccions de manuscrits i impresos musicals de l'edat mitjana i el Renaixement a la Biblioteca de Catalunya.

En el transcurs del Congrés es van presentar dos llibres d'homenatge a dos musicòlegs de prestigi internacional: Bruno Turner i David Fallows. En la recepció

de benvinguda als congressistes, el president de l'IEC, que es va adreçar als congressistes en anglès, va posar de manifest la importància de la tradició musicològica catalana en el context de la història de l'IEC i de la tasca científica i cultural que duu a terme. Els coordinadors del Congrés preparen l'edició d'un volum amb les ponències del Congrés relacionades amb la música ibèrica de l'edat mitjana i el Renaixement.

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació: 1977

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: FRANCESCA ESPAÑOL I BERTRAN

Vicepresidenta: ROSA M. MARTÍN I ROS

Secretari: JOAQUIM GRAUPERA I GRAUPERA

Tresorer: JOAN VALERO MOLINA

Vocals: M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO

TURA CLARÀ VALLÈS

FRANCESC FITÉ LLEVOT

NÚRIA FORTUNY SOLÍS

GUADALUPE MIRAS BERNAL

Delegat de l'IEC: ANTONI PLADEVALL I FONT

Nombre de socis: 521

Assemblea

El dia 22 de març de 2011 es va celebrar l'Assemblea General Ordinària corresponent a l'exercici de l'any 2010. En el decurs de la sessió va tenir lloc la lectura i aprovació de l'acta de l'Assemblea General Ordinària anterior (23.02.2010). També es van aprovar la memòria de les activitats del curs 2009-2010, l'estat de comptes del 2010, el pressupost del 2011 i el calendari d'activitats del curs 2010-2011. L'acte es va cloure amb un torn obert de paraules.

Activitats

Sessió inaugural del curs

El dimecres 27 d'octubre de 2010 es va inaugurar el curs 2010-2011 amb una conferència de Marta Lacambra Puig, que va ser presentada per la doctora Francesca Español, presidenta de l'entitat Amics de l'Art Romànic. Marta Lacambra Puig era la coordinadora del projecte «Món Sant Benet» i directora de l'Obra Social de Catalunya Caixa.

*Congrés internacional «Janua Coeli:
la porta monumental romànica
als territoris peninsulars»*

L'estudi de la porta monumental d'època romànica va ser l'eix del congrés internacional organitzat per la societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans Amics de l'Art Romànic del 24 al 27 de novembre de 2010 a Barcelona, a la seu de l'IEC, i a Ripoll, on va tenir lloc la clausura i on els participants van poder admirar la superba façana del monestir. La reunió científica perseguia abordar per primera vegada a l'Estat espanyol l'estudi de les grans portades sorgides als territoris cristians de l'occident i de l'orient peninsular durant el segle XII i els anys inicials del XIII. El romànic va traduir visualment el valor simbòlic atribuït pel cristianisme als seus edificis culturals i a determinats sectors i elements que els signifiquen, un dels quals és la porta d'accés.

Entre ponents, comunicants i assistents es van aplegar un centenar de persones, compresos els estudiants originaris de diverses universitats espanyoles. També n'hi va haver de provinents d'Alemanya, Anglaterra, França i Itàlia. Van inaugurar les sessions Salvador Giner, president de l'IEC; Daniel Solé, subdirector General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, i Francesca Español, presidenta d'Amics de l'Art Romànic i directora científica del congrés.

Per al desenvolupament de les ponències es va poder comptar amb pres-

tigiosos hispanistes. El doctor Peter Klein, professor de la Universitat de Tübingen, va impartir la lliçó inaugural «Las imágenes marginales en las portadas románicas en España», en el decurs de la qual va revisar diversos monuments en els quals destaca la presència de temes profans (i heterodoxos) i va avaluar-ne la funció com a antítesis o complement dels assumptes sagrats predominants dins els dits conjunts. La professora nord-americana Elizabeth Valdez del Alamo (Montclair State University) va presentar una nova lectura iconogràfica de la porta del claustre del monestir de Silos, sota l'enunciat «Acróbatas a la puerta del cielo, donde se encuentran lo sagrado y lo profano». L'anàlisi iconogràfica també va ser l'eix de la ponència de la doctora Therese Martin (Consell Superior d'Investigacions Científiques de Madrid), que va tenir com a epicentre un dels edificis més emblemàtics del romànic del nord-oest peninsular: «Formas elocuentes en las tres portadas de San Isidoro de León». El doctor José Luís Senra (Universitat de Santiago) va enquadrar la seva intervenció, «*Angeli ad portas: sobre alguno de los umbrales desaparecidos en el ámbito monástico castellano-leonés*», en un tema del qual s'ha revelat especialista indiscutible: el massís occidental d'edificis tan emblemàtics com ara Frómista i Carrión de los Condes. Va avaluar-ne la disposició arquitectònica, l'ús funerari i els trets de les portes que s'hi obrien envers l'església. Les coincidències tipològiques i ornamen-

tals entre diverses portalades distribuïdes al llarg d'un vast territori del nord-est peninsular, recorregut pel Camí de Sant Jaume, va ser l'eix de l'aportació de les doctores M. Victoria Herráez i M. Concepción Cosmen, professors de la Universitat de Lleó. L'aportació del doctor José Luis Hernando Garrido (Museo Etnográfico de Castilla-León, Zamora) va tractar del ressò que han tingut les receptes compositives i els motius estilístics presents en una de les portalades més representatives de la catedral de Zamora: *la portada del obispo*. En la seva ponència, «Portadas románicas en Navarra», la doctora Clara Fernández-Ladreda (Universitat de Pamplona) va resseguir els trets característics dels exemplars més rellevants conservats al territori, compresa la porta de Sangüesa, que, dins el conjunt monumental peninsular, esdevé un dels projectes més retardataris.

Les portalades catalanes analitzades en el congrés presideixen l'entrada d'esglésies monàstiques (Santa Maria de Ripoll, Sant Pere de Rodes o Covet) i de catedrals (Seu d'Urgell, Girona, Vic i Perpinyà) i les ponències que s'hi van consagrar van emfasitzar primordialment qüestions estilístiques i compositives. Aquesta fou la lectura proposada pel doctor Marc Sureda Jubany (Museu Episcopal de Vic) entorn dels elements que perviuen de les portades perdudes de Perpinyà, Girona i Vic. També va tractar aquestes qüestions, a propòsit de la Seu d'Urgell, el doctor Gerardo Boto Varela

(Universitat de Girona): «Agentividad e interacción del discurso en las portadas románicas. Las imágenes de los umbrales de Santa María de la Seu d'Urgell». El doctor Joaquín Yarza Luaces (Universitat Autònoma de Barcelona) va fer un recorregut sobre els ascendents tipològics de la porta de Covet i va complementar-lo amb una revisió del seu programa iconogràfic: «La portada de Santa María de Covet: astrología, caída y redención».

Les receptes privatives del denominat «Mestre de Cabestany» pel que fa a la porta monumental van centrar la ponència de la doctora Imma Lorés Otzet (Universitat de Lleida): «*Membra disjecta*. Les imatges a les portades del Mestre de Cabestany». Els temes pictòrics presents a les portalades exteriors i els que ornem els elements fronterers existents a l'interior del temple (l'arc triomfal com a termenal entre l'espai dels fidels i l'àmbit presbiterial, per exemple) es van tractar a la intervenció de la doctora Milagros Guardia i del doctor Carles Mancho (Universitat de Barcelona). Les funcions que es vinculen a l'espai presidit per la *Ianua Coeli* a les catedrals o a l'església d'un monestir (la litúrgia penitencial, la funerària, etc.) es van exposar en la ponència de la doctora Francesca Español (Universitat de Barcelona): «La porta romànica i els seus usos litúrgics».

L'extraordinari projecte ripollès fou abordat en dues ponències: la de Pere Rovira (Centre de Restauració de Béns

Mobles de Catalunya), titulada «De la degradació a la conservació de la pedra romànica. Actuacions preventives, anàlisi de materials i projectes per a la salvaguarda de la portada de Ripoll», i la del doctor Xavier Barral Altet (Universitat de Rennes), que va clausurar el congrés, titulada «Reflexions sobre l'encàrrec de la portada romànica de Ripoll i les seves conseqüències artístiques».

D'altra banda, es van llegir diverses comunicacions: el doctor José Alberto Morais (Universitat d'Extremadura) va presentar «Puertas abiertas. Concretar problemas y aclarar conceptos en torno al legado antiquizante y su presencia en las portadas románicas hispanas»; la doctora Ilaria Sgrigna (Universitat de Barcelona) va presentar «Anàlisi comparativa de la portada de Santa Maria de Covet. Observacions sobre la procedència i la difusió dels seus models»; Antoni Llagostera (Centre d'Estudis Comarcals del Ripollès), «Un dibuix del 1846 de Pau Milà i Fontanals en la col·lecció Cardenera»; la doctora Esther Lozano (Universitat Autònoma de Barcelona), «Repertorios figurativos y conexiones estilísticas en portadas navarroaragonesas: el papel de los maestros de la cabecera de la Seo de Zaragoza»; Juan Antonio Olañeta (Universitat de Barcelona), «La portada de la iglesia parroquial de San Salvador de Agüero (Huesca) y su tímpano "prestado"», i Maritxu Echeverri (Universitat de Tolosa - Le Mirail), «¿Comidas terrestres

espirituales? La búsqueda de la salvación sobre las portadas románicas entre Bearn y Aragón».

Celebració del XXIII Cicle de Conferències

Durant la primera meitat del curs 2010-2011, es va dur a terme el XXIII Cicle de Conferències: «L'art romànic a l'abast: els promotors». Aquest títol genèric va intentar relacionar la biografia de diversos personatges que van ser significatius per esdevenir promotors d'obres d'art en l'àmbit on van exercir el seu poder. Les conferències foren les següents:

— 15 de novembre de 2010. «Ermessenda de Carcassona, una comtessa formidable», a càrrec del doctor Antoni Pladevall i Font.

— 13 de desembre de 2010. «Arnau Mir de Tost i la promoció artística a les zones de frontera», a càrrec del doctor Francesc Fité Llevot.

— 17 de gener de 2011. «El rei Jaume I i l'art», a càrrec de la doctora Francesca Español i Bertran.

Celebració del XXIV Cicle de Conferències

Durant el primer trimestre de 2011 es dugué a terme el XXIV Cicle de Conferències, dedicat a «Art Medieval i col·leccionisme». L'objectiu d'aquest cicle va ser l'anàlisi de la tendència a col·leccionar obres d'art per part de la burgesia industrial catalana a final del segle XIX i prin-

cipi del segle xx. En el cicle es van poder tractar els elements positius del fenomen, com la conservació, malgrat que descontextualitzada, de les obres, i els elements negatius, com la dispersió d'aquestes. Totes les sessions es van desenvolupar a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC (carrer del Carme, 47, de Barcelona). Els temes foren els següents:

— 21 de febrer de 2011, «Itineraris de l'escultura gòtica: dels monestirs a les col·leccions», a càrrec del doctor Joan Valero Molina.

— 21 de març de 2011, «La catedral d'Urgell i la diàspora del seu mobiliari litúrgic envers col·leccions i museus», a càrrec de la doctora Francesca Español i Bertran.

— 28 de març de 2011, «Del altar a la vitrina: el colleccionismo de arte románico», a càrrec de Vicente de la Fuente.

— 4 d'abril de 2011, «Col·leccionisme i patrimoni arquitectònic. Dues víctimes de la desamortització: el Tallat i el castell de Solivella», a càrrec de Sebastià Sánchez Sauleda.

— 11 d'abril de 2011, «El colleccionisme de pintura gòtica i la dispersió dels retaules catalans», a càrrec d'Alberto Velasco.

Sessions de treball de camp: visites

També es van dur a terme quatre sessions de treball de camp (visites) sense comptar les incloses en el congrés. La major part

es van relacionar amb el tema central del XXIV Cicle sobre l'art i el colleccionisme. Els llocs visitats van ser els següents:

— 6 de novembre de 2010, «Visita de la vila de Castelló d'Empúries i dels seus monuments medievals», a càrrec de Francesca Español i Bertran i de Joan Valero Molina.

— 12 de març de 2011, «Visita als monuments medievals de Cervera i Agramunt», a càrrec de la doctora Francesca Español i Bertran i el doctor Francesc Fité. Es van visitar l'església gòtica de Santa Maria i el tresor, la capella de Sant Antoni i l'església romànica de Santa Maria d'Agramunt.

— 26 de març de 2011, «La casa d'un colleccionista: Fundació Cultural Privada Rocamora», a càrrec de Rosa M. Martín.

— 14 de maig de 2011, «Monuments de Canet de Mar i Blanes», a càrrec de Joaquim Graupera i el doctor Joan Valero.

II Trobada d'Amics de l'Art Romànic de Catalunya

L'any anterior, per iniciativa dels Amics de l'Art Romànic, filial de l'Institut d'Estudis Catalans, es va organitzar la I Trobada d'Amics de l'Art Romànic a Santes Creus amb l'objectiu d'establir lligams entre les diferents associacions afins i amb una vocació de continuïtat. El diumenge 3 d'abril de 2011 es va celebrar la II Trobada d'Amics de l'Art Romànic.

Aquest cop va ser organitzada per l'entitat Amics del Romànic del Berguedà. L'acte de benvinguda es va realitzar al monestir de Santa Maria de Serrateix. Seguidament es va poder visitar l'església romànica de Sant Pau de Casserres, situada a uns 4 km de la població de Casserres, a la comarca del Berguedà. Després de dinar es feren els comentaris de l'emblemàtic monestir de Sant Llorenç prop de Bagà. L'acte va acabar amb un concert ofert amb la gentilesa de l'entitat organitzadora i amb una foto de grup.

Sessions de treball de camp: viatges

En aquest curs es va buscar la consolidació d'aquest tipus de viatges d'una durada superior a una jornada. Es van mantenir les dates de les vacances de Pasqua i la sortida de cloenda del curs amb una excursió de cap de setmana. Els viatges programats van ser els següents:

— Del 22 al 25 d'abril de 2011, viatge a Provença. Es van comentar els importants monuments i poblacions d'origen medieval del recorregut: Saint-Gilles-du-Gard, Aigues-Mortes, les Saintes-Maries-de-la-Mer, l'església de Saint-Trophime d'Arles, l'abadia de Fontfroide, Saint-Guilhem-le-Désert i Saint-Martin de Londres. Els responsables dels comentaris van ser Joaquim Graupera i el doctor Joan Valero.

— Del 4 al 5 de juny de 2011, sortida de clausura del curs 2010-2011: el Solsonès. Es van visitar el Castellvell i

la catedral de Solsona; l'Arxiu Diocesà, a càrrec de Jordi Torné, arxiver; el Museu Diocesà i Comarcal; l'església romànica de Sant Llorenç de Morunys (segle XI) i el seu mobiliari litúrgic, i, finalment, l'església romànica de Sant Esteve d'Olius (segle XI) i la seva cripta. La responsable dels comentaris va ser la doctora Francesca Español i Bertran.

Publicacions

Lambard: Estudis d'Art Medieval [Barcelona: Institut d'Estudis Catalans], vol. XXI (2009-2010).

El dia 23 de maig de 2011 es va dur a terme la presentació del volum XXI de la revista *Lambard: Estudis d'Art Medieval*, a càrrec de la doctora Maria Teresa Ferrer i Mallol, presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC. La doctora Ferrer realitzà una acurada dissertació sobre els continguts dels diversos articles que formen part de la vint-i-unena edició de la revista.

La revista, que segueix el format dels volums precedents, presenta en primer lloc una sèrie d'articles amb el tema monogràfic «Commemoració del sisè centenari de la mort del rei Martí l'Humà». Aquests treballs mostren les conclusions de les diferents conferències realitzades sota aquest títol durant el curs passat. Els autors d'aquest apartat són els següents:

— Anna Maria Adroer i Tasis: «Els Palaus reials» (p. 2-25).

- Francesca Español i Bertran: «La Santa Capella del rei Martí l'Humà i el seu context» (p. 27-52).
  - Joaquín Yarza Luaces: «Los Libros del Rey Martín» (p. 53-77).
  - Joaquim Graupera i Graupera: «Martí l'Humà i els banys: el termalisme a Catalunya durant l'edat mitjana» (p. 79-97).
  - Teresa Huguet Termes: «Un petit univers de miralls: Barcelona, l'Hospital de la Santa Creu i el rei Martí» (p. 99-114).
- En una segona part de la revista s'editen articles de temes diversos sota l'epígraf de «Miscel·lània»:
- Francesc Fité Llevot: «Arnau Mir de Tost i la fundació de la Col·legiata de Sant Pere d'Àger» (p. 117-148).
  - Milagros Guardia: «Sant Joan de Boí: les pintures retroben el seu lloc» (p. 149-156).
  - Joan Valero Molina: «Pere Torregrossa, Pere Jalopa i la capella de Sant Sever de la Catedral de Barcelona» (p. 157-178).
- Es clou el volum amb les memòries de les activitats de l'entitat en els darrers cursos, 2008-2009 (p. 181-185) i 2009-2010 (p. 187-192).

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

President:	MARTÍ TEIXIDÓ I PLANAS
Vicepresident primer:	JOAN MALLART I NAVARRA
Vicepresident segon:	PERE MARQUÈS I GRAELLS
Secretària:	CARME RIDER I SERRA
Tresorera:	M. DOLORS MAURA I PASCUET
Vocals:	IMMACULADA BORDAS I ALSINA JOSEP LLUÍS RODRÍGUEZ I BOSCH JOAN-JOSEP LLANSANA I GONZÁLEZ CARME AMORÓS I BASTÉ NÚRIA RAJADELL I PUIGGRÒS XAVIER URETA I BUXEDA
Vocal de Lleida:	SOFÍA ISÚS I BARADO
Vocal de Tarragona:	ELENA VENINI I REDIN
Vocal de Vic:	ANTONI PORTELL I LLORCA
Vocal de València:	DIEGO GÓMEZ I GARCIA
Vocal de les Illes Balears:	RAMON BASSA I MARTÍN
Responsable de publicacions:	JOSEP PALAU I ORTA
Delegat de l'IEC:	RICARD TORRENTS I BERTRANA
Nombre de socis:	143

Activitats

Al llarg del curs 2010-2011, la Junta de la Societat Catalana de Pedagogia va continuar amb el camí iniciat quatre anys abans. Tres són els àmbits d'activitats dutes a terme per la Societat durant el curs: la gestió, difusió i representació

institucionals, les publicacions i l'organització d'esdeveniments acadèmics.

Pel que fa al primer àmbit, a més de gestionar la societat i representar-la en els òrgans de l'IEC pertinents, la Junta va continuar amb la iniciativa de donar-la a conèixer arreu del territori. D'aquesta

voluntat va sorgir la participació activa de dos membres de la societat —Maria-Eulàlia Palau i Joan Mallart— en un acte públic obert i reconegut com a activitat de formació celebrat a la Sala Miró de l'Institut Antoni de Martí i Franquès de Tarragona el 4 de maig de 2011. Palau impartí una conferència intitulada «Avaluar l'escola inclusiva», mentre que el vicepresident de la Societat, Joan Mallart, presentà la nostra societat al personal docent, estudiants i llicenciats en pedagogia i altres professionals de l'ensenyament allí presents.

En relació amb les publicacions, l'elaboració del *Diccionari enciclopèdic de pedagogia* i l'edició de la *Revista Catalana de Pedagogia* núm. 7 van concentrar bona part dels esforços; mereix un reconeixement l'enorme tasca realitzada per Joan Mallart en la coordinació del *Diccionari* i de Conrad Vilanou en l'edició de la *Revista*. A més, en aquest curs també es van editar en un llibre les ponències presentades a la Tercera Primavera Pedagògica (maig 2010), pendent de maquetació i impressió. Pel que fa a l'organització d'actes acadèmics, al llarg del curs es van organitzar tres activitats: la sessió inaugural del curs, la jornada «L'avaluació PISA a Catalunya. Constatacions i propostes d'acció» i la Quarta Primavera Pedagògica.

La sessió inaugural del curs 2010-2011 tingué lloc a la Sala Nicolau d'Olivera de l'IEC el 5 d'octubre de 2010. En l'acte, Pere Marquès i Graells, professor de tecnologia educativa de la Universitat

Autònoma de Barcelona i director del Grup de Recerca, Didàctica i Multimèdia, impartí una conferència sota el títol «Pedagogia i tecnologia. Necessitats, recursos, noves possibilitats didàctiques».

La jornada «L'avaluació PISA a Catalunya. Constatacions i propostes d'acció» tingué lloc a la Sala Prat de la Riba de l'IEC el 25 de març de 2011. Hi intervingueren els ponents següents: Carme Amorós i Jordi Saura, secretària i tècnic del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu; Claudi Alsina, catedràtic de la UPC; Anna M. Geli de Ciurana, rectora i catedràtica de la UdG; Joan Perera, professor titular de la UB; Roser Canals i Elvira Borrell, inspectores d'Educació del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya; Jaume Sarramona, catedràtic emèrit de la UAB; Joaquim Prats i Cuevas, catedràtic de la UB, i Joan Mateo i Andrés, professor i president del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu. La jornada comptà amb la presència de la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, que clogué l'acte. La jornada fou un èxit de participació, amb uns cent-cinquanta inscrits.

La quarta edició de la Primavera Pedagògica tingué lloc els dies 2 i 3 de juny de 2011 a la Sala Puig i Cadafalch de l'IEC. Hi participaren joves pedagogues: Joana Cifre, Laura Domingo, Elisabeth Pérez, Carla Quesada, Jordina Sánchez i Rocío Galindo, que presentaren els seus treballs d'investigació.

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: MONTSERRAT JUFRESA I MUÑOZ
Vicepresident: JAUME ALMIRALL I SARDÀ
Tresorer: CARLES GARRIGA I SANS
Secretari: JOSEP MARIA ESCOLÀ TUSET
Vocals: JOSEP LLUÍS VIDAL I PÉREZ
MARIÀNGELA VILALLONGA I VIVES

Delegat de l'IEC: CARLES MIRALLES I SOLÀ

Nombre de socis: 226

Conferències

— «Femmes et héroïsme: autor des *Vertus des Femmes (Gynaikon Aretai)* de Plutarque», a càrrec de Pauline Schmitt-Pantel, de la Universitat de la Sorbona. 6 d'octubre de 2010.

— «Un fragment de *Critias*», a càrrec de Giovanna Alvoni, de la Universitat de Bolonya. 21 d'octubre de 2010.

— «Laura Mestre, traductora de Homero», a càrrec de la professora Elina Miranda, de la Universitat de l'Havana. 19 de gener de 2011.

— «Interculturalidad e identidad: el mundo de los papiros mágicos griegos. I», a càrrec d'Emilio Suárez de la Torre, de la Universitat Pompeu Fabra. 15 de febrer de 2011.

— «La *parrhèsia* dans la philosophie épicurienne», a càrrec de Valéry Laurand, de la Universitat de Bordeus. 21 de febrer de 2011.

— «Interculturalidad e identidad: el mundo de los papiros mágicos griegos. II», a càrrec d'Emilio Suárez de la Torre, de la Universitat Pompeu Fabra. 22 de febrer de 2011.

— «L'iscrizione filosofica di Diogene di Oenoanda. Ricerche e scoperte dal 2007 al 2010», a càrrec de Jürgen Hammersteadt, de la Universitat de Colònia. 15 de març de 2011.

— «Sèneca i l'agronomia: una lectura de la carta 86», a càrrec de José Ignacio García Armendáriz, de la Universitat de Barcelona. 31 de març de 2011.

— «La gramàtica de lo escrito, la lengua y el lenguaje», a càrrec de Carmen Codoñer, de la Universitat de Salamanca. 6 d'abril de 2011.

Colloquis i cursos

— Colloqui internacional, dins el projecte «La concepció de l'espai a Grècia».

Ouranos Kai Ge: anomenar l'espai a Grècia. Presentació a càrrec de M. Jufresa. Amb les conferències de D. Delattre, «Proximité et éloignement dans la philosophie épicurienne»; F. D. Corrales, «Espacio, tiempo físico y lugares retóricos en Aristóteles»; I. Graekós, «Between sky and earth: the organization of sacred space in ancient Macedonia»; V. Zachari, «Naming the space around the altar on Attic vases of the 6th and the 5th centuries BC»; F. Mestre, «Espai geogràfic i espai mític a Filòstrat»; J.-C. Decourt, «Atrax, une petite cité de Thessalie. Territoire théorique et territoire réel: les apports de la micro-géographie et de l'épigraphie»; M. Giangiulio, «Spazi di frontiera? Il concetto di *eschatiai*».

Visita arqueològica a Tarragona. Presentació a càrrec d'I. Rodà. Amb les conferències de S. Vassallo, «Gli spazi del sito dell'abitato di Himera (VII-V sec. aC) e i luoghi delle storiche battaglie del 480 e del 409 aC»; P. Cabrera, «Naiskos. La construcción simbólica del espacio de la muerte en la iconografía vascular apulia»; E. Barker, «Presentation of the Hestia Project: Herodotus Encoded Space-Text-

Imaging Archive»; E. Subias, «Presentació del grup "L'espai en l'Egipte hel·lenitzat": Teledetecció i GIS aplicats al *nomos oxirrinquita*»; J. Carruesco, «Presentació del grup "L'espai tal com el veien i el pensaven els grecs"». Discussió final i cloenda.

El colloqui fou organitzat en col·laboració amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Les sessions del dia 29 de novembre de 2010 es van celebrar a la seu de l'IEC, a Barcelona, i les sessions del dia 30 de novembre de 2010 es van celebrar a la seu de l'ICAC, a Tarragona.

— Colloqui internacional: V Reunió anual del grup TELEPHe (Traduire en langues européennes les papyrus d'Herculaneum). Els papirs de Filodem. En col·laboració amb el Departament de Filologia Grega de la Universitat de Barcelona. Les sessions es van celebrar a la seu de l'IEC, a Barcelona. 20 i 21 de juny de 2011.

— Curs d'actualització: «Homo Ridens. Burla, sàtira i paròdia en la literatura grecollatina». Es van dur a terme les ponències següents: «Quan riuen els déus i els herois», a càrrec de Carles Miralles; «Riure amb Heròdot», a càrrec de Rubén Montañés; «*Uccellacci e uccellini*: un doble giro coral más allá de Aristófanes», a càrrec de Natalia Palomar; «Per què és divertit Lluçia?», a càrrec de Francesca Mestre; «Marcial, *fulmen in clausula*», a càrrec de Josep Maria Escolà; «La sàtira de l'empe-

rador Claudi», a càrrec de Sebastià Giralt; «Parodiant la novel·la grega: el *Satíricon* de Petroni», a càrrec de Gemma Puigvert; «L'humor i la rialla a Plaute», a càrrec de Dolors Condom; «*Culex et Catalepton*», a càrrec de Francisca Moya, i «Quan els humans es riuen dels déus i dels herois». El curs inclogué teatre en viu, a càrrec d'Arnau Vilardebò, i tingué lloc a la seu de l'IEC, a Barcelona. De l'11 al 15 de juliol de 2011.

Publicacions

CARRUESCO, J. (ed.). *Topos-Chôra: L'espai a Grècia I: Perspectives interdiscipli-*

nàries. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans; Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2010.

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 24-26: 2008-2010 (2011).

Altres activitats

El dia 31 de març de 2011 va tenir lloc l'elecció reglamentària de la meitat de la Junta de SCEC. Van resultar elegits els càrrecs següents: Montserrat Jufresa i Muñoz, presidenta; Carles Garriga i Sans, tresorer, i Josep Lluís Vidal i Pérez, vocal.

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

President: MIQUEL CRUSAFONT I SABATER
Vicepresident: LEANDRE VILLARONGA I GARRIGA
Secretari: XAVIER SANAHUJA I ANGUERA
Tresorer: RAFAEL COMAS I EZEQUIEL
Vocals: ANNA M. BALAGUER I PRUNÉS
JAUME BENAGES I OLIVÉ
JAUME BOADA SALOM
XAVIER JORBA I SERRA
JOAN ANTONI SENDRA IBAÑEZ

Delegat de l'IEC: GASPAR FELIU I MONTFORT

Nombre de socis: 184

Socis i govern

L'Assemblea General Ordinària anual fou convocada el dia 8 de març de 2011 a la Sala Pere i Joan Coromines de l'IEC.

L'Assemblea General va ratificar l'ingrés com a socis numeraris de Luis Amela Valverde, Rossend Casanova, Francisco Cebreiro Ares, Antonio Roma Valdés, així com de l'Associació Numismàtica i Filatèlica Xúquer.

Durant el mes de febrer de 2011 es va iniciar la campanya d'actualització de dades per a incorporar a la llista de socis, amb l'objectiu d'incorporar-hi el número de DNI i també el correu electrònic. Es va aprofitar l'ocasió per informar

tots els socis de la possibilitat d'obtenir un carnet de soci, expedit per l'Institut d'Estudis Catalans, que servirà com a identificador de pertinença a la Societat i, per tant, per poder gaudir de manera més còmoda dels serveis i els avantatges que presten tant la Societat com l'IEC, com ara el descompte a l'hora d'adquirir publicacions. Aquest carnet de soci podria proporcionar altres avantatges derivats de serveis i beneficis que ofereixin terceres entitats amb les quals l'IEC arribi a un acord en el futur. Un primer avantatge que portaria incorporat aquest nou carnet és l'accés a la Biblioteca de Catalunya (BC) i a la Xarxa de Biblioteques del

Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, com a usuari de ple dret.

Projectes

Al llarg del curs 2010-2011, s'ha continuat preparant l'edició del nou catàleg de la moneda ibèrica de Leandre Villaronga, complementat en la part de l'època imperial per Jaume Benages, amb la previsió de poder-lo tenir enllestit l'any 2011. S'ha acordat amb Jaume Boada la realització de la versió anglesa de l'obra.

S'ha continuat treballant l'edició del volum sis de la sèrie *Medieval European Coinage*, corresponent a la península Ibèrica i del qual són autors Miquel Crusafont, Anna M. Balaguer i Philip Grierson, i l'editor, Cambridge University Press, espera que surti a mitjan 2012. El retard en l'aparició de l'obra (en total seran uns set anys) obligarà a fer nombroses actualitzacions.

Conferències

— XIV Congreso Nacional de Numismática, que tingué lloc a Nules i a València, entre el 25 i el 27 d'octubre de 2010. La SCEN hi va ser representada per les ponències de Manuel Abad, «Enrique Giner, medallista», i Pere Pau Ripollès, «Iconografía monetaria. El rostro del poder». I també per les comunicacions de Manuel Gozalbes, «Las medallas de Juan Vilanova y Piera»; Luis Amela, «De nuevo sobre las emisiones pompeyanas RRC 446 y 447. Nueva atribución a la

costa ilírica»; Xavier Sanahuja, «La dobla de Barcelona de 1599»; Joan Antoni Sendra, «Los dieciochenos valencianos con fecha 1610. Tipologías y propuesta de atribución cronológica»; Marta Campo, «En torno a las colecciones de medallas de la Barcelona del siglo XIX»; Rossend Casanova, «La medalla *Homenaje del Concejo Deliberante de Buenos Aires al Ayuntamiento de Barcelona* editada en ocasión de la Exposición Internacional del Centenario de Argentina de 1910», i Francisco Cebreiro, «Aproximación documental a la cuestión del cese temporal en la acuñación de la Real Fábrica de Moneda de Jubia entre 1827 y 1833-1835».

— A final d'any, Miquel Crusafont dictà, com en els anys anteriors, un curs de dues hores de durada i com a introducció a la història de la moneda per al màster del Departament de la professora Eva Serra de la Universitat de Barcelona.

— El dia 15 de març de 2011 se celebrà el XXIV Encuentro de Estudios sobre la Moneda, organitzat a Barcelona per l'Asociación Numismática Española. La trobada va tenir com a conferència principal «Las grandes falsificaciones del vellón castellano en los siglos XVI y XVII», de Xavier Sanahuja.

— El 29 de març de 2011, Miquel Crusafont féu una conferència amb el títol «La moneda, mirall de la història» a Matadepera, a petició de l'Associació de Dones d'aquesta població vallesana.

— Entre els dies 28 de juny i 1 de juliol de 2011, se celebrà l'International Medieval Meeting, a la Universitat de Lleida, que fou organitzat pel Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals «Espai, poder i cultura». La SCEN hi fou representada mitjançant dos pòsters titulats «La moneda pugesa de Lleida / Minor Pugesa Currency from Lleida (1298-1500)», a cura de Xavier Sanahuja.

Difusió

— El mes de desembre es publicà una pàgina amb el perfil de la SCEN a la xarxa social Facebook, amb l'objectiu de donar a conèixer l'entitat, difondre les seves publicacions i anunciar amb anticipació els actes públics que organitzi. El perfil és mantingut directament per membres de la Junta de Govern. El perfil va créixer al llarg del 2011, fins arribar al centenar d'adhesions.

— Durant el curs, un grup de periodistes ha llançat la iniciativa d'una revista-llibre amb temàtica referent a les dues comarques del Vallès, amb el nom de *Vallesos*. Des del primer moment es van interessar per incorporar-hi una secció referent a la moneda en la seva secció de patrimoni. En el primer número varen incloure un article de M. Crusafont que es titulava «Moneda, fisc i poder en l'espai vallesà» (p. 116-117), en què l'autor feia un plantejament general i una petita explicació de la moneda vallesana més antiga: el bronze de Lauro. En el número 2

aparegué «Terrassa, 1472. Una moneda comprometedora» (p. 126-127). En números posteriors es continuarà la història monetària del Vallès.

Consultes

L'ús d'Internet facilita i accelera les consultes, i moltes es fan després difícils de recuperar. Tot i així, a continuació es mostren alguns exemples de les cursades al llarg d'aquest curs.

— Lucia Travaini, professora de la Universitat de Roma, demanà dades i material fotogràfic per a la monografia que té en curs d'elaboració sobre la figura del professor anglès Philip Grierson.

— Eduard Domingo consultà sobre una medalla catalana de la guerra del Francès (1808-1814).

— Josep Garcia i Fortuny féu una consulta referent als sous a l'època napoleònica i a diferents equivalències de monedes.

— Judit Pelegrí, realitzadora de la medalla del centenari de l'Institut d'Estudis Catalans, demanà informació sobre l'escultor Josep Rué i Vilanova.

— David Rodríguez, que recopila informació sobre volums d'encunyació, demanà informació sobre el tema. Se li trameteren fotocòpies de diferents articles d'*Acta Numismàtica* d'Anna M. Balaguer i X. Sanahuja.

— Josefina Martínez Curt, estudiant valenciana de la família dels Amerigo, féu una consulta sobre una medalla

publicada per M. Crusafont i que podria correspondre a l'escultor Ramon Amerigo Morales.

— Daniel Furlan Silvestri, president de la Comissió PIMEC 2020, féu una consulta sobre una possible emissió de medalles i altres temes històrics.

— Antoni Plaça i Ximenis preguntà sobre una aparent contradicció en la referència documental i la data de la concessió de batre monedes a Cubells al segle XIV. Més endavant, féu una nova consulta referent a les emissions de Provença del temps de Jaume I i a la seva possible datació.

— Miquel Vives Sogues demanà una imatge de la medalla de Gata inclosa en l'obra de Miquel Crusafont per al seu estudi sobre aquesta localitat del País Valencià.

Publicacions

Durant el quart trimestre de l'any 2010 va quedar enllestit el segon lliurament de l'obra de Leandre Villaronga *Obra numismàtica esparsa*. El volum II fou dedicat al món grec i ibèric d'àmbit català. Un cop imprès es va enviar gratuïtament a tots els socis de la SCEN.

L'Institut ha fet una nova edició del *Directorí de les societats filials*. La nostra Societat hi aportà un text actualit-

zat on consten les nostres edicions medal·lístiques, amb l'afegit de la medalla del Centenari de l'Institut que vam promoure i que va realitzar, l'any 2009, el prestigiós escultor Josep Maria Subirachs.

El dia 8 de març de 2011 fou presentat el número 40 de l'anuari *Acta Numismàtica*, corresponent a l'any 2010. En aquesta ocasió contenia col·laboracions de deu autors diferents, i també l'índex dels números 31 al 40, tot repartit en 291 pàgines.

L'Institut publicà el voluminós llibre (940 pàgines amb quaranta-tres col·laboracions) *Jaume I. Commemoració del VIII centenari del naixement de Jaume I* (Barcelona, 2011), que correspon a les actes del congrés celebrat tres anys abans. Conté l'aportació de Miquel Crusafont «La política monetària en temps de Jaume I» (p. 287-310).

El Museu de Cambridge va encarregar a Jonathan Jarret la revisió i interlocució del volum 6 de la col·lecció «Medieval European Coinage» sobre la península Ibèrica. Al llarg de l'any va estar en constant contacte amb Miquel Crusafont i Anna M. Balaguer (malauradament, el tercer autor, P. Grierson, va morir el 2006), a fi d'assegurar la sortida del volum a mitjan 2012.

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: MARGARITA CASTAÑER I VIVAS
Vicepresident: JOSEP M. LLOP I TORNÉ
Secretari: JORDI OLIVER I SOLÀ
Tresorer: XAVIER MAYOR I FARGUELL
Vocal: ALEXANDRE TARROJA I COSCUELA
Vocal: ANDREU ULIED I SEGUÍ
Vocal: PILAR CARBASSA I TORRES

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL

Nombre de socis: 240

Assemblea General Extraordinària

El 10 de maig de 2011, se celebrà una Assemblea General Extraordinària de socis de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT), en la qual, entre altres punts, es procedí a aprovar la modificació del text dels Estatuts de la Societat. En el marc d'aquesta assemblea, el president de l'IEC, Salvador Giner, va pronunciar la conferència «El futur de les filials».

Activitats

Presentació de l'Anuari i taula rodona

El 13 d'octubre de 2010, a la sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, es va presentar l'*Anuari Territorial de Catalunya 2008* i l'*Anuari Territorial de Catalunya 2009*. En el mateix acte i amb

motiu de les eleccions al Parlament de Catalunya, la Societat va organitzar una taula rodona sobre el futur de les polítiques territorials amb representants dels partits presents al Parlament de Catalunya. Van intervenir els diputats Josep Rull (CiU), Roberto Labandera (PSC), Pere Vigo (ERC), Santi Rodríguez (PP) i Salvador Milà (ICV).

7è Premi Catalunya d'Urbanisme

S'atorgà el premi al Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Igualada, de Ricard Pié Ninot, Josep Maria Vilanova i Claret i l'Equip BCpN SL, i un accèssit al Pla Especial Urbanístic Parc Ambiental de Bufalvent, de Narcís Tusell i Borràs i Narcís Tusell, SLP.

2n Premi Territori de la SCOT

S'atorgà el primer premi al projecte *Catàleg de paisatge de les comarques gironines*, presentat per l'Observatori del Paisatge, i un accèssit al projecte *Restauració de l'espai fluvial de la riera de Vallvidrera*, presentat pel Consorci del Parc de Collserola.

Jornades

El 2 de juliol de 2011 i amb motiu de la concessió del 2n Premi Territori i el 7è Premi Catalunya d'Urbanisme, se celebrà una jornada al Centre Ambiental del Consorci del Bages. El programa va constar d'una visita al centre ambiental, quatre presentacions i un debat:

— «Catàleg de paisatge de les comarques gironines». Premi Territori. A càrrec de Josep Pintó (UdG) i Jordi Bellmunt (UPC).

— «Restauració de l'espai fluvial de la riera de Vallvidrera, Consorci de Collserola». Accèssit del Premi Territori. A càrrec de Joan Vilamú (Gencat) i Maria Rieradevall (UB).

— «Pla d'Ordenació Urbanística Municipal d'Igualada». Premi Catalunya d'Urbanisme. A càrrec de Josep M. Vilanova, urbanista.

— «Pla Especial Urbanístic Parc Ambiental de Bufalvent». Accèssit del Premi Catalunya d'Urbanisme. A càrrec de Narcís Tusell, arquitecte urbanista, i Ricard Jorba, gerent del Consorci del Bages.

L'Associació Catalana de Ciències Ambientals, conjuntament amb la SCOT, va organitzar les terceres jornades d'anàlisi i debat sobre les ciències ambientals amb el títol *Diàlegs ambientals 2011*. Cada sessió va constar de dues conferències més un debat:

— «Agricultura urbana», a càrrec de Josep Ordóñez, responsable de la xarxa Horts Urbans de Barcelona, i Josep Ballesté, conseller delegat de Vertical Farming, SL. IEC, 24 de maig de 2011.

— «Rehabilitació sostenible d'edificis i espais urbans», a càrrec d'Antoni Solanas, arquitecte, i Juan Rubio del Val, arquitecte urbanista. IEC, 31 de maig de 2011.

— «Transport públic en el marc de les polítiques de sostenibilitat», a càrrec d'Eladio de Miguel, director del Servei de Medi Ambient, i Vanessa Bastida, tècnica en educació i comunicació ambiental. IEC, 7 de juny de 2011.

— «Autosuficiència de recursos en ciutats», a càrrec de Joan Rieradevall, professor de la UAB, i Vicente Guallart, director de l'Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya. IEC, 14 de juny de 2011.

Com en els darrers cursos, l'eix de treball central de la Societat és l'Observatori de projectes i debats territorials de Catalunya (www.territori.scot.cat). Paral·lelament s'ha preparat l'edició de l'*Anuari territorial de Catalunya 2010* i l'*Anuari territorial de Catalunya 2011*.

Societat Catalana de Sociolingüística

Any de fundació: 1981

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 17 de març de 2011

President: JOAQUIM TORRES I PLA
Secretària: ANNA TORRIJOS LÓPEZ
Tresorer: JOAN HUGUÉ I ROVIROSA
Vocals: BRAULI MONTOYA ABAT
ALBERT FABÀ PRATS

A partir del 17 de març de 2011

President: JOAQUIM TORRES I PLA
Secretari: JORDI BALLART MACABICH
Tresorer: JOAN HUGUÉ I ROVIROSA
Vocals: LLUÍS POLANCO ROIG
JOSEP GUTIÉRREZ TORNÉ

Delegat de l'IEC: JOAN A. ARGENTER I GIRALT

Nombre de socis: 95

Conferències

— «La India multilingüe: el tratamiento de las lenguas minoritarias», a càrrec d'Anik Nandi, doctorand de lingüística a la Universitat de Santiago de Compostel·la. 7 d'octubre de 2010.

— «Situació sociolingüística de les diverses llengües índies i de l'hindi, llengua oficial del país», a càrrec d'Òscar Pujol, director de l'Institut Cervantes de Nova Delhi i també autor del *Diccionari sànscrit-català*. 21 d'octubre de 2010.

— «Llengua i política. Anàlisi de les dades del Panel 2005», a càrrec d'Albert Fabà, sociolingüista, i Anna Tarrés, de la Fundació Bofill. 29 de març de 2011.

— «Prospectiva en sociolingüística: simulació social basada en la teoria d'autòmats cel·lulars», a càrrec de Francesc Salvador i Beltran. 27 d'abril de 2011.

— «Sistemes migratoris i llengua als territoris de parla catalana», a càrrec d'Andreu Domingo, sotsdirector del Cen-

tre d'Estudis Demogràfics de la UAB. 25 de maig de 2011.

— «Psicologia dels usos lingüístics interpersonals», a càrrec de Ferran Suay, professor al Departament de Psico-biologia de la Universitat de València. 16 de juny de 2011.

Taula rodona

— «La llengua catalana i la sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut. Anàlisi i perspectives». Va obrir l'acte l'il·lustríssim Salvador Giner, president de l'Institut d'Estudis Catalans. Hi van intervenir Antoni Milian, catedràtic de dret administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona; Francesc Xavier Vila, professor de sociolingüística de la Universitat de Barcelona, i Ferran Requejo, catedràtic de ciència política de la Universitat Pompeu Fabra. 8 de setembre de 2010.

Presentacions

— Presentació de *Treballs de Sociolingüística Catalana* núm. 20: «Llengua i ensenyament», en què es tracta sobre el tema de la llengua i l'educació a diverses comunitats de llengua catalana. Conferència: «Els usos lingüístics en l'educació infantil», a càrrec de Carles de Rosselló, del Centre de Normalització Lingüística de Santa Coloma de Gramenet. 21 de setembre de 2010.

— Presentació del llibre *Català o castellà amb els fills? La transmissió*

de la llengua en famílies bilingües a Barcelona, d'Emili Boix-Fuster, a càrrec del doctor Albert Bastardas, catedràtic del Departament de Lingüística General (UB). També es va comptar amb la participació de l'autor, catedràtic del Departament de Filologia Catalana (UB). Aquest acte va ser organitzat per la CUSC-UB i la SOCS. 24 de novembre de 2010.

— Presentació del llibre *El català, al carrer*, a càrrec del sociolingüista Josep Maria Aymà. 26 de gener de 2011.

Actes i jornades

Jornada sobre els usos lingüístics interpersonals i institucionals

La jornada tingué lloc a la sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, el 28 de setembre de 2010. L'objectiu principal era crear un espai de reflexió i debat sobre la situació dels usos lingüístics interpersonals i institucionals, així com del tractament que se n'ha fet en les línies de política lingüística al llarg dels últims anys. Fou organitzada conjuntament amb la Càtedra de Multilingüisme Linguamón-UOC que, a més, la va patrocinar. En la convocatòria de l'acte també col·laborà la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

Publicacions

Treballs de Sociolingüística Catalana, núm. 20: «Llengua i ensenyament».

Premis

— Acte de lliurament del Premi Lupa d'Or 2010. El jurat va decidir concedir el premi a l'obra *Doble oficialitat i llengua pròpia, dues llengües i un territori*, de J. M. Salellas, a cura d'Ester Franquesa i Lluís Jou. En el transcurs de l'acte es va impartir la conferència «Trajectòries lingüístiques dels joves catalans», a càrrec de Joan

Pujolar, professor dels estudis d'Arts i Humanitats de la Universitat Oberta de Catalunya. 16 de desembre de 2010.

— Els guanyadors del Premi Lupa d'Or 2011, que ja formen part del cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, van ser Ferran Suay i Gemma Sanginés pel llibre *Sortir de l'armari lingüístic*. 28 d'abril de 2011.

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació:	1982*
JUNTA DIRECTIVA	
President:	SALOMÓ MARQUÈS SUREDA
President d'honor:	JORDI MONÉS I PUJOL-BUSQUETS
Vicepresidentes:	M. CARMÉ AGULLÓ DÍAZ FRANCESCA COMAS I RUBÍ
Tresorer:	RAMON TARRÒS I ESPLUGAS
Secretari:	JULIÀ VILAR I HERMS
Vocals:	JORDI FEU I GELIS ALEJANDRO MAYORDOMO PÉREZ MARIA ISABEL MIRÓ MONTOLIU ÀNGEL MOREU CALVO XAVIER MOTILLA I SALAS M. PILAR NAVARRO RODRÍGUEZ ANTONI TORT I BARDOLET
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL
Nombre de socis:	83

* Aquesta societat és filial de l'IEC des del 2001.

Activitats

XIX Jornades d'Història de l'Educació

El 18, 19 i 20 de novembre de 2010, celebració de les XIX Jornades d'Història de l'Educació, «Dones i educació». Olot, 18-20 de novembre de 2010. Amb el suport del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot.

Les jornades es basaren en els àmbits següents:

— «Les dones i l'educació durant la Il·lustració i el Liberalisme. En l'àmbit

escolar i en altres àmbits socials», a càrrec de Francesca Comas, de la UIB.

— «Les dones i l'educació durant la monarquia alfonsina i la II República. En l'àmbit escolar i en altres àmbits socials», a càrrec de Mariona Ribalta.

— «Dones i educació durant la dictadura franquista. En l'àmbit escolar i en altres àmbits socials», a càrrec d'Antoni Tort.

La conferència inaugural portà per títol «Una educació pròpia: el compromís de les escriptores amb el públic femení», a càrrec de Neus Real, de la UAB. El dia 19 la conferència fou «D'alumna a mestra. L'accés de les dones al magisteri oficial», a càrrec d'Esther Cortada, professora a l'IES Gorgs de Cerdanyola del Vallès. La conferència de cloenda tractà sobre «La formació professional femenina i els límits de la modernització ocupacional a Catalunya a principis del segle XX», a càrrec de Mary Nash, de la UB.

Seminari

En el marc del projecte de reflexió col·lectiva «Educació i construcció nacional al segle XX», el 25 de març de 2011 es va organitzar el IV Seminari a la Universitat de València: «La identitat nacional a través dels manuals escolars». S'hi van pronunciar les conferències següents:

— Març del 2010: «Les aportacions de Ferrer i Guàrdia a l'educació i l'escola. Una visió crítica». Departament de Pedagogia de la Universitat Rovira i Virgili.

— Abril del 2010: «La presència dels corrents renovadors pedagògics europeus a Catalunya al llarg del segle XX». Departament de Pedagogia de la Universitat de Lleida.

— Abril del 2010: «La construcció de la identitat nacional durant el segle XX. El paper dels mestres i dels educadors». Universitat de Vic.

— Febrer del 2011: «Les primeres lleis escolars de la democràcia: una visió crítica». Departament de Pedagogia de la Universitat de Girona.

— Abril del 2011: «Del franquisme a la democràcia: les propostes polítiques de la transició en el camp escolar». Departament de Pedagogia de la Universitat de Lleida.

Publicacions

D'una banda, destaca la presentació, juntament amb el general de l'Escola Pia, del llibre de Joan Florensa *El projecte educatiu de l'Escola Pia de Catalunya (1683-2003)*. *Una escola popular* (gener del 2010), i, de l'altra, les publicacions següents:

— *Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, núm. 16 (juliol-desembre 2010). Coordinat per Francesca Comas (UIB).

— *Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació*, núm. 17 (gener-juny 2011). Coordinat per Joan Solé (Universitat de Vic).

— *Butlletí Informatiu d'Història de l'Educació*, núm. 32 [en línia] (desembre 2010).

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació: 1977*

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP MARIA VIVES DE QUADRAS
Vicepresident: FRANCESC REGUANT FOSAS
Secretària: ESTER JOVER I ALSINA
Tresorer: SANTIAGO POCINO PEÑALBA
Vocals: M. JOSÉ CHESA MARRO
JOSEP M. ESPELTA I GUÀRDIA
ANNA JACAS BENAGES
JOAN SAUS I ARÚS

COORDINADORS DE LES SECCIONS

Agricultura General: Vacant
Protecció Vegetal: ESTER TORRES GÜELL
Forestal: IÑIGO REBOLLO SAN MIGUEL
Estudis Rurals: GEMMA FRANCÈS TUDEL
Ramaderia: JOSEFINA PLAIXATS BOIXADERA
Sòls: JOSEP M. ALCAÑIZ I BALDELLOU
Jardineria i Paisatgisme: JOAQUIM CAMPS MASICH
Viticultura i Enologia: JOSEP M. PUIGGRÓS I JOVÉ
Història Rural: ASSUMPTA SERRA I CLOTA

Delegada territorial a Tarragona: MARIA FRANCESCA FORT MARSAL
Delegat territorial a Girona: VICENÇ LLOVET I ROQUÉ
Delegat territorial a Lleida: SANTIAGO PLANAS DE MARTÍ
Delegada de l'IEC: MERCÈ DURFORT I COLL

Nombre de socis: 371

* Filial de l'IEC des de 1979.

Activitats

Durant el curs 2010-2011 la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA) ha dut a terme les activitats següents:

— LXXI Tertúlia «Sanitat vegetal a Cuba 2010», a càrrec d'Eduardo Martínez. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 13 de setembre de 2010.

— Primer Eco Tour: visita tècnica al centre experimental Civam-Bio 66. Perpinyà, 24 i 25 de setembre de 2010.

— 6a Jornada AGROPRES-ICEA-ETSEA-UdL «La nutrició dels fruiters: directrius, importància i tendències», 56a Fira Agrària de Sant Miquel. Lleida, 30 de setembre de 2010.

— Visita al canal Segarra-Garrigues i al canal d'Urgell. Debat sobre l'impacte d'aquestes infraestructures sobre l'agricultura de Catalunya. Coordinació: Secció d'Estudis Rurals. Agramunt, 2 d'octubre de 2010.

— LXXII Tertúlia «Organismes de quarantena», a càrrec de Francesc Garcia. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 4 d'octubre de 2010.

— Conferències «L'agricultura de muntanya i les varietats locals», a càrrec de Francesc Casañas, i «El paper de la ramaderia en les zones de muntanya», a càrrec de Josefina Plaixats, dins la 9a Fira del Llibre de Tavertet. Tavertet, 2 i 3 d'octubre de 2010.

— Excursió l'Arboretum del Montseny. Coordinació: Secció de Jardineria i Paisatgisme. 14 d'octubre de 2010.

— Jornada «Les varietats autòctones de Mallorca». Coordinació: Secció de Viticultura i Enologia. Mallorca, 23 i 24 d'octubre de 2010.

— LXXIII Tertúlia «70 anys en la defensa sanitària i resum de l'any». Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 2 de novembre de 2010.

— Jornada «Seguint les petjades de la garnatxa blanca». Coordinació: Secció de Viticultura i Enologia. Gandesa, 20 de novembre de 2010.

— Jornada «Tècniques complementàries per a la recerca en arqueologia i sòls. Arqueosòls 2010». Coordinació: seccions d'Història Rural i de Sòls. Barcelona, 24 de novembre de 2010.

— Visita al jaciment arqueològic Els Vilars d'Arbeca. Coordinació: seccions d'Història Rural i de Sòls. Arbeca, 27 de novembre de 2010.

— Assemblea General de socis ICEA. 13 de desembre de 2010.

— V Congrés d'Història Agrària dels Països Catalans: «Els usos de l'aigua en la història. De l'antiguitat als nostres dies». Coordinació: Secció d'Història Rural. Barcelona, 15, 16 i 17 de desembre de 2010.

— Tertúlia d'Estudis Rurals «Estudi comparatiu de l'agricultura periurbana», a càrrec de Raimon Roda. Coordinació: Secció d'Estudis Rurals. Barcelona, 25 de gener de 2011.

— LXXIV Tertúlia «Part de la piràmide alimentària del delta de l'Ebre:

aqüicultura, musclos, ostres i altres bivalves», a càrrec de Mercè Durfort. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 7 de febrer de 2011.

— Curs 2010-2011 Monografies de jardineria i paisatgisme: «Tractaments fitosanitaris en àrees verdes. Gestió integrada de plagues i actualitat dels sistemes de lluita alternativa»; «Elecció d'espècies de gespes i plantes per a un jardí sostenible»; «Introducció al projecte paisatgístic per mitjà de sis figures contemporànies», i «Arbres ornamentals. Descripció d'espècies, exigències i criteris d'aplicació en jardineria». Coordinació: Secció de Jardineria i Paisatgisme. Barcelona, del 8 de febrer al 19 de maig de 2011.

— Tertúlia d'Estudis Rurals «Per què serveixen les eleccions a Cambres Agràries. Visions dels representants sindicals agraris», a càrrec de Joan Caball. Coordinació: Secció d'Estudis Rurals. Barcelona, 22 de febrer de 2011.

— Conferència «La crisi dels preus dels aliments i la seva repercussió en l'agricultura catalana», a càrrec de Francesc Reguant. Barcelona, 3 de març de 2011.

— Conferència i tast «Introducció a la viticultura de les varietats sumoll, garnatxa, trepat i monestrell», a càrrec d'Agustí Villarroya, i tast de vins a càrrec d'Enric Bartra. Coordinació: Secció de Viticultura i Enologia. Barcelona, 4 de març de 2011.

— LXXV Tertúlia «Biocides *versus* fitosanitaris», a càrrec d'Irene Corbe-

lla i Jordi Giner. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 14 de març de 2011.

— Conferència «Els jardins, els dissenyadors i l'horticultura ornamental a Catalunya», a càrrec de Jordi Cartanyà. Coordinació: Secció de Jardineria i Paisatgisme, Barcelona, 14 de març de 2011.

— Jornada FMR-ICEA «El valor ocult de l'activitat agropecuària a Catalunya», Barcelona, 16 de març de 2011.

— LXXVI Tertúlia «Una pinzellada històrica des del *Foc de Sant Antoni* fins als temps actuals», a càrrec de Josep Maria Puiggrós. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 11 d'abril de 2011.

— Tertúlia d'Estudis Rurals «El valor ocult de l'activitat agropecuària a Catalunya», a càrrec d'Àlvar Garola Crespo. Coordinació: Secció d'Estudis Rurals. Barcelona, 11 d'abril de 2011.

— LXXVII Tertúlia «El problema de la dosi en els tractaments de cultius arboris», a càrrec de Santiago Planas. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 2 de maig de 2011.

— Jornada «El "sumoi", una identitat vitivinícola». Coordinació: Secció de Viticultura i Enologia. Rodonyà, 5 de maig de 2011.

— Tertúlia d'Estudis Rurals «Un pla d'acció pel sector ecològic català», a càrrec d'Isidre Martínez. Coordinació: Secció d'Estudis Rurals. Barcelona, 10 de maig de 2011.

— Conferència «L'evolució de les races domèstiques autòctones de Catalunya aquests darrers 25 anys», a càrrec de Jordi Jordana. Coordinació: Secció de Ramaderia. Barcelona, 30 de maig de 2011.

— III Congrés d'Art, Paisatge Vitivinícola i Enoturisme. Coordinació: Secció de Viticultura i Enologia. Subirats i Vilafranca del Penedès, 2 i 3 de juny de 2011.

— Visita a Viviers Biorriza (Bàs-cara) i Viviers Casa Paraire (Bordils), del curs Monografies de jardineria i paisatgisme. Coordinació: Secció de Jardineria i Paisatgisme, 3 de juny de 2011.

— LXXVIII Tertúlia «Estudi dels nematodes fitoparàsits: d'on venim, on som i on anem», a càrrec de Xavier Sorribas i Cèsar Ornat. Coordinació: Secció de Protecció Vegetal. Barcelona, 6 de juny de 2011.

— Tertúlia d'Estudis Rurals «La crisi de l'E-coli: entre el terrorisme informatiu i la prevenció de la salut», a càrrec

d'Alexandre Checchi, Eduard Mata i Ester Jover. Coordinació: Secció d'Estudis Rurals. Barcelona, 14 de juny de 2011.

— XXVI Jornada ICEA a Prada: «Agricultura globalitzada i agricultura de proximitat, una de les dues o les dues?». Prada de Conflent, Catalunya del Nord, 20 d'agost de 2011.

Premis i guardons

Premi per a Estudiants de la Institució Catalana d'Estudis Agraris 2011

El 4 de març de 2011, el Jurat format per Joaquim Camps, Josep M. Espelta, Josefina Plaixats, Josep M. Puiggrós, Joan Saus i Assumpta Serra adjudicà el premi al treball titulat *Estudi de la producció i de la qualitat farratgera de les pastures de la finca dels Cingles de l'Avenc (Tavertet) 2009*, realitzat per Albert Marcé Pujol.

Publicacions

NotICEA, núm. 8 (març 2011). [Butlletí electrònic]

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació: 1985

JUNTA DE GOVERN

Presidenta: ROSA M. FRANQUET I CALVET

Vicepresident: CARLES PONT I SORRIBES

Secretari: JAUME DURAN I CASTELLS

Tresorer: SERGI CORTIÑAS I ROVIRA

Vocal primera: CARMINA CRUSAFON I BAQUÉS

Vocal segona: LLÚCIA OLIVA DE LA ESPERANZA

Vocal tercera: MAGDA SELLÉS QUINTANA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER I PASQUAL

Nombre de socis: 125

Assemblea General

El dia 28 de març tingué lloc l'Assemblea General Ordinària durant la qual van ser escollits Carles Pont com a nou vicepresident de la Societat i Carmina Crusafon com a vocal primera. També s'aprovaren els comptes del 2010 i el pressupost del 2011.

Activitats

— El 23 de novembre de 2010 va tenir lloc una sessió oberta amb la col·laboració de la Fundació ESCACC i l'InCom-UAB per debatre què proposen els programes electorals sobre polítiques de comunicació. L'acte comptà amb la presència de responsables dels partits polítics amb representació parlamentària a la VIII legislatura (2006-2010).

— El 29 de novembre de 2010 es va celebrar la sessió inaugural amb la conferència de Max Otte «Cobertura de la crisi econòmica: els mecanismes de la desinformació quotidiana». Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

— El 15 de desembre de 2010 van tenir lloc les II Jornades de Recerca en Comunicació als Països Catalans. Aquestes jornades es van concebre com un punt de trobada d'investigadors que durant un dia poden donar a conèixer els projectes d'investigació en què participen.

— El 3 de juny de 2011 es va celebrar la XX Jornada Científica en Comunicació a Girona: «Les transformacions de les indústries culturals». Institut d'Estudis Gironins, amb la conferència de

Joan Manuel Tresserras, de la Universitat Autònoma de Barcelona, «L'estat de la comunicació a Catalunya», i la taula rodona que comptà amb les intervencions de Francesc-Marc Álvaro, de *La Vanguardia*; Àlex Gutiérrez, de l'ARA; Josep M. Farràs, d'Esport3; Isona Passola, de la productora Massa d'Or Produccions; Òscar Ayala, de la productora de publicitat Take-ad-way, i Joan Corbella, de la Universitat Pompeu Fabra, que va actuar com a moderador. També en el decurs

d'aquesta jornada va tenir lloc la presentació dels projectes del Grup de Recerca Comunicació Social i Institucional de la Universitat de Girona.

Publicacions

Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi, núm. 27 (novembre 2010).

Periodística, núm. 12: *L'evolució del disseny periodístic* (2010).

Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi, núm. 28 (maig 2011).

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

President: AUGUST BOVER I FONT
 Vicepresidenta: M. ROSA LLORET I ROMAÑACH
 Tresorer: ESTEVE CLUA I JULVE
 Secretari: JOAN ANTON RABELLA I RIBAS
 Vocals: MILA SEGARRA I NEIRA
 CATERINA VALRIU I LLINÀS

Delegat de l'IEC: JOSEP MORAN I OCERINJAUREGUI

Nombre de socis: 371

Activitats

Des del mes de setembre de l'any 2010 fins al mes d'agost de 2011, la Societat Catalana de Llengua i Literatura ha organitzat o ha participat en l'organització de les activitats següents:

VI Jornades d'Intercanvi Cultural

Tingueren lloc a Formentera, de l'1 al 3 d'octubre de 2010. Les VI Jornades d'Intercanvi Cultural van ser organitzades conjuntament per la SCLL, la Societat Verdaguer i la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic, i van comptar amb el suport de la Institució de les Lletres Catalanes, la Conselleria de Cultura de Formentera, la Conselleria de Turisme de Formentera i la Universitat de les Illes Balears.

Les sessions acadèmiques, realitzades a Sant Francesc Xavier, comptaren amb les conferències següents: Bernat Joan, «Formentera, font literària»; Roser Marí, «El parlar de Formentera»; Francesc Leal, «Les travessies atlàntiques de Verdaguer»; Esperança Marí, «Formentera, les illes menors i l'encaix balear», i Damià Pons, «La literatura a les Balears als inicis del segle XXI». Durant les VI Jornades, que van començar amb la recepció al Consell Insular de Formentera, es va fer una visita guiada per l'illa.

Cicle de conferències: «Història de les teories lingüístiques»

Aquest cicle va tenir lloc a la Universitat de Barcelona els dies 2 i 30 de novembre de 2010 i els dies 1 de març i 5 d'abril

de 2011. La SCLL va organitzar, conjuntament amb la Societat Catalana de Filosofia i el Màster Interuniversitari en Estudis Avançats i Aplicats en Llengua i Literatura Catalanes de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat de Barcelona, un cicle de quatre conferències sobre la història de les teories lingüístiques, en què van intervenir Josep Batalla: «La teoria gramatical dels modistes»; Sebastià Serrano: «El desenvolupament de la lingüística soviètica»; Ramon Cerdà: «L'estructuralisme, inici i inspiració de la lingüística actual», i Teresa Espinal: «A la recerca de principis universals del llenguatge: l'evolució de la gramàtica generativa».

VI Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics. XIII Simposi d'Etnopoètica de l'Arxiu de Tradicions de l'Alguer: «Etnopoètica i territori: unitat i diversitat»

Aquestes activitats van tenir lloc a Eivissa, els dies 5 i 6 de novembre de 2010. La VI Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics (GEE) es va iniciar amb la conferència de Felip Cirer titulada «L'obra de Joan Castelló i Guasch» i s'hi van llegir disset comunicacions, a càrrec de Joan Armangué, Montserrat Palau, Emili Samper Prunera, Agnès Toda, Anna Vila, Carme Oriol, Mònica Sales, V. Marí (Palermet), Anna i M. Jesús Francès, Joan Borja, Caterina Valriu, M. Magdalena Gelabert, Josefina Roma, Dari Escandell, M. Torres, I. Bonet i L. Sansano. Al llarg de la Tro-

bada també es van presentar diverses publicacions i es va fer l'assemblea anual del GEE. Finalment, es va cloure amb una ponència recital de Joan Murenu titulada «Eivissa i el romancer tradicional».

Acte d'homenatge a Jordi Bruguera i Talleda

L'homenatge tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans el dia 25 de novembre de 2010. La SCLL va organitzar un acte d'homenatge dedicat a Jordi Bruguera i Talleda, que va ser-ne un dels socis més actius. August Bover, president de la SCLL, va presentar l'acte en què van intervenir Josep Massot: «Jordi Bruguera, editor i professor»; Joan Martí i Castell: «Jordi Bruguera, historiador de la llengua», i Josep Torras: «Jordi Bruguera i Enciclopèdia Catalana».

Conferència de Joaquim Marco: «Autobiografia, història i realisme contra el poder: Mario Vargas Llosa»

La conferència de Joaquim Marco tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el 20 de desembre de 2010, dins el cicle de conferències dedicat als premis Nobel de l'any 2010. La SCLL va coordinar la realització de la conferència sobre el Premi Nobel de Literatura concedit a Mario Vargas Llosa.

Acte d'homenatge a Josep M. de Casacuberta

L'acte tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans el 25 de gener de 2011. La SCLL

va col·laborar amb la Secció Filològica en l'organització d'aquest acte d'homenatge al primer director de l'Oficina de Toponímia i Onomàstica de l'IEC, amb motiu del vint-i-cinquè aniversari de la seva mort. Hi van intervenir Josep Massot i Muntaner i Josep Moran i Ocerinjauregui.

Presentació de l'edició digital de l'obra completa de Santiago Rusiñol i del lloc web de la Societat Rusiñol

La presentació tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el 25 de febrer de 2011. El dia en què es complia el cent cinquantè aniversari del naixement de Santiago Rusiñol es va fer la presentació de l'edició digital de la seva obra completa i del web de la Societat Rusiñol, constituïda l'any 2009 dins la SCLL. En la presentació van intervenir Salvador Giner, Oriol Izquierdo, Gemma Rigau, August Bover i Vinyet Panyella.

Presentació del llibre 'Antroponímia, poblament i immigració a la Catalunya moderna. L'exemple dels comtats de Rosselló i Cerdanya (segles XVI-XVIII)', de Joan Peytaví Deixona

La presentació va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el 10 de març de 2011. La SCLL va organitzar, conjuntament amb la Societat Catalana de Gene-

alogia, la presentació del llibre de Joan Peytaví sobre l'antroponímia, el poblament i la immigració dels comtats de Rosselló i Cerdanya del segle XVI al segle XVIII, publicat a la col·lecció «Treballs de l'Oficina d'Onomàstica» de la Secció Filològica.

Presentació del llibre 'El parlar de Cerdanya. Gramàtica, diccionari cerdà, dites populars', de Manel Figuera, Anna Montané, Agnès Figuera, Enric Quílez i Salvador Vigo

L'acte de presentació tingué lloc a l'Institut d'Estudis Catalans, el dia 14 d'abril de 2011. En la presentació d'aquest llibre sobre la parla de Cerdanya, coorganitzada amb la Societat Catalana d'Estudis Històrics, van intervenir Josep Moran, Manel Figuera, Anna Montané, Agnès Figuera i Salvador Vigo.

Presentació de la Societat Catalana de Llengua i Literatura a Mallorca

L'acte de presentació tingué lloc a Palma, el 9 de juny de 2011. El president de la SCLL, August Bover i Font, i el delegat de l'IEC a les Illes, Damià Pons, van fer una presentació de la SCLL a Can Alcover - Espai de Cultura de Palma, a fi de donar a conèixer la Societat i també les altres societats filials de l'IEC a Mallorca.

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP M. FUERTES I ARMENGOL
Vicepresident: RAMON IZQUIERDO CLEMENTE
Secretari: MARC BARRACÓ I SERRA
Tresorera: AINA BARCELÓ CUERDA
Vocals: ESTANISLAU TOMÀS I MORERA
DAVID ATZET ROVIRA
JORDI BERENQUER SAU
ALEXANDRE BLASI I DARNER
RICARD BOSCH I TOUS
JOSEP M. FONT LLAGUNES
VÍCTOR FUSES NAVARRA
FREDERIC LUQUE CARRILLO
JORDI OJEDA RODRÍGUEZ
MANEL PAGÈS I PANADÈS
NÚRIA SALÁN BALLESTEROS
MONTSERRAT SEBASTIÀ I SALAT
VÍCTOR SERRA I RAVENTÓS
VICENÇ TORRA REVENTÓS (fins al 24.12.2010)

Delegada de l'IEC: ALÍCIA CASALS I GELPÍ

Nombre de socis: 129

Assemblea General

El 30 de novembre de 2010 tingué lloc l'Assemblea General de socis de la Societat Catalana de Tecnologia (SCT).

Conferències

Cicle «Tecnologia i societat»
— «Ciència i enginyeria dels instruments musicals. El cas de les xeremies de la cobla», a càrrec de Joaquim Agulló i Batlle. IEC, 28 de setembre de 2010.

— «L'evolució paisatgística de la vall Ferrera als darrers dos mil anys», a càrrec d'Albert Pèlach Mañosa i Ermenegol Gassiot Ballbé, professors del Departament de Geografia i del Departament de Prehistòria de la Universitat Autònoma de Barcelona, respectivament. IEC, 27 de gener de 2011.

— «La tecnologia aplicada als castells humans», a càrrec de Jaume Rosset i Llobet, metge especialista en medicina de l'esport i en cirurgia ortopèdica i traumatologia. IEC, 3 de març de 2011.

— «La saviesa del web 2.0 per a millorar els cercadors», a càrrec de Ricardo Baeza-Yates, vicepresident de Yahoo! Research per a Europa, l'Orient Mitjà i l'Amèrica Llatina. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona, 18 de maig de 2011.

— «Function model of a control unit - a bionic approach», a càrrec de Dietmar Dietrich, director de l'Institut für Computertecnik (ICT), de Viena. Facultat de Matemàtiques i Estadística de la Universitat Politècnica de Catalunya, 6 de juny de 2011.

— «Identificació de les causes de fallada d'un tancament mecànic instal·lat en una bomba d'alimentació de calderes en una central tèrmica de 350 MW», a càrrec d'Isidre Papiol Estela, enginyer industrial superior. IEC, 9 de juny de 2011.

— «Nous envasos per a la indústria alimentària», a càrrec de Montserrat

Pujolà i Cunill, catedràtica de l'Escola Universitària en Edafologia i Química Agrícola. Escola d'Enginyeria de Telecomunicació i Aeroespacial de Castelldefels, EETAC, 27 de juliol de 2011.

Cicle de conferències i excursions:

La Farga Catalana

És un cicle organitzat pel Centre Excursionista de Catalunya (CEC), amb la col·laboració de la Societat Catalana de Tecnologia.

— Conferència: «Una passejada per la geohistòria ambiental i metalúrgica del ferro a la vall Ferrera», a càrrec d'Albert Pèlach i Ermenegol Gassiot. CEC, 13 d'octubre de 2010.

— Excursió a la Sénia, a les mines de ferro i a la farga. 6 de novembre de 2010.

— Conferència: «Les darreres fargues. Les mines i la fàbrica del ferro de la Sénia», a càrrec d'Estanislau Tomàs i Víctor Fuses, i amb la col·laboració del Centre d'Estudis Seniens i la participació del Centre Excursionista Reialgarí de la Sénia. CEC, 9 de novembre de 2010.

Les activitats programades per al mes de desembre foren anul·lades a causa del traspàs de Francesc Beato, del Centre Excursionista de Catalunya.

Cicle de lectures «Còmic, ciència i tecnologia»

La Societat Catalana de Tecnologia i la Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de

la UPC organitzen conjuntament aquesta activitat des de l'inici del 2010. El cicle té per objectiu divulgar la ciència i la tecnologia a la societat utilitzant l'art com a instrument pedagògic, aproximant dos àmbits, l'artístic per un costat i el científic i tecnològic per un altre. El coordinador del cicle és Jordi Ojeda, professor de la Universitat Politècnica de Catalunya, UPC.

— Lectures núm. 5, 6 i 7 «Trilogia de la postguerra. Paco Roca, cronista d'una època». Convidat: Paco Roca, autor de la trilogia. Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, 11 d'abril de 2011.

— Lectura núm. 8 «L'aeronàutica a l'imaginari japonès (*manga* i *anime*)». Convidat: José Luis Puertas, expert divulgador del *manga* i *anime* japonès. Escola Tècnica Superior d'Enginyeries Industrial i Aeronàutica de Terrassa, 4 de maig de 2011.

Jornades

IX Jornada Memorial Democràtic a la UPC. Fem memòria per fer futur

La Jornada tingué lloc a l'aula Capella de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona, l'1 de desembre de 2010.

La Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la Universitat Politècnica de Catalunya, amb el suport de la Societat Catalana de Tecnologia i de la Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la

Tècnica, organitzà la IX Jornada Memorial Democràtic de la UPC, amb el títol «Els fonaments de la cultura popular: el cas de l'editorial Bruguera». Les intervencions foren les següents:

— «Editorial Bruguera: la resistència editorial en els anys de plom del franquisme, 1939-1951», a càrrec d'Antonio Martín, historiador i editor de còmics.

— «Els tebeos de Bruguera entre el 1951 i el 1986: de la singularitat a la factoria», a càrrec d'Antoni Guiral, divulgador del còmic i autor del llibre *100 anys de l'editorial Bruguera*.

— Taula rodona: «La cultura popular a la generació de la postguerra», moderada per Jordi Ojeda, director del projecte Còmic, Ciència i Tecnologia.

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Premi instituït l'any 1969 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre tecnologia. Aquest curs es convoca per quaranta-unena vegada. La ponència, formada per Núria Salán i Ballesteros, Àlicia Casals i Gelpí i Marc Barracó i Serra, de la Universitat Politècnica de Catalunya, acordà atorgar el premi al treball «Preparació de capes superconductores epitaxials per via química. Primers assaigs en planta pilot», presentat per María José González Guerrero. La dotació del premi és de mil euros. La ponència atorgà també un accèssit al

treball «Avaluació dels límits de resolució de sensors de massa nanoelectromecànics», presentat per Marc Sansa i Perna.

Visites

Visita tècnica a les obres de la Sagrada Família, realitzada per membres de la Junta de la Societat Catalana de Tecnologia, i acompanyats per Jordi Bonet, arquitecte en cap.

Publicacions

El *Butlletí de la SCT* s'edità per primer cop la tardor de 2009. Es distribueix en línia als associats i es pot consultar des de la pàgina web de la Societat Catalana de Tecnologia.

Butlletí, núm. 4 (tardor 2010).

Butlletí, núm. 5 (primavera 2011).

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació: 1991

JUNTA DIRECTIVA

Presidenta: MÒNICA RIUS PINIÉS
Vicepresidenta: MERCÈ PIQUERAS I CARRASCO
Secretària: EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Tresorer: JORDI FERRAN BOLEDA
Vocals: FRANCESC X. BARCA SALOM
PASCUAL BERNAT I LÓPEZ
ÀNGEL CALVO I CALVO
JOSEP M. CAMARASA I CASTILLO
RICARD DURAN I PINEDA
PERE DE LA FUENTE COLLELL
LLUÍS GARRIGÓS OLTRA
PERE GRAPÍ VILUMARA
NÉSTOR HERRÁN CORBACHO
ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
JOSÉ PARDO TOMÁS
JOSEP MANEL PARRA SERRA
ROSER PUIG I AGUILAR
CARLES PUIG PLA
ANTONI ROCA I ROSELL
XAVIER ROQUÉ RODRÍGUEZ
JOSEP MIQUEL VIDAL HERNÁNDEZ
ALFONS ZARZOSO ORELLANA

Delegat de l'IEC: DAVID JOU I MIRABENT

Nombre de socis: 273

Activitats

Congressos

— Barcelona, del 18 al 20 de novembre de 2010. 4th International Conference of the European Society for the History of Science. Es van presentar dues conferències plenàries: «Ibn al-Zarqalluh's Astronomical Doctrines on Both Sides of the Mediterranean», a càrrec de Julio Samsó, i «Science and the Eastern Orthodox Church during the 17th-19th Centuries», a càrrec d'Efthymios Nicolaidis. Per acabar, Sona Strbanova va pronunciar la ponència «Scientific Objects and Scientific Identity of a City. Prague as a *Chemical City*».

Seminaris i jornades científiques

— Barcelona, 21 de novembre de 2010. XI Trobada d'Història de la Ciència i de la Tècnica de la Societat Catalana d'Història de la Ciència. Conferència plenària: «Física, text i cànon: Aranyes, formigues, abelles, i la construcció del coneixement al segle XIX», a càrrec de Josep Simon.

— Maó, del 19 al 21 de maig de 2011. VI Escola Europea de Primavera d'Història de la Ciència. Organització: IME, SCHCT.

Conferències

Col·loquis de la SCHCT: «Comunicar la ciència. Plaers i obstacles de la narrativa històrica». Es van dur a terme les sessions següents:

— «La introducció de l'electricitat per a usos domèstics a Catalunya a

l'inici de la dècada dels 30 del segle XX», a càrrec de Jordi Ferran. Vic, 5 d'octubre de 2010.

— «Norbert Font i Sagué (1873-1910), sacerdot i geòleg. Episodis de la seva vida», a càrrec de Jordi Bohigas. Barcelona, 28 d'octubre de 2010.

— «The Shock of the Old: technology and global history since 1900», a càrrec de David Edgerton. Videoconferència des de Londres, 20 de desembre de 2010.

— «La revolució química: entre la historia y la memoria», a càrrec de José R. Bertomeu i Antonio García Belmar. Barcelona, 20 de gener de 2011.

— «Making modern science. A historical survey», a càrrec de Peter Bowler. Barcelona, 17 de febrer de 2011.

— «Los públicos de la ciencia: expertos y profanos a través de la historia», a càrrec d'Agustí Nieto Galán. Barcelona, 2 de març de 2011.

— «Science: a four thousand year History», a càrrec de Patricia Fara. Barcelona, 23 de març de 2011, i València, 24 de març de 2011.

— «Un lugar para la ciencia: escenarios de práctica científica en la sociedad hispana del siglo XVI», a càrrec de José Pardo Tomás. Barcelona, 6 d'abril de 2011.

— «The history of forensic medicine in the West: overview and prospects», a càrrec de Katherine Watson. València, 13 d'abril de 2011.

— «Che cos'è la storia della scienza», a càrrec de Paola Govoni. Barcelona, 4 de maig de 2011.

Col·laboracions i participació

Grups de recerca

— Centre d'Estudis d'Història de les Ciències, Centre de Recerca per a la Història de la Tècnica Francesc Santponç i Roca, Departament d'Història de la Ciència, Geografia Històrica.

— Grup d'Història de la Bioquímica, Grup d'Història de la Geofísica, Grup d'Investigació Jeroni Munyós, Grup de Recerca Consolidat Francesc Salvà d'Història de la Ciència, de la Tècnica i de la Medicina a la Catalunya Contemporània (segles XVIII-XX).

— Grup Millàs Vallicrosa d'Història de la Ciència Àrab, Historia de la Ciencia y sus Lenguajes, Història de l'Ensenyament de les Ciències Experimentals i la Matemàtica, Història de la Física (segles XIX i XX).

— Institut d'Història de la Ciència i Documentació López Piñero, Secció d'Història de la Ciència i de la Tècnica del Grup Experimental i Documental de l'Espectroscòpia, Història de la Ciència de Menorca i les Illes, Xarxa temàtica: Grup de Treball d'Història de la Ciència (SCHCT, IEC).

Premis i guardons

IX Premi Antoni Quintana i Marí

per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat

El jurat, reunit el 21 de novembre de 2010, constituït per Pasqual Bernat López, Pere de la Fuente Collell, Ricard Duran i Pere Grapí Vilumara, atorgà el premi a Eloi Creus Sabater pel seu treball *W. Heisemberg i l'era atòmica*.

Publicacions

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica, vol. 2, núm. 2 (2009).

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica, vol. 3, núm. 1 (2010).

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica, vol. 3, núm. 2 (2010).

4th International Conference of the European Society for the History of Science. Barcelona: 18-20 November 2010: Book of abstracts. Barcelona, 2010.

Actes de la III Jornada sobre Història de l'Astronomia i la Meteorologia: Vic, 17 d'octubre de 2009. [CD]

Actes de la VI Jornada sobre la Història de la Ciència i l'Ensenyament Antoni Quintana i Marí: Barcelona, 20 i 21 de novembre de 2009. [CD]

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació: 1993

JUNTA DIRECTIVA

President: JOSEP OBIOLS I SALVAT
Vicepresident: JOSEP M. MONFORT BOLÍVAR
Tresorer: JOSEP MESTRES LAGARRIGA
Secretària: LAURA ISABEL ARRANZ IGLESIAS
Vocals: ALFRED BENAVENT VALLÈS
SÍLVIA BAÑARES VILELLA
PERE CASTELLS I ESQUÉ
FRANCESC MALGOSA GRANJA
MERCÈ RAVENTÓS SANTAMARIA
M. ASSUMPCIÓ ROSET I ELIAS
MONTSERRAT RIVERO URGELL
M. JOSEP ROSSELLÓ BORREDÀ
RAMON SEGURA CARDONA

Delegat de l'IEC: DAMIÀ BARCELÓ I CULLERÉS

Nombre de socis: 299

Assemblea

Durant l'Assemblea General de socis celebrada el 18 de febrer de 2011 es va aprovar la gestió general de la Junta i, seguidament, durant l'Assemblea Extraordinària, s'aprovà la modificació del segon paràgraf de l'article 22 dels Estatuts.

Activitats

— El 13 d'octubre i el 24 de novembre de 2010 i el 26 de gener i el 23 de febrer

de 2011 tingué lloc el Cicle de conferències sobre actualitat alimentària, amb la col·laboració del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Barcelona. Hi van participar els ponents següents: Sílvia Bañares, Pere Castells, Ramon Segura, Mercè Raventós, Montserrat Rivero, entre d'altres. Aquest cicle va ser coordinat per M. Assumpció Roset i Elias.

— Del 22 al 25 de novembre de 2010, es va col·laborar en l'edició del X Workshop MRAMA, juntament amb la

Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— El 3 de març de 2011 es va celebrar a INFARMA 2011 la taula rodona «El que de veritat ens interessa dels aliments». Es van presentar les ponències següents: Laura Arranz, responsable de l'àrea tècnica d'AFEPADI, «Nutrients aïllats: els complements alimentosos»; Silvia Bañares, advocada especialista en dret alimentari i professora de la Universitat Abat Oliba CEU, «La publicitat dels aliments: els missatges de salut», i Ramon Viader, farmacèutic i enòleg, de Viader Anàlisi, SL, «Fruïció: la importància de l'aspecte sensorial». M. Assumpció Roset va actuar com a moderadora.

— El 31 de maig i l'1 de juny de 2011, en col·laboració amb l'Associació de Químics i Enginyers de l'Institut Químic de Sarrià, tingué lloc la trobada BIET'2011 sobre ingredients, enzims i tecnologia. Aquesta trobada va rebre molta assistència de públic i de participants internacionals.

— El 2 de juny es va organitzar, conjuntament amb la Reial Acadèmia de Farmàcia de Barcelona, la jornada «Dieta mediterrània: també en crisi?». Hi van intervenir M. del Carmen de la Torre, farmacèutica de la UB, amb «Arguments de la sol·licitud per a la Fundació de la Dieta Mediterrània i en la concessió per la UNESCO»; Maribel Covas, investigadora IMIM, amb «Relació entre els components de la DM i els tòpics actuals sobre

la salut»; M. Josep Rosselló, química i dietista, professora de la Universitat Ramon Llull, amb «Resultat del clima i el consum d'aliments de disponibilitat pròxima», i Jesús Contreras, antropòleg de la UB, amb «El Mediterrani com a bressol de diferents cultures relacionades amb els aliments i l'alimentació, situació actual i perspectives de canvi».

— Coincidint amb l'Any Internacional de la Química, s'està preparant, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química, un cicle de conferències sobre química alimentària que exposarem el dia 15 de novembre.

— Arran de l'epidèmia originada i localitzada a Hamburg (Alemanya), provocada per una variant noval del bacteri *Escherichia coli* (O104-H4), especialment agressiva sobre els intestins i els vasos sanguinis dels humans, l'ACCA va editar un document ACCA OPINA, el qual divulga entre professionals del sector sobre aquest tema d'actualitat.

— S'ha participat en el jurat en la concessió del II Premi UB - Ferran Adrià amb Gallina Blanca.

— S'ha elaborat un treball sobre la recerca alimentària a Catalunya amb la col·laboració de l'Observatori de la Recerca de l'Institut.

— Continuen les reunions de les comissions de treball en què diferents associats participen en les reunions que es convoquen.

Premi per a estudiants

El premi per a estudiants d'enguany fou atorgat *ex aequo* a Marc Rubio Celorio, pel seu treball *Cafè, nutrició i salut*, i a Mar Sorli Aguilar, pel seu treball *Relació entre el consum de carn vermella i la prevalença d'incidència en la síndrome metabòlica*.

Publicacions

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments,
vol. 12, núm. 1 (maig 2010).

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments,
vol. 12, núm. 2 (desembre 2010).

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments,
vol. 13, núm. 1 (juny 2011).

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació: 1995

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 6 de juny de 2011

President (en funcions): PERE CASANELLAS I BASSOLS
Secretària: EULÀLIA SARIOLA I MAYOL
Tresorera: IRENE LLOP I JORDANA
Vocals: PRIM BERTRAN I ROIGÉ
JOAN FERRER I COSTA
MARIA-ANTÒNIA NOGUERAS I HERNÁNDEZ

A partir del 6 de juny de 2011

President: PERE CASANELLAS I BASSOLS
Secretari: JOAN FERRER I COSTA
Tresorera: IRENE LLOP I JORDANA
Vocals: PRIM BERTRAN I ROIGÉ
TESSA CALDERS I ARTÍS
SÍLVIA PLANAS I MARCÉ
CONSTANTINO VIDAL SALMERÓN

Delegada de l'IEC: MARIA TERESA FERRER I MALLOL

Nombre de socis: 70

Activitats i publicacions

Durant el curs 2010-2011 hem dedicat una jornada d'estudi i homenatge al doctor Eduard Feliu i Mabres (1938-2009), gran hebraïsta català, que fou el primer president de la Societat Catalana d'Estudis Hebraics. Se celebrà a l'Institut d'Estudis Nahmànides de Girona el 29 d'abril del 2011. Hi presentaren ponències

P. Bertran, D. Iancu i M. Forcano. Tot seguit es féu una taula rodona en què P. Casanellas, J. Casanovas, J. Ferrer, J. Feliu i I. Llop glossaren diversos aspectes de la rica personalitat humana i científica d'Eduard Feliu.

Els treballs científics de la Societat s'han centrat en la preparació de l'edició del *Diccionari Girona. Diccionari hebreu-*

català i vocabulari català-hebreu, que ja es troba completament redactat. La part hebreu-català conté unes 22.000 entrades, que és pràcticament tot el repertori usual de la llengua literària hebrea contemporània. La part català-hebreu duplicarà amb escreix aquest nombre de mots.

S'ha enllestit la traducció de Christo H. V. van der Merwe, Jackie A. Naudé i Jan H. Kroeze de la *Gramàtica de consulta de l'hebreu bíblic*. Versió catalana i edició a càrrec de Pere Casanellas, Eduard Feliu i Joan Ferrer. És considerada una de les millors gramàtiques contemporànies de la llengua hebrea de la Bíblia.

El volum 7 de la revista *Tamid* ja és a impremta i conté un conjunt d'estudis

de notable interès relacionats amb aspectes de la cultura hebrea.

Els membres professors d'hebreu de la Societat han continuat impartint classes a les universitats de Barcelona i de Girona.

Pere Casanellas i Bassols, president, assessora habitualment el TERM-CAT en qüestions relatives a temes lingüístics que concerneixen l'hebreu i el català.

Joan Ferrer i Costa, secretari, ha col·laborat molt directament, com a representant de la nostra Societat, en l'organització del simposi de l'Associació Espanyola d'Estudis Hebreus i Jueus celebrat a Lleó durant el mes de juny del 2011.

Societat Catalana de Terminologia

Any de fundació: 2008*

JUNTA DIRECTIVA

President: JAUME MARTÍ I LLOBET
Vicepresident/a: LLUC POTRONY I JULIÀ (fins a l'11.02.2011)
JUDIT FREIXA I AYMERICH (interina des de l'11.02.2011)
Secretari: JOSEP M. JOVELLS I SALVIA
Tresorer: JOSEP M. MESTRES I SERRA
Vocals: ÀNGELS EGEA I PUIGVENTÓS
SÍLVIA LLOVERA I DURAN
LLUC POTRONY I JULIÀ (fins al 17.06.2011)
PATRICIA LARA VITRI VIVES (interina des del 17.06.2011)
JOAN M. ROMANÍ I OLIVÉ
AGUSTÍ ESPALLARGAS I MAJÓ

Delegada de l'IEC: M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ

Nombre de socis: 85

* Anteriorment, Associació Catalana de Terminologia, fundada el 2002.

Aspectes institucionals

La Junta Directiva de la SCATERM s'ha reunit en dotze ocasions al llarg del curs 2010-2011. L'Assemblea General Ordinària de la SCATERM tingué lloc a la sala Pere i Joan Coromines de l'Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, el 15 de març de 2011.

Relacions institucionals

La SCATERM, per mitjà dels membres de la Junta Directiva, ha tingut presència en els actes següents: VII Jornada Científica de Realiter i I Jornada Tecnològica de

Realiter, el Quebec, 1 i 2 de juny de 2011; 4es Jornades de Revistes Científiques (4JRC), Institut d'Estudis Catalans, Barcelona, 9 i 10 de juny de 2011.

Premis i beques

S'ha dut a terme la segona convocatòria del Premi de la Societat Catalana de Terminologia, el mes d'abril de 2011.

Activitats

— V Seminari de Terminologia: «L'establiment de paraules clau i la redacció

d'índexs de llibre». Sala Turró, Reial Acadèmia de Medicina. Barcelona, 25 de novembre de 2010.

— Taula rodona i debat: «El concepte de terme». Sala Pere i Joan Coromines, Institut d'Estudis Catalans. Barcelona. 15 de març de 2011. L'acte va comptar amb la participació de Jaume Martí (SCATERM), Jordi Bover (TERMCAT) i M. Teresa Cabré (UPF).

— IX Jornada de la SCATERM: «Terminologia i llenguatge jurídic». Aula Magna de la Facultat d'Economia i Empresa, Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra, 18 de maig de 2011. Organització: SCATERM i Universitat Autònoma de Barcelona.

Publicacions

— *Butlletí de la Societat Catalana de Terminologia* [en línia], núm. 20, 21, 22, 23, 24 i 25. ISSN: 2013-4673.

— *Terminàlia* [Barcelona: Institut d'Estudis Catalans], núm. 2 (desembre 2010) i 3 (juny 2011). ISSN: 2013-6692 (edició impresa); 2013-6706 (edició electrònica).

— COROMINA, Eusebi; MESTRES, Josep M. (cur.). *Aspectes de terminologia, neologia i traducció*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2010. (Memòries de la Societat Catalana de Terminologia; 2) ISBN: 978-84-9965-022-7. [Aquest volum aplega les actes de la VIII Jornada de la SCATERM]